

ห้องอ่านหนังสือ
คณะสารสนเทศฯ

การสำรวจปัญหาสุขภาพของนิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรที่เล่นเกมคอมพิวเตอร์

จิราภรณ์ มะโนเสน
ธีรพร พูนุช
พรพิมล คำเรือง
พัฒนา กระแห่
ทิพย์варี ทองนำ

ห้องอ่านหนังสือ คณะสารสนเทศฯ
รับทะเบียน.....๔.๘.๒๕๕๒.....
เลขทะเบียน.....บ. 2639853 ว. 4810429.....
เลขเรียกหนังสือ.....WA20.5.....

11523

1552

รายงานนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษารายวิชาวิจัยทางสุขภาพ(551461)

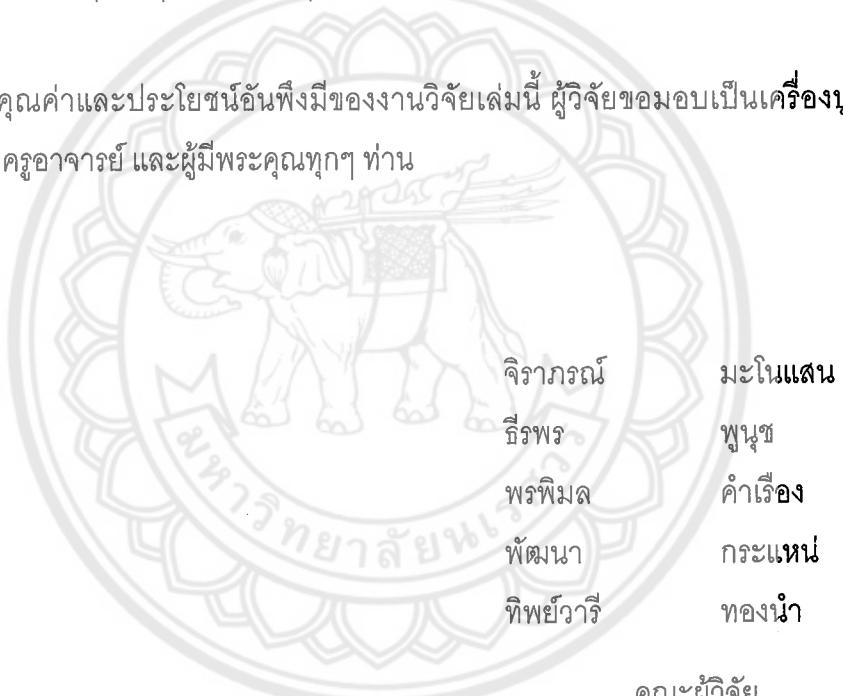
มหาวิทยาลัยนเรศวร
ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2552

ประกาศคุณูปการ

งานวิจัยเล่มนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดีโดยได้รับความอนุเคราะห์จากอาจารย์อวรวรรณ แซ่ตัน อาจารย์ที่ปรึกษางานวิจัย และคณาจารย์คณะสารสนเทศศาสตร์ทุกท่าน ที่กุณาราสละเวลาอันมีค่า เพื่อให้ข้อคิดเห็น คำแนะนำ และแนวทางที่เป็นประโยชน์ในการทำวิจัยในครั้งนี้ ตลอดจนช่วยแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ด้วยความเอาใจใส่อย่างสม่ำเสมอ ผู้วิจัยซาบซึ้งในความกุณาราของท่านเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบคุณร้านเกมรอมมหาวิทยาลัยนเรศวรทุกร้าน ที่ช่วยอำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูล และขอบคุณกลุ่มตัวอย่างทุกท่านที่สละเวลาให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

ท้ายที่สุดนี้คุณค่าและประโยชน์อันเพียงมีของงานวิจัยเล่มนี้ ผู้วิจัยขอขอบเป็นเครื่องนุชา พระคุณบิดามารดา คุณอาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกๆ ท่าน

จิราภรณ์	มะโนแสน
ธีรพงษ์	พนุช
พรพิมล	คำเรือง
พัฒนา	กระเหน่
ทิพย์วารี	ทองคำ

คณะผู้วิจัย

ชื่อเรื่อง	การสำรวจปัญหาสุขภาพของนิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวร ที่เล่นเกมคอมพิวเตอร์
ผู้ศึกษาค้นคว้า	นางสาวจิราภรณ์ มะโนเสน, นางสาวธีรพร พูนุช, นางสาวพรพิมล คำเรือง, นางสาวพัฒนา กระแห่, นางสาวทิพย์วารี ทองคำ, อาจารย์อรวรรณ แซตตัน
ที่ปรึกษา	
ประเภทสารนิพนธ์	รายงานการศึกษารายวิชา (551461) มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2552
คำสำคัญ	ปัญหาสุขภาพ เกมคอมพิวเตอร์ เด็กติดเกม

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อสำรวจปัญหาสุขภาพของนิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรที่เล่นเกมคอมพิวเตอร์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรที่เล่นเกมคอมพิวเตอร์ รอบมหาวิทยาลัยนเรศวร ระยะทางไม่เกิน 500 เมตร จำนวน 100 คน โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิตามขนาดร้านเกมคอมพิวเตอร์

จากการสำรวจพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีปัญหาสุขภาพก่อนการเล่นเกมร้อยละ 35 แต่หลังเล่นเกมคอมพิวเตอร์กลุ่มตัวอย่างมีปัญหาสุขภาพเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 65 เมื่อคิดเฉพาะคนที่ไม่มีปัญหาสุขภาพก่อนการเล่นเกมคอมพิวเตอร์แล้วการเกิดขึ้นหลังเล่นเกมคอมพิวเตอร์ มีจำนวนถึงร้อยละ 53 ซึ่งปัญหาสุขภาพที่พบในกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ตาบวกร้อยละ 27 ปวดศีรษะร้อยละ 24 อ่อนเพลียร้อยละ 19 ปวดกล้ามเนื้อไหลร้อยละ 18 ปวดหลังร้อยละ 17 ปวดข้อปวดเอ็นร้อยละ 14 เวียนศีรษะและชาบริเวณมือและเท้าร้อยละ 14 ปวดห้องเส้นห้องร้อยละ 6 ใจสั่นร้อยละ 3 และน้อยที่สุดคืออาเจียนร้อยละ 1 โดยพบความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติตัวเมื่อสู่สังคม เช่นห้องน้ำ กับอาการปวดหลัง ($p\text{-value} = 0.004$) จำนวนชั่วโมงการนอนต่อวันกับอาการเวียนศีรษะ ($p\text{-value} = 0.034$) การจัดแสงสว่างภายในร้านกับอาการเวียนศีรษะ (0.035) และอาการปวดกล้ามเนื้อไหล (0.002) การจัดวางคอมพิวเตอร์ให้เหมาะสมกับระดับสายตา กับอาการตาบวม ($p\text{-value} = 0.032$) ความนุ่มนิ่มสบายของเก้าอี้กับอาการปวดข้อ/ปวดเอ็น ($p\text{-value} = 0.012$) ระดับการเล่นเกมกับอาการปวดศีรษะ ($p\text{-value} = 0.025$) อาการชาเมื่อ/ชาเท้า และอาการตามัว ($p\text{-value} = 0.021$) ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

การศึกษาครั้งนี้ชี้ให้เห็นว่า นิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรมีระดับการเล่นเกมที่ส่งผลต่อสุขภาพดังนั้นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องควรให้ความใส่ใจเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาสุขภาพที่รุนแรงต่อไป

สารบัญ

บทที่

หน้า

1 บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัจ្យาพ.....	1
จุดมุ่งหมายของการศึกษา.....	3
ขอบเขตการวิจัย.....	3
ข้อตกลงเบื้องต้น.....	3
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	3

2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ความหมายของสูชภาพ.....	6
ความหมายของเกมคอมพิวเตอร์.....	7
ประเภทของเกมคอมพิวเตอร์.....	8
ระดับการเล่นเกม.....	14
โรคหรือกลุ่มอาการที่เกิดจากคอมพิวเตอร์.....	17
หลักการยศาสตร์.....	25
การนอนหลับ.....	40
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	46

3 วิธีดำเนินการวิจัย

ประชุมและกลุ่มตัวอย่าง.....	47
เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย.....	51
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	53
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	53

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิจัย.....	54
5 บทสรุป	
สรุปผลการวิจัย.....	112
อภิปมายผลการวิจัย.....	116
ข้อเสนอแนะ.....	118
บรรณานุกรม.....	119
ภาคผนวก.....	123
ประวัติผู้วิจัย.....	131

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1 แสดงแบบทดสอบการติดเกม (GAST) สำหรับเด็กและวัยรุ่น.....	16
2 แสดงการบาดเจ็บและการเจ็บป่วยที่มีสาเหตุมาจากการทำงานข้าzaากจำเจหรือเป็นลักษณะงานที่มีการออกแบบอย่างไม่เหมาะสมที่สามารถพบรเห็นได้บ่อย...	28
3 แสดงคุณลักษณะทางประชากของตัวอย่าง จำนวน 100 คน.....	55
4 แสดงจำนวนและร้อยละปัญหาสุขภาพของนิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรที่เล่นเกมคอมพิวเตอร์ จำนวน 100 คน.....	57
5 แสดงจำนวนและร้อยละของปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับเล่นเกมคอมพิวเตอร์ ของนิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรที่เล่นเกมคอมพิวเตอร์ จำนวน 100 คน.....	58
6 แสดงปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับอาการปวดศีรษะจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์ ของนิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรที่เล่นเกมคอมพิวเตอร์ จำนวน 100 คน.....	61
7 แสดงปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับอาการเวียนศีรษะจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์ ของนิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรที่เล่นเกมคอมพิวเตอร์ จำนวน 100 คน.....	63
8 แสดงปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับอาการอ่อนเพลียจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์ ของนิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรที่เล่นเกมคอมพิวเตอร์ จำนวน 100 คน.....	65
9 แสดงปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับอาการชาบริเวณมือหรือเท้าจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์ของนิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรที่เล่นเกมคอมพิวเตอร์.....	66
10 แสดงปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับอาการตามัวจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์ของนิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรที่เล่นเกมคอมพิวเตอร์	68
11 แสดงปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับอาการใจสั่นจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์ของนิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรที่เล่นเกมคอมพิวเตอร์.....	69

สารบัญตาราง(ต่อ)

สารบัญตาราง(ต่อ)

สารบัญตาราง(ต่อ)

ตาราง	หน้า
36 แสดงปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับอาการอ่อนเพลียจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์ของนิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรที่เล่นเกมคอมพิวเตอร์	95
37 แสดงปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับอาการตามัวจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์ของนิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรที่เล่นเกมคอมพิวเตอร์	96
38 แสดงปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการปวดข้อปวดเอ็นจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์ของนิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรที่เล่นเกมคอมพิวเตอร์	97
39 แสดงปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการปวดหลังจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์ของนิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรที่เล่นเกมคอมพิวเตอร์	98
40 แสดงปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการปวดกล้ามเนื้อ宦จากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์	99
41 แสดงปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการปวดศีรษะจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์ของนิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรที่เล่นเกมคอมพิวเตอร์	100
42 แสดงปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการเสื่อมศีรษะจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์ของนิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรที่เล่นเกมคอมพิวเตอร์	101
43 แสดงปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับอาการชาบริเวณมือหรือเท้าจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์ของนิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรที่เล่นเกมคอมพิวเตอร์	101
44 แสดงปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการตามัวจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์ของนิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรที่เล่นเกมคอมพิวเตอร์	103
45 แสดงแสดงปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับอาการปวดข้อปวดเอ็นจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์ของนิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรที่เล่นเกมคอมพิวเตอร์	104
46 แสดงปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการปวดหลังจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์ของนิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรที่เล่นเกมคอมพิวเตอร์	105
47 แสดงปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับอาการปวดกล้ามเนื้อ宦จากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์	107

สารบัญตาราง(ต่อ)

ตาราง	หน้า
48 แสดงปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับอาการปวดศีรษะจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์ของนิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรที่เล่นเกมคอมพิวเตอร์	108
49 แสดงปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับอาการชาบริเวณมือหรือเท้าจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์ของนิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรที่เล่นเกมคอมพิวเตอร์	108
50 แสดงปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับอาการตามัวจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์ของนิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรที่เล่นเกมคอมพิวเตอร์	109
51 แสดงปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับอาการปวดข้อปวดเอ็นจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์ของนิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรที่เล่นเกมคอมพิวเตอร์	110
52 แสดงปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับอาการปวดหลังจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์ของนิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรที่เล่นเกมคอมพิวเตอร์	110
53 แสดงปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับอาการปวดกล้ามเนื้อ宦จากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์ของนิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรที่เล่นเกมคอมพิวเตอร์	111

สารบัญภาพ

ภาพ

หน้า

1 แสดงความสัมพันธ์สุขภาวะ ทางกาย ทางจิต ทางสังคม และทางปัญญา.....	6
2 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปฏิบัติงาน สถานที่ทำงานและการออกแบบ.....	26
3 แสดงการนั่งเก้าอี้ที่ถูกต้อง.....	33
4 แสดงการนั่งเก้าอี้ที่ผิด.....	33
5 แสดงท่าทางการยศาสตร์.....	35
6 แสดงคลื่นสมองในสภาวะต่างๆ.....	41

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาของปัญหา

สถานการณ์ความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีในปัจจุบันได้สร้างความทันสมัยและความสะดวกสบายแก่มนุษย์ โดยเฉพาะเทคโนโลยีที่เกี่ยวกับการสื่อสารที่สามารถตอบสนองความต้องการอย่างปัจจุบันทันด่วนโดยใช้การสื่อสารแบบอิเล็กทรอนิกที่เรียกว่า อินเตอร์เน็ต มนุษย์สามารถใช้ประโยชน์จากอินเตอร์เน็ตได้หลายทางทั้งด้านการศึกษา การติดต่อตัวเอง ความบันเทิง และอื่นๆ ได้อย่างไร้ข้อบขจัดจึงได้กล่าวขานโลกในยุคนี้ว่าเป็นยุคไร้พรมแดน ด้วยความสำคัญของเทคโนโลยีดังกล่าว ทั่วโลกจึงให้ความสนใจกับการใช้อินเตอร์เน็ตเป็นอย่างมาก ไม่ว่าจะเป็นบริษัท ห้างร้าน องค์กรต่างๆ หรือแม้กระทั่งในครัวเรือนเอง ต่างก็นำอินเตอร์เน็ตมาใช้ทั้งเพื่อตอบสนองความต้องการส่วนบุคคลและเพื่อการประกอบธุรกิจ เช่น ร้านอินเตอร์เน็ตที่กำลังเป็นธุรกิจที่ทำกำไรให้กับผู้ประกอบการอย่างมหาศาล จึงทำให้อินเตอร์เน็ตกลายมาเป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินชีวิต

ปัญหานี้ในสังคมไทยที่ตอบແงอยู่กับเทคโนโลยีที่ทันสมัยในทุกวันนี้ คงจะหนีไม่พ้น ปัญหาเด็กติดเกมคอมพิวเตอร์/เกมออนไลน์ เนื่องจากแทบทุกบ้านมีคอมพิวเตอร์เป็นอุปกรณ์หนึ่งที่ช่วยในการทำงานหรือช่วยในการเรียน ประกอบกับอินเตอร์เน็ตที่เข้ามานำมีบทบาทในการเชื่อมโยงสิ่งต่างๆ ให้เปิดกว้างเข้าหากัน ไม่ว่าจะอยู่ที่ใดในโลกก็ตาม ส่งผลให้โลกของการทำงานและโลกของการเรียนเปิดกว้างมากขึ้น ขณะเดียวกันอินเตอร์เน็ตก็ได้เปิดโลกของเกมให้กว้างมากขึ้น สำหรับเด็กและเยาวชนไทยอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ดังผลการสำรวจของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (2550) พบว่าเด็กและเยาวชนใช้เวลาเกือบครึ่งปีตั้งไปกับสื่อเทคโนโลยีนิดต่างๆ ซึ่งก็คือการใช้คอมพิวเตอร์และอินเตอร์เน็ต

สำนักงานสถิติแห่งชาติ (2550) มีการสำรวจ เกี่ยวกับจำนวนผู้ใช้คอมพิวเตอร์จำแนกตามกิจกรรมที่ใช้ทั่วประเทศ ปี 2550 พบว่ากกลุ่มอายุ 15-24 ปี มีการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการเล่นเกมมากกว่ากกลุ่มอายุอื่น

การศึกษาความคิดเห็นของวัยรุ่น ผู้ปกครอง และนักวิชาการ เกี่ยวกับอิทธิพลของเกมคอมพิวเตอร์ต่อวัยรุ่นในภาพรวม ผลการวิจัยพบว่า วัยรุ่น ผู้ปกครอง นักวิชาการ มีความคิดเห็นว่า การเล่นเกมคอมพิวเตอร์มีทั้งประโยชน์และโทษ ประโยชน์ของเกมคอมพิวเตอร์คือ มีประโยชน์ต่อ

สติปัญญา มีประโยชน์ต่ออารมณ์ และมีประโยชน์ต่อสังคม โดยเฉพาะการนำไปเป็นประเด็นในการสนทนากับเพื่อนๆ ส่วนใหญ่คือ เกมคอมพิวเตอร์มีไทยต่อสุขภาพ มีไทยต่อการเรียน และมีไทยต่ออารมณ์ สำหรับปัจจัยที่ทำให้เกมคอมพิวเตอร์มีอิทธิพลทางบวกหรือลบต่อวัยรุ่นนั้น วัยรุ่นนักวิชาการและผู้ปกครอง เห็นสอดคล้องกันว่าเงื่อนไขที่สำคัญที่สุด คือเรื่องของเวลา กล่าวคือ หากวัยรุ่นไม่หมดเปลือกเวลาไปกับการเล่นเกมจนมากเกินไปนัก การเล่นเกมคอมพิวเตอร์จะเป็นกิจกรรมที่ให้ประโยชน์มากกว่าโทษ ส่วนตัวแปรปัจจัยลำดับรองลงมา ได้แก่ พื้นฐานของครอบครัว วิจารณญาณของวัยรุ่นและเนื้อหาของเกมคอมพิวเตอร์ (ฉัตรพี เกษมสันต์ ณ อุฐฯ, 2550.หน้า 2)

เดย์มีข่าวและงานวิจัยชี้ให้เห็นว่า เกมคอมคอมพิวเตอร์บุกเด็กไทยให้หลงทาง ติดหนึบกับความสนุกจนไม่สนใจอะไรทั้งสิ้น เด็กหลายคนหนีเรียนไปนั่งเล่นเกม จนผลการเรียนตกต่ำ บางรายไม่ยอมไปโรงเรียนจนเวลาในการเรียนไม่พอและที่สำคัญหลายรายไม่ยอมกลับบ้านหมกตัวอยู่ที่ร้านเกม จากสถิติการสำรวจเด็กที่เล่นเกมคอมพิวเตอร์ ในประชากร 840,970 คน ในช่วงอายุต่างๆ ของจังหวัดพิษณุโลก ระหว่างปี พ.ศ. 2549 – 2550 (โครงการ Child Watch สถาบันรามจิตติ, 2552) พบว่า กลุ่มอุดมศึกษา ใช้เวลาในการเล่นเกมคอมพิวเตอร์และเกมออนไลน์ คือ ร้อยละ 47.61 ชั่วโมงติดเกมทำให้ส่งผลเสียหลายด้านทั้งด้านการเรียน ด้านความสัมพันธ์ในครอบครัว และที่สำคัญคือทางด้านสุขภาพ กล่าวคือการเล่นเกมทำให้ผู้เล่นต้องมองที่จอภาพเป็นเวลานาน ยิ่งมองนานเท่าใดก็จะมีโอกาสกระพริบตาได้น้อย ทำให้รูม่านตาขยาย จึงเร่งส่งสัญญาณประสาทเข้าสู่ระบบประสาทส่วนกลางและกระตุ้นการผลิตสาร dopamine ออกมาน สารนี้จะไปกระตุ้นการทำงานของระบบประสาทอีกครั้งหนึ่ง เป็นผลให้ผู้เล่นเกมจะสนุกเกินปกติหรือเกินความพอดี แต่เมื่อยุดเล่นเกมจะทำให้ระดับของสาร dopamineลดลง เกิดอาการถอนตัวจากความสนุกได้ยาก ยิ่งผู้ที่เล่นเกมติดจนถึงระดับที่ถอนตัวยากจะส่งผลตามมาอีกมาก เช่น ทำให้ปวดตา ปวดหลัง ปวดข้อมือหรืออ่อนเพลีย ซึ่งจากศึกษาของสำนักวิจัยเอบีเคโพลล์ ในปี พ.ศ 2550 ซึ่งศึกษาในกลุ่มเด็กและเยาวชน พบว่าผู้ที่เล่นเกมได้รับผลกระทบต่อสุขภาพ คือ สายตาแย่ลงมากขึ้น ร่างกายไม่แข็งแรงเนื่องจากพักผ่อนไม่เพียงพอ ขาดการออกกำลังกายและมีพฤติกรรมก้าวร้าววุ่นแรง (สำนักวิจัยเอบีเคโพลล์, 2550)

จากข้อมูลข้างต้น ผู้วิจัยจึงได้ตระหนักถึงปัญหาดังกล่าวและสนใจที่จะศึกษาปัญหาสุขภาพของนิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรที่เล่นเกมคอมพิวเตอร์ เพื่อต้องการทราบว่า尼สิตมหาวิทยาลัยนเรศวรที่เล่นเกมคอมพิวเตอร์มีปัญหาสุขภาพอย่างไร และมีปัจจัยใดบ้างที่มีความสัมพันธ์กับ

ปัญหาสุขภาพของนิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรที่เล่นเกมคอมพิวเตอร์ ข้อมูลที่ได้เพื่อเป็นแนวทางในการป้องกันปัญหาสุขภาพที่จะเกิดขึ้นกับผู้ที่เล่นเกมคอมพิวเตอร์ และเพื่อเป็นการลดปัญหาสุขภาพที่เกิดขึ้นกับผู้เล่นเกมคอมพิวเตอร์

จุดมุ่งหมายของการศึกษา

1. เพื่อสำรวจปัญหาสุขภาพของนิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรที่เล่นเกมคอมพิวเตอร์
2. เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับปัญหาสุขภาพของนิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรที่เล่นเกมคอมพิวเตอร์

ขอบเขตของงานวิจัย

การศึกษาครั้งนี้มุ่งสำรวจปัญหาสุขภาพของนิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรที่เล่นเกมคอมพิวเตอร์ โดยศึกษาในกลุ่มนิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรที่เล่นเกมคอมพิวเตอร์ ณ ร้านเกมคอมพิวเตอร์ รอบมหาวิทยาลัยนเรศวร โดยเก็บข้อมูลในช่วงเวลา 17.00-21.00 น. ตั้งแต่วันที่ 24 สิงหาคม 2552 ถึง วันที่ 31 สิงหาคม 2552 จำนวน 100 คน

ข้อตกลงเบื้องต้น

ประชากรเป้าหมายเป็นนิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรที่เล่นเกมคอมพิวเตอร์ ณ ร้านเกมรอบมหาวิทยาลัยนเรศวรเท่านั้น ข้อมูลที่ได้จึงไม่สามารถนำมายາยผลไปยังนิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรที่เล่นเกมคอมพิวเตอร์ ณ สถานที่อื่นๆ ได้ การนำผลการศึกษาไปใช้จึงควรสรุปด้วยความระมัดระวัง

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. **ร้านเกม** หมายถึง สถานที่ที่เปิดให้บริการเช่าเล่นเกมเป็นรายชั่วโมงอย่างถูกต้องตามกฎหมายที่อยู่ในเขตรอบมหาวิทยาลัยนเรศวร จังหวัด พิษณุโลก โดยมีระยะทางห่างจากมหาวิทยาลัยนเรศวรไม่เกิน 500 เมตร แบ่งเป็นขนาดต่างๆ ดังนี้

- 1.1 **ร้านเกมขนาดเล็ก** คือ ร้านเกมที่มีจำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์น้อยกว่า 20 เครื่อง
- 1.2 **ร้านเกมขนาดกลาง** คือ ร้านเกมที่มีจำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ 20-40 เครื่อง
- 1.3 **ร้านเกมขนาดใหญ่** คือ ร้านเกมที่มีจำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์มากกว่า 40 เครื่อง

2. นิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรที่เล่นเกมคอมพิวเตอร์ หมายถึง นิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวร ที่กำลังศึกษาในปีการศึกษา 2552 ซึ่งเล่นเกมคอมพิวเตอร์ ณ ร้านเกมคอมพิวเตอร์ที่ให้บริการรอบๆ มหาวิทยาลัยนเรศวร ในช่วงเวลา 17.00 - 21.00 น. ตั้งแต่วันที่ 24 สิงหาคม 2552 ถึงวันที่ 31 สิงหาคม 2552 จำนวน 100 คน

3. เกมคอมพิวเตอร์ หมายถึง โปรแกรมสำหรับที่ประยุกต์ออกแบบให้เล่นบนเครื่องคอมพิวเตอร์โดยใช้คีย์บอร์ดเป็นอุปกรณ์ในการเล่น หมายรวมถึงเกมที่เล่นผ่านทางระบบอินเทอร์เน็ตโดยใช้ภาษาในการเขียนที่แตกต่างกันขึ้นอยู่กับแนวเกมของผู้สร้าง ซึ่งจะเป็นการจำลองสถานการณ์เพื่อให้ผู้เล่นสามารถแก้ไขปัญหาและมีภูมิปัญญาและมีกฎเกณฑ์ รวมถึงเป้าหมายที่แตกต่างกันไปในแต่ละเกม

4. ปัญหาสุขภาพ หมายถึง อาการเจ็บป่วยหรือความไม่สบายทางกายที่เกิดขึ้นหลังจากเล่นเกมคอมพิวเตอร์ อันได้แก่ ปวดศีรษะ เวียนศีรษะ อ่อนเพลีย ชา ตามัว ใจสั่น อาเจียน ปวดข้อ ปวดเอ็น ปวดหลัง ปวดท้อง/แสบท้อง ปวดกล้ามเนื้อ宦 ชาบริเวณหรือเท้า หรืออาการอื่นๆ ตามที่เกิดขึ้นกับนิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรที่เล่นเกมคอมพิวเตอร์ หลังจากเล่นเกมคอมพิวเตอร์ ในรอบ 3 เดือน ที่ผ่านมา

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง การสำรวจปัญหาสุขภาพของนิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรที่เล่นเกมคอมพิวเตอร์ ผู้ทำวิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องโดยกำหนดเป็นหัวข้อต่างๆ ดังต่อไปนี้

เอกสารที่เกี่ยวข้อง

1. ความหมายของสุขภาพ
2. ความหมายของเกมคอมพิวเตอร์
3. ประเภทของเกมคอมพิวเตอร์
4. ระดับการเล่นเกม
5. โรคหรืออันตรายจากการที่เกิดจากคอมพิวเตอร์
6. หลักการยศาสตร์
7. การนอนหลับ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. งานวิจัยในประเทศไทย

เอกสารที่เกี่ยวข้อง

1. ความหมายของสุขภาพ

สุขภาพ เป็นการเรียกการกล่าวถึงลักษณะของการไม่เป็นโรค สุขภาพเป็นความสมบูรณ์ของคนใน 4 มิติ คือ ร่างกาย จิตใจ สังคม และวิญญาณ(ปัญญา) หากสมบูรณ์อย่างสมดุลแล้ว ก็จะเข้าสู่ที่เรียกว่าสุขภาวะ (วิถีพีเดีย สารานุกรมเสรี, 2552)

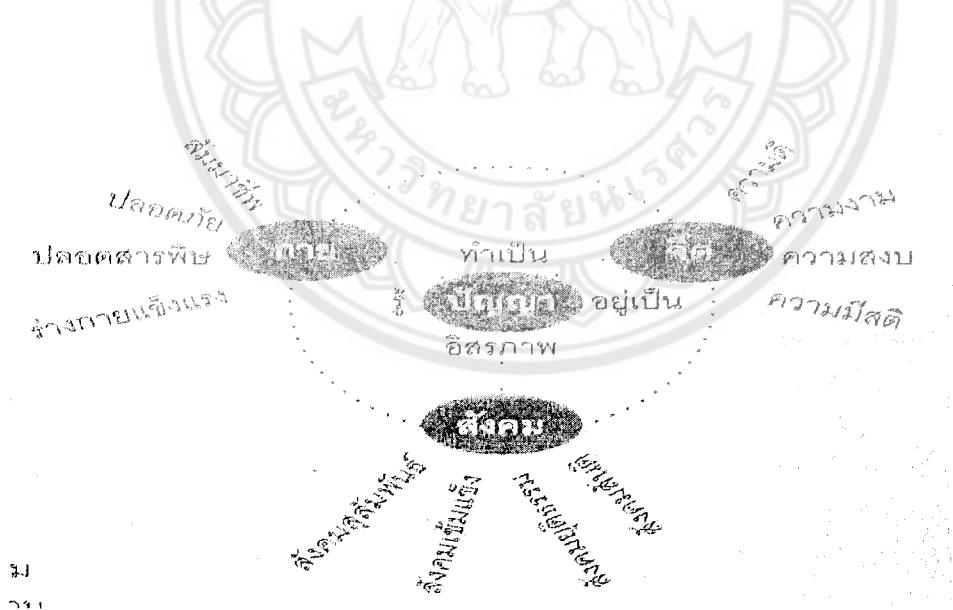
ประเวศ วงศ์ (2551) ได้ให้ความหมายของสุขภาพคือสุขภาวะที่สมบูรณ์ ทั้งทางกาย ทางจิต ทางสังคม และทางปัญญา สุขภาวะแต่ละด้านอาจมีองค์ประกอบด้านละ 4 รวมเป็นสุขภาวะ $4 \times 4 = 16$ ดังนี้

สุขภาวะทางกาย ประกอบด้วย ร่างกายแข็งแรง ปลดสารพิษ ปลดอดภัย มีสัมมาชีพ

สุขภาวะทางจิต ประกอบด้วย ความดี ความงาม ความสุข ความมีสติ

สุขภาวะทางสังคม ประกอบด้วย สังคมสุสัมพันธ์ สังคมเข้มแข็ง สังคมยุติธรรม สังคมสันติ

สุขภาวะทางปัญญา ประกอบด้วย ปัญญาอู้รู้เรื่องเท่าทัน ปัญญาทำเป็น ปัญญาอุญร่วมกันเป็น ปัญญาบรรลุอิสรภาพ

ภาพที่ 1 แสดงความสัมพันธ์สุขภาวะ ทางกาย ทางจิต ทางสังคม และทางปัญญา

ที่มา ประเวศ วงศ์ www.doctor.or.th/node/5694

ร่างกายแข็งแรงจากการออกกำลังกาย ไม่นำสารพิษเข้าตัว เช่น บุหรี่ เหล้า ยาเสพติด ผลพิษ ปลดปล่อยจากอุบัติเหตุทางภัย สมมาร์ชพช่วยให้มีปัจจัย 4 ความดี (เช่น เมตตากรุณา การให้ ภัย) ความงาม (เช่น ศิลปะและสุนทรียธรรมอื่นๆ) ความสงบ (ได้แก่ สมาน) ความมีสติทำให้ทุกอย่างดีขึ้น และมีความสุขอย่างยิ่ง

สังคมสุสัมพันธ์ หมายถึง มีความสัมพันธ์ที่ดีทุกระดับตั้งแต่ในครอบครัวเป็นต้นไป สังคม เชื้อแข็ง หมายถึง การรวมตัวร่วมคิด ร่วมทำ มีความเป็นชุมชน และความเป็นประชาสังคม สังคม ยุติธรรม หมายถึง มีความยุติธรรมทุกด้าน

สังคมสันติ หมายถึง การที่สามารถแก้ความขัดแย้งด้วยสันติวิธี ป้องกันความรุนแรงได้ มี สันติภาพปัญญาสร้างสรรค์เท่าทัน ปัญญาทำเป็น ปัญญาอยู่ร่วมกันเป็น ทำให้เกิดสุขภาวะทางกาย ทางจิต และทางสังคม ดังกล่าวข้างต้น และปัญญาที่ลดความเห็นแก่ตัวลง มีอิสรภาพมากขึ้น จนถึงทำให้ถึงที่สุดแห่งทุกข์โดยสิ้นเชิงเป็นวิมุติสุขก็ได้

Winslow (1920) ให้ความหมายสุขภาพว่า สุขภาพ หมายถึง ภาวะแห่งความสมบูรณ์ของ ร่างกายและจิตใจ (จิตวิญญาณ) รวมถึงการดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุข และมีได้ หมายความเฉพาะเพียงแต่ความปราศจากโรคหรือความพิการทุพลภาพเท่านั้น

พรบ.สุขภาพแห่งชาติ (3 มีนาคม 2550) สุขภาพ หมายถึง ภาวะของมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้ง ทางกาย ทางจิต ทางปัญญาและทางสังคม เชื่อมโยงกันเป็นองค์รวมอย่างสมดุล ปัญญา หมายถึง ความรู้ทั่ว รู้เท่าทันและความเข้าใจอย่างแยกได้ในเหตุผลแห่งความดี ความชั่ว ความมีประโยชน์ และความมีโทษ ซึ่งนำไปสู่ความมีจิตอันดีงามและเอื้อ เพื่อเมื่อแผ่

2. ความหมายของคอมพิวเตอร์

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2525 ได้ให้ ความหมายของคอมพิวเตอร์ ไว้ว่า เป็นเครื่องอิเล็กทรอนิกส์แบบอัตโนมัติทำหน้าที่เหมือนสมองกล ใช้สำหรับแก้ปัญหาที่ง่ายและ ซับซ้อนโดยวิธีทางคณิตศาสตร์

3. ประเภทเกมคอมพิวเตอร์

นิตยสารดังใจพ่อแม่ (2549.หน้า 125) ได้แบ่งประเภทเกม PC คอมพิวเตอร์เป็น 2 ประเภท หลักๆ คือ เกมคอนโซล (Console) และเกมคอมพิวเตอร์ที่เล่นกับเครื่องคอมพิวเตอร์ เกมคอนโซล ส่วนใหญ่จะเป็นเกมที่เล่นด้วยแผงบังคับที่ใช้สองมือจับสะเด็ก เช่น เกมเพลย์สเตชั่น นินเทนโด เกมบอย วิดีโогame ตู้เกม

เกมคอมพิวเตอร์คือเกมที่ต้องเล่นกับเครื่องคอมพิวเตอร์ แบ่งออกเป็นระบบออฟไลน์ที่เล่น กับผู้คน และระบบออนไลน์ ซึ่งต่ออินเตอร์เน็ตและลงทะเบียนเครือข่ายสามารถเล่นได้พร้อมกัน หลายคน อย่างเช่น Rangnarok วีดีโอเดียว สารานุกรมเสรี (2552) แบ่งลักษณะ ได้ตามการเล่น ออกเป็นประเภทต่างๆ ได้ ดังนี้

เกมแอคชั่น (Action Game) เป็นประเภทเกมที่ใช้การบังคับทิศทางและการกระทำของตัวละคร ในเกมเพื่อผ่านด่านต่างๆ ไปให้ได้ มีตั้งแต่เกมที่มีรูปแบบง่ายๆ เหมาะกับคนทุกเพศทุกวัย เช่น มาเร โอลิมปิกแมน ไปจนถึงเกมแอคชั่นที่มีเนื้อหาธุรกิจไม่เหมาะสมกับเด็กๆ บางเกมมีการใส่สุกเสื่อมต่างๆ เข้ามาเพิ่มความสนุกของเกมจนกลายเป็นเกมแนวใหม่ไปเลยเช่น

เกมยิงมุมมองบุคคลที่หนึ่ง (First Person Shooter) เป็นเกมแอคชั่นที่ให้ผู้เล่นสวมบทบาทผ่านมุมมองจากสายตาตัวละครตัวหนึ่ง แล้วต่อสู้ผ่านด่านต่างๆ ไปจุดเด่นของเกมประเภทนี้คือเหตุการณ์ทุกอย่างจะผ่านสายตาของผู้เล่นทั้งหมด ผู้เล่นจะไม่เห็นตัวเอง เกมประเภทนี้ มักจะเน้นแอคชั่นชีวันหน้า และเน้นที่อารมณ์ของตัวผู้เล่นและความรู้สึกสมจริง ทำให้เกมประเภทนี้ มักจะเป็นเกมที่มีความรุนแรงสูง เกมประเภทนี้ที่ได้รับความนิยม ได้แก่ ชาล์ฟ-ไลฟ์ ดูม และ Crysis Battlefield Brother in Arms

เกมยิงมุมมองบุคคลที่สาม (Third Person Shooter) เป็นเกมแอคชั่นลักษณะคล้ายๆ กับ First Person Shooter แต่จะต่างตรงที่เกมประเภทนี้ผู้เล่นจะได้มุมมองจากด้านหลังของตัวละคร แทน เกมประเภทนี้มักจะเน้นการเคลื่อนไหวเป็นสำคัญ เพราะผู้เล่นมองเห็นตัวละครที่ควบคุม และ เกมประเภทนี้มักจะมีปริศนาในเกมสอดแทรกเป็นระยะๆ เช่น ปริศนาดันลังหรือปริศนาประเภท กระโดดข้าม (หรืออาจจะไม่มีขึ้นอยู่กับลักษณะของเกม) เกมประเภทนี้ที่ได้รับความนิยม ได้แก่ แกรนด์เดฟต์ออโต ทูมเรเดอร์ Hitman และ Splinter Cell

เกมแพลตฟอร์ม (Platformer) เป็นเกมแอคชั่นพื้นฐาน ที่วางแผนพื้นที่ขนาดหนึ่ง และให้ผู้เล่นผ่านเกมไปให้ได้ทีละด่านๆ โดยส่วนมากมักจะเน้นให้ผู้เล่นกระโดดข้ามผ่านจากผ่าน ไปอีกผ่านหนึ่ง มักจะเป็นเกมแบบ 2 มิติและมีการควบคุมแค่เดินซ้ายขวา เกมประเภทนี้ที่ได้รับ ความนิยมได้แก่ Kirby ค่อนทราย และเมทัลลิก

Stealth-based game คือเกมแอ็คชันที่ไม่เน้นการบุกตะลุย แต่ใช้การหลอกล่อฝ่ายศัตรู เพื่อผ่านอุปสรรคไปได้ให้สำเร็จ การลอบเร้น เกมประเภทนี้โดยส่วนมากผู้เล่นต้องมีความอดทนสูงพอ และต้องสามารถอ่านการเคลื่อนไหวของศัตรูได้ เกมประเภทนี้ตัวละครเอกมักจะไม่แข็งแกร่ง เมื่อเทียบกับเกมแบบ First Person Shooter และไม่มีอาวุธยุทธ์ปืนใหญ่มาให้ต่อสู้ได้ แต่อย่างไรก็ดี เกมหลาย ๆ เกมได้นำคุณลักษณะของ Stealth-based game ไปเสริมในเกมก็มี เกมประเภทนี้ที่ได้รับความนิยม ได้แก่ Tenchu เมทัลเกียร์โซลิด และ Splinter Cell

Action Adventure Game เป็นลักษณะเกมแอ็คชันที่มีการผ่อนผันการไขปริศนาและการรวมกลุ่มของเมือง เกมบางเกมยังผสมลักษณะของอาร์พีจีลงไปด้วย เกมประเภทนี้ ยังแตกแขนงเป็น Survival/Horror ซึ่งจะสมมติสถานการณ์สุดของขั้นตอนมาเพื่อให้ผู้เล่นเอาชีวิต รอดไปให้ได้หรือไม่ก็ตาย เกมประเภทนี้ที่ได้รับความนิยม ได้แก่ เวชเดนต์ อวิล ICO และแซดวอร์ด เดอะคลอสซ์ส

เกมเล่นตามบทบาท (Role-Playing Game) หรือ อาร์พีจี (RPG) หรือที่นิยมเรียกว่า เกมภาษา เป็นเกมที่พัฒนามาจากเกมสวมบทบาทแบบตั้งตัว เนื่องจากในช่วงแรกเกมอาร์พีจีที่ออกมามากเป็นภาษาอังกฤษหรือญี่ปุ่นซึ่งต้องใช้ความรู้ด้านภาษาอังกฤษในการเล่น เกมประเภทนี้จะกำหนดตัวผู้เล่นอยู่ในโลกที่สมมติขึ้น และให้ผู้เล่นสวมบทบาทเป็นตัวละครหนึ่งในโลกนั้นๆ ผู้เล่นจะได้รับคะแนนประสบการณ์ (Experience-points) เมื่อเข้าสู่ภารกิจ หรือต่อสู้กับศัตรู แต่เมื่อผู้เล่นได้รับคะแนนเพียงพอ ก็จะสามารถเลื่อนระดับไปสู่ระดับถัดไปได้ ภารกิจที่ผู้เล่นต้องทำใน RPG อาจมีหลากหลาย เช่น การสำรวจดินแดน ต่อสู้กับศัตรู หรือช่วยเหลือผู้คน แต่ที่สำคัญที่สุดคือ การต่อสู้กับศัตรูที่มีความสามารถสูงกว่าตัวเอง ผู้เล่นต้องใช้กลยุทธ์และทักษะในการต่อสู้ จึงจะสามารถเอาชนะศัตรูได้ ตัวอย่างเช่น Final Fantasy VII Remake หรือ God of War ที่เป็น RPG ที่มีความซับซ้อนและน่าสนุกมาก

1) **Computer RPG** เป็นเกมอาร์พีจีบนเครื่องคอมพิวเตอร์ จุดเด่นของเกมประเภทนี้มักจะไม่เน้นที่เรื่องราว แต่จะเน้นที่การให้ผู้เล่นสร้างตัวละครอย่างเสรีแล้วออกไปผจญภัยในโลกของเกม เกมอาร์พีจีบนคอมพิวเตอร์มักจะเป็นอาร์พีจีของประเทศในแบบต่างๆ แต่ก็มีความหลากหลาย เช่น RPG ญี่ปุ่น ที่เน้นเรื่องการต่อสู้และกลยุทธ์ หรือ RPG ตะวันตก ที่เน้นเรื่องการสำรวจและค้นหาทรั� แต่ทั้งหมดก็มีลักษณะที่เหมือนกันคือ ผู้เล่นต้องนำตัวละครไปผจญภัยในโลกที่สร้างขึ้นมา ผู้เล่นต้องต่อสู้กับศัตรู รวบรวมทรั� หรือไขปริศนา ที่ต้องใช้ความคิดและทักษะในการแก้ไข ตัวอย่างเช่น Final Fantasy VII Remake ที่เป็น RPG ที่มีความซับซ้อนและน่าสนุกมาก

2) **Console RPG** เป็นเกมอาร์พีจีบนเครื่องคอนโซล จุดเด่นของเกมประเภทนี้อยู่ที่เรื่องราวทั้งหลาย เกมประเภทนี้มักจะมีตัวละครที่สร้างไว้อยู่แล้วและให้ผู้เล่นเข้าไปควบคุมตัวละครตัวนั้น เกมประเภทนี้มักจะเน้นเรื่องราวที่ติดตัวและเป็นเรื่องราวที่ลึกซึ้ง เกมประเภทนี้ ส่วนมากจะเป็นเกมผู้ต่อสู้ที่ออกแบบมาให้ผู้เล่นสามารถต่อสู้กับศัตรูได้โดยตรง เช่น Final Fantasy VII Remake ที่เป็น RPG ที่มีความซับซ้อนและน่าสนุกมาก

ตาซี, ดาวก้อนดาวส์ต์, คิงดอมฮาร์ดส์, โรเมนซิ่ง ชา-ก้า นอกจากนั้นเกมเล่นตามบทบาททั้งบนคอมพิวเตอร์และคอนโซลยังแบ่งย่ออยู่ออกได้อีกเป็น

Action RPG คือเกมอาร์พีจีที่เพิ่มส่วนของการบังคับแบบเกมแอ็คชันลงไป ซึ่งโดยส่วนมากเกมประเภทนี้จะเป็นเกมอาร์พีจีที่มีส่วนผสมของแอ็คชัน (ไม่ใช่เกมแอ็คชันที่ผสมอาร์พีจี) เพราะส่วนมากเกมประเภทนี้ผู้เล่นต้องเก็บค่าประสบการณ์, เลเวล, อาวุธและชุดเกราะ เกมประเภทนี้ที่ได้รับความนิยมได้แก่ ไซเคน เดนสเตส

Simulation RPG คือเกมอาร์พีจีที่มีการถ่ายทอดในแบบของภาระงานแผนภูมิ โดยส่วนมากมักจะเป็นเกมวางแผนปกติแต่จะเน้นในส่วนของการเก็บค่าประสบการณ์, เลเวล และบางเกมยังมีการซื้อขายของแบบเกม RPG โดยส่วนมากเกมประเภทนี้มักจะเป็นเกมผลัดกันเดิน แต่จะต่างจากเกม Turn-Based Strategy ตรงที่เกมประเภทนี้จะมีบริมาณยูนิตในสนามรอบน้อยกว่า Turn-Based Strategy และตัวละครสามารถติดตั้งอาวุธแบบเกมอาร์พีจีทั่วๆไปได้ เกมประเภทนี้มีอีกชื่อหนึ่งว่า Tactical Role-playing Game เกมประเภทนี้ที่ได้รับความนิยมได้แก่ ชูเปอร์โอลิมปิกส์, ชากระไทรเซ็น, ไฟนอลแฟนตาซี แทกติกส์, Tactics Ogre, ไฟร์เอนเมเบลล์

เกมผจญภัย (Adventure Game) เป็นเกมที่ผู้เล่นจะสวมบทบาทเป็นตัวละครตัวหนึ่งและต้องกระทำเป้าหมายในเกมให้สำเร็จลุล่วงไปได้ เกมผจญภัยนั้นถูกสร้างครั้งแรกในรูปแบบของ Text Based Adventure จนถัดมาเป็นแบบ Graphic Adventure เกมผจญภัยจะเน้นหนักให้ผู้เล่นหาทางออกหรือไขปริศนาในเกม โดยส่วนมากปริศนาในเกมจะเน้นใช้ตรรกะแก้ปัญหาและใช้สิ่งของที่ผู้เล่นเก็บมาไว้ระหว่างผจญภัย นอกจากนั้นผู้เล่นยังคงต้องพูดคุยกับตัวละครตัวอื่นๆ ทำให้เกมประเภทนี้ผู้เล่นต้องชำนาญด้านภาษาขนาดมากๆ เกมผจญภัยส่วนมากมักจะไม่มีการตายเพื่อให้ผู้เล่นได้มีเวลาวิเคราะห์ปัญหาข้างหน้าได้ หรือถ้ามีการตายในเกมผจญภัยมักจะถูกวางไว้แล้วว่าผู้เล่นจะตายตรงไหนได้บ้าง เกมผจญภัยมีรูปแบบต่างๆดังนี้

Text Based Adventure เป็นเกมผจญภัยที่ใช้พื้นฐานของการพิมพ์เป็นสำคัญ โดยเมื่อผู้เล่นต้องการทำอะไรก็ต้องพิมพ์เพื่อให้ตัวละครในเกมกระทำการ (เช่นพิมพ์ Talk เมื่อต้องการคุย พิมพ์ Look เมื่อต้องการมอง) แต่หลังจากที่คอมพิวเตอร์ก้าวสู่ยุคของมาส์ เกมผจญภัยประเภทพิมพ์ก็หมดความนิยมลง เกมประเภทนี้ที่ได้รับความนิยมได้แก่ Zork

Graphical Adventure หรือ **Point 'n Click Adventure** เป็นเกมผจญภัยที่ใช้รูปภาพหรือตัวคนจริงๆ มาแสดงในหน้าจอให้ผู้เล่นได้ใช้สายตาในการมองหาวัตถุรอบข้าง เกมประเภทผู้เล่นมักจะต้องกระทำการสิ่งที่เรียกว่า Pixel Hunting หรือก็คือการเลื่อนมาส์ไปทั่วหน้าจอเพื่อหาจุด

ผิดปกติหรือสิ่งของภายในเกม ในปัจจุบันเกมผจญภัยประเภทนี้ใช้เรียกเกมผจญภัยในปัจจุบันทุกเกม

Puzzle Adventure เป็นเกมผจญภัยที่เน้นการไขปริศนาในเกม โดยจะตัดตอนรายละเอียด เช่นการเก็บของหรือการคุยกับบุคคลอื่นลงไป เกมประเภทนี้ที่ได้รับความนิยมได้แก่ Myst

เกมปริศนา (Puzzle Game) เป็นเกมแนวที่เล่นได้ทุกวัย ตัวเกมมักจะเน้นการแก้ปริศนา ปัญหาต่างๆ มีตั้งแต่ระดับง่ายไปจนถึงซับซ้อน ในอดีตตัวเกมมักนำมาจากเกมปริศนาตามนิยายสาร เช่นเกมตัวเลข เกมอักษรไขว้ ต่อมาจึงมีเกมปริศนาที่เล่นบนคอมพิวเตอร์อย่างเกมเตติ สองอกมา ปัจจุบันมีเกมแนวพัชเชลแบบใหม่ๆ ออกมากามาก เกมแนวนี้เป็นเกมที่เล่นได้ทุกยุคทุกสมัย จึงเป็นเรื่องปกติที่จะเห็นผู้เล่นบางคนยังติดใจกับเกมเตติ สองอกมา หรือเกมอาร์คานอยด์ ไปจนถึง เกมพัชเชลใหม่ๆ อีกอย่าง Polarium และ Puzzle Bubble เกมปริศนาเป็นเกมที่ไม่เน้นเรื่องราวแต่จะเน้นไปที่ความท้าทายให้ผู้เล่นกลับมาเล่นซ้ำๆ ในระดับที่ยากขึ้น

เกมการจำลอง (Simulation Game) เป็นเกมประเภทที่จำลองสถานการณ์ต่างๆ มาให้ผู้เล่นได้สวมบทบาทเป็นผู้อยู่ในสถานการณ์นั้นๆ และตัดสินใจในการกระทำเพื่อผลลัพธ์ที่ดูว่าจะเป็นอย่างไร เหตุการณ์ต่างๆ อาจจะนำมาจากสถานการณ์จริงหรือสถานการณ์สมมติก็ได้ เกมแนวนี้ แยกเป็นประเภทอยู่ได้อีก เช่น

Virtual Simulation จะจำลองการควบคุมสื่อมัลติมีเดีย ตั้งแต่ การขับรถยนต์ การขับเครื่องบิน ขับรถไฟ ควบคุมรถยนต์ เป็นต้น โดยส่วนมากเกมประเภทนี้มักจะจำลองรายละเอียดต่างๆ ให้สมจริงที่สุดเท่าที่จะจำลองได้ เกมประเภทนี้ออกแบบให้เล่นเพื่อความบันเทิง แล้ว ยังสามารถใช้เป็นแหล่งเรียนรู้การควบคุมต่างๆ ได้ เกมประเภทนี้ที่มีชื่อเสียง เช่น แกรนท์ วิลสัน เป็นต้น นอกจากนี้เกมประเภทนี้ไม่จำเป็นต้องเป็น yanpathan อาจจะเป็นการจำลองสถานการณ์ เช่น ไฟไหม้ ก็เป็นได้

Tycoon หรือ **Business Simulation** เป็นเกมจำลองการบริหารธุรกิจ ผู้เล่นจะได้บริหารธุรกิจอย่างโดยย่างหนัก ซึ่งมีทั้งแบบผิวนิยม (วางแผนสิ่งของ, จ้างพนักงาน) จนไปถึงระดับลึก (ควบคุมการทำงานของพนักงาน, ซื้อ/ขายหุ้น) เกมประเภทนี้มักจะมีคำว่า Tycoon ต่อท้ายชื่อเกม เกมประเภทนี้ที่ได้รับความนิยมได้แก่ Theme Hospital, Theme Park, Transport Tycoon, Zoo Tycoon, Railroad Tycoon

Situation Simulation จะจำลองเหตุการณ์ต่างๆ ในช่วงเวลาหนึ่งมาให้ผู้เล่นได้เล่นเป็นตัวเองในสถานการณ์นั้น เช่นเกม Derby Stallion ที่ให้ผู้เล่นเป็นเจ้าของคอกม้า, เกมซิมซิตี้ ที่ให้ผู้เล่นเป็นนายกเทศมนตรี มีอำนาจสร้างและควบคุมระบบสาธารณูปโภคในเมือง เป็นต้น

Life Simulation คือเกมจำลองชีวิต โดยผู้เล่นมักจะได้ควบคุมตัวละครตัวหนึ่ง หรือครอบครัวหนึ่ง แล้วใช้ชีวิตปฏิบัติจริงต่อไปประจำวัน เช่น ทานข้าว, อาบน้ำ, ทำงานหาเงิน ฯลฯ เกมประเภทนี้ผู้เล่นสามารถควบคุมตัวละครทั้งที่เป็นมนุษย์และไม่ใช่มนุษย์ได้ เกมประเภทนี้ที่มีชื่อเสียง เช่น เดอะซิมส์, Animal Crossing

Pet Simulation เกมแนวนี้จะให้ผู้เล่นได้เลี้ยงสัตว์ต่างๆ ในเกม สำหรับผู้เล่นบางคนที่อยากรักษาสัตว์แต่สถานภาพไม่อำนวย ก็สามารถมาลองเลี้ยงในเกมได้ มีตั้งแต่สัตว์จริงๆ เช่นเลี้ยงปลา เลี้ยงสุนัข แมว ไปจนถึงสัตว์ในจินตนาการอย่างเกม Slime Shiyo ที่ให้ผู้เล่นได้เลี้ยงสไลม์ หรือเกมตระกูลathamaga ก็อตจิ เป็นต้น

Sport Simulation เป็นเกมวางแผนจัดการระบบของทีมกีฬา ซึ่งส่วนมากเกมจำพวกนี้มักจะให้ผู้เล่นได้ควบคุมเป็นผู้จัดการทีมหรือสมโภต และจัดหาสิ่งต่างๆ ให้กับทีม เช่น สปอร์ตเซอร์, ตารางฝึกฝน หรือจัดตำแหน่งการเล่นให้กับตัวผู้เล่นในทีม เป็นต้น ผู้เล่นควรมีความรู้เกี่ยวกับกีฬาชนิดนั้นๆ พอดูมควร และรู้จักชื่อนักกีฬาและชื่อทีมมาบ้าง จะทำให้เล่นเกมประเภทนี้ได้สนุกยิ่งขึ้น อย่างไรก็ตาม เกมประเภทนี้บางเกมจะนำนักกีฬา และ/หรือ ทีมที่มีชื่อเสียงมาเป็นจุดขาย Championship Manager, Football Manager

Rental เป็นเกมจำลองการจีบสาว (หรือหนุ่ม) โดยลักษณะตัวเกมผู้เล่นจะต้องรับบทเป็นผู้ชาย (หรือผู้หญิง) โดยมีเป้าหมายสร้างความสัมพันธ์กับหญิงสาว (หรือชายหนุ่ม) ให้กลายเป็นคนรักกัน โดยตัวเกมส่วนมากจะแบ่งเป็นวัน ในแต่วันผู้เล่นสามารถเลือกทำกิจกรรมต่างๆ เพื่อสร้างค่าสถานะ (แบบเกมเล่นตามบทบาท) และเกิดเหตุการณ์ระหว่างผู้เล่นกับตัวละครอื่นๆ เกมประเภทนี้ที่ได้รับความนิยมได้แก่ โ啼คิเมคิเมโนเรียลและโ啼คิเมคิเมโนเรียล เกิร์ลไซด์

เกมวางแผนการรบ (Strategy Game) เป็นประเภทเกมที่แยกออกจากประเภทเกมการจำลอง เนื่องจากในระยะหลังเกมประเภทนี้มีแนวทางของตัวเองที่ชัดเจนขึ้น คือเกมที่เน้นการควบคุมกองทัพซึ่งประกอบไปด้วยหน่วยทหารอยู่อย่าง เข้าเข้าทำการสู้รบกัน พบมากในเครื่องคอมพิวเตอร์เนื่องจากคีย์บอร์ดและเมาส์นั้นมีความเหมาะสมต่อการควบคุมเกม และมักจะสามารถเล่นร่วมกันได้หลายคนผ่านทางอินเทอร์เน็ตหรือผ่านระบบแลนอีกด้วย เนื้อเรื่องในเกมมีได้หลายหลายรูปแบบ แล้วแต่เกมนั้นๆ จะกำหนด ตั้งแต่จับความสัมพันธ์เรื่องค่าตัว พ่อแม่ กองทหารยุคกลาง ไปจนถึงสังคมร่วมด้วยความเดียวกัน รูปแบบการเล่นหลักๆ ของเกมประเภทนี้ มักจะเป็นการควบคุมกองทัพ, เก็บเกี่ยวทรัพยากร และสร้างกองทัพ เกมวางแผนการรบแบ่งออกเป็นสองประเภทตามการเล่นคือ

ประเภทตอบสนองแบบทันก้าว (Real Time Strategy) ผู้เล่นทุกฝ่ายจะต้องแข่งกับเวลา เนื่องจากไม่มีการหยุดพักระหว่างรอบ เกมจะดำเนินเวลาไปตลอด เกมประเภทนี้ที่ได้รับความนิยมได้แก่ คอมมานด์แอนด์คอนโทรล, _STARCraft, Warcraft III

ประเภทที่ล่ารอบ (Turn Based Strategy) ประเภทนี้ผู้เล่นมีโอกาสคิดมากกว่า เพราะจะใช้วิธีผลัดกันสั่งการทหารของตัวเอง คล้ายการเล่นหมากลูบ ชิวไลซ์เซ็น, Heroes of Might & Magic

เกมกีฬา (Sport Game) เป็นกีฬา เกมจำลองการเล่นกีฬาแต่ละชนิด โดยส่วนมากเกมกีฬามักจะมีความถูกต้องและเที่ยงตรงในกฎกติกาค่อนข้างมาก จึงเหมาะสมสำหรับผู้เล่นที่เข้าใจกฎกติกาและการเล่นของกีฬานั้นๆ โดยส่วนมากจุดขายของเกมกีฬามักจะเป็นชื่อและหน้าตาของผู้เล่นที่ถูกต้อง, ลักษณะสนามและยานพาหนะ ตัวอย่างเกมกีฬาได้แก่ FIFA (ฟุตบอล), วินนิงอีเลฟเก่น (ฟุตบอล), Madden NFL (อเมริกันฟุตบอล) และ NBA LIVE (บาสเกตบอล)

เกมอาเขต (Arcade Game) คือเกมที่ถูกสร้างมาให้กับเครื่องเกมตู้ โดยส่วนมากเกมประเภทนี้มักจะใช้เวลาจบไม่นาน (30 นาที-1 ชั่วโมง) มักจะมีระดับการเรียนรู้ไม่ค่อยสูงนัก มีเวลาจำกัดในการเล่นและมักจะไม่มีการบันทึกความก้าวหน้าในการเล่น เกมจะบันทึกเพียงคะแนนสูงสุดเท่านั้น เกมประเภทนี้จะมีความท้าทายเป็นคุณค่าให้กลับมาเล่นซ้ำและใช้หลักจิตวิทยาในการบอก "คะแนนสูงสุด" ที่ผู้เล่นคงก่อนฯ เคยทำไว้ ให้ผู้เล่นใหม่ๆ หาทางทำลายสถิติ

Action Arcade คือเกมอาเขตแบบเน้นแอ็คชัน มุ่งมองในเกมจะเป็นลักษณะเยื่องไปข้างบนเล็กน้อย ทำให้ผู้เล่นมองเห็นพื้น และผู้เล่นสามารถเดินขึ้นลงได้ 4 ทิศทาง มีทั้งแบบ 2 มิติ และ 3 มิติ โดยเวลาเล่นผู้เล่นจะมีพื้นที่จำกัดที่ต้องกำจัดศัตรูให้หมดแล้วถึงจะได้เข้าสู่พื้นที่ต่อไป เกมประเภทนี้ที่ได้รับความนิยม ได้แก่ ดับเบิลครา็กอน, Golden Axe

Shooting Arcade หรือ **Shooting Game** คือเกมอาเขตประเภทยานยิง มีทั้งแบบมองด้านบนและมองด้านข้าง เกมประเภทนี้ที่ได้รับความนิยมได้แก่ Gradius

Gun Arcade คือเกมอาเขตที่จะใช้อุปกรณ์ที่เรียกว่า "ปืนแสง" ซึ่งเป็นอุปกรณ์ควบคุมเกมที่มีอยู่ร่วงเป็นปืน เกมจะคล้ายคลึงกับ First Person Shooter โดยผู้เล่นจะต้องยิงเป้าหมายในหน้าจอ โดยใช้ปืนแสงเป็นตัวเล็งและยิง บางเกมเล่นได้ 1 ผู้เล่น บางเกมเล่นได้ 2 ผู้เล่น เกมประเภทนี้ที่ได้รับความนิยม ได้แก่ The House of the Dead, Time Crisis

เกมต่อสู้ (Fighting Game) คือเกมที่เป็นลักษณะเอาตัวละควรสองตัวขึ้นไปมาต่อสู้กันเอง ลักษณะเกมประเภทนี้จะเน้นให้ผู้เล่นใช้จังหวะและความแม่นยำกดท่าโฉมตีต่างๆ ออกแบบมาจุดสำคัญที่สุดในเกมต่อสู้คือการต่อสู้ต้องถูกแบ่งออกเป็นยกๆ และจะมีเพียงผู้เล่นเพียงสองฝ่าย

เท่านั้นและตัวละครที่ใช้จะต้องมีความสามารถที่ต่างกันออกไป เกมประเภทนี้ที่ได้รับความนิยม ได้แก่ Street Fighters, เดอะ คิง ออฟ ไฟท์เตอร์

派對遊戲 (Party Game) คือเกมที่มีการบูรณาภิภาค เช่นเดียวกับเกมยุคเดิม แต่ในแต่ละเกม ผู้เล่นจะมีภารกิจที่ต้องกันออกไป โดยผู้เล่นจะต้องเข้าไปเล่นในเกมอยู่คนละคน และหากทาง แข่งขันกับผู้เล่นอื่นๆ ให้ชนะ (ทั้งคอมพิวเตอร์และผู้เล่นที่เป็นมนุษย์ด้วยกันเอง) จุดขายของ派對 คือการเล่นเป็นหมู่คณะ ซึ่งจะสร้างความบันเทิงได้มากกว่าการเล่นคนเดียว เกมประเภทนี้ที่ได้รับความนิยม ได้แก่ Mario Party

เกมดนตรี (Music Game) คือเกมที่ผู้เล่นต้องใช้เสียงเพลงในการเล่นด้านต่างๆ ให้ชนะ ซึ่ง ผู้เล่นจะต้องกดปุ่มให้ถูกต้องหรือตรงจังหวะหรือตรงตำแหน่ง โดยใช้เสียงเพลงเป็นตัวบอกเวลาที่ จะต้องกด เกมประเภทนี้ที่ได้รับความนิยม ได้แก่ Pop n' Music, โอ๊ทส์! ทาทาคาเอะ! โอดอนดัน แต่ ในขณะเดียวกันบางเพลงผู้เล่นจะต้องใช้อุปกรณ์เสริมซึ่งบางชิ้นก็เลียนแบบมาจากจริง เช่น แดคโน๊ แคนโน๊ โรโวสูชัน (แผ่นเด่น) , Guitar Hero (กีต้าร์) , Karaoke Revolution(ไมโครโฟน)

4. ระดับการเล่นเกม

ศูนย์แก้ปัญหาเด็กติดเกม สถาบันสุขภาพจิตเด็กและวัยรุ่นราชวิถี (2551) ได้แบ่ง ระดับการติดเกมและจัดทำแบบทดสอบการติดเกม (GAST) สำหรับเด็กและวัยรุ่น ดังนี้

1. เด็กเริ่มชอบเกม หมายถึง เด็กมักจะชอบเล่นตาม เพื่อน และชอบทำอะไรใหม่ๆ กัน อย่างรู้สึก愉หาน เล่น เพื่อความสนุกสนาน ไม่มีผลกระทบต่อการเรียน และการดำเนินชีวิตตามปกติ ถ้าไม่ได้เล่นเกมก็ไม่เป็นไร

2. เด็กหลงใหลหรือคลั่งไคล้เกม หมายถึง เด็กเล่นเกมแล้วสนุกเพลิดเพลิน ภูมิใจที่ชนะ หรือผ่านด่านที่สูงขึ้นในเกมได้ เด็กต้องการมี เพื่อนที่เล่นด้วยกัน พูดคุยกันในเรื่องเดียวกันได้ เด็ก พยายามจัดเวลาเล่นในชีวิตประจำวัน คือเล่นในยามว่าง เล่นเป็นงานอดิเรก แต่การเรียน และ ชีวิตประจำวันยังปกติดี

3. เด็กติดเกม หมายถึง เด็กมีกิจกรรมคือเล่นเกมอย่างเดียว โดยไม่สนใจอื่น หมกมุ่น อยู่กับเกมทั้งวัน ไม่ทำการบ้าน ไม่ทำงานส่งครู ไม่ไปโรงเรียน ไม่สนใจงานบ้าน มีผลกระทบต่อ ร่างกาย และจิตใจ ได้แก่ ทานข้าวไม่เป็นเวลา นอนดึกหรือไม่นอนเลย ครุ่นคิด แต่เรื่องเกม มองเห็นภาพเกมในสมองตนเอง อาจเล่นพนันในเกม หรือแสดงออกในทางก้าวร้าวกับพ่อแม่หรือ น้อง เป็นต้น

แบบทดสอบการติดเกม (GAST) สำหรับเด็กและวัยรุ่น

คำแนะนำก่อนตอบแบบทดสอบ

ข้อความต่อไปนี้เป็นการอธิบายถึงพฤติกรรมของเด็กและวัยรุ่นที่เกี่ยวข้องกับการเล่นเกม กดูนาอ่านโดยละเอียดและพิจารณาเลือกคำตอบที่ใกล้เคียงกับพฤติกรรมของท่านมากที่สุดในช่วง 3 เดือนที่ผ่านมา โดยทำเครื่องหมาย '✓' ลงในช่อง

การตอบแบบทดสอบ

คำตอบที่สามารถเลือกตอบได้ในแต่ละข้อคำถามมี 4 คำตอบได้แก่ 'ไม่ใช่เลย' 'ไม่น่าใช่' และ 'ใช่เลย' การตอบให้ใช้ความรู้สึกของผู้ตอบเป็นหลัก กรณีที่ไม่แน่ใจให้ใช้เกณฑ์ต่อไปนี้เป็นแนวทางในการตอบ

○ ไม่ใช่เลย หมายถึง	ผู้ตอบมีความมั่นใจ 100% ว่าตนเองไม่เคยมีพฤติกรรมเข่นนั่นเลย
○ ไม่น่าใช่ หมายถึง	ผู้ตอบมีความมั่นใจมากกว่า 50% (แต่ไม่ถึง 100%) ว่าตนเองไม่เคยมีพฤติกรรมเข่นนั่น
○ น่าจะใช่ หมายถึง	ผู้ตอบมีความมั่นใจมากกว่า 50% (แต่ไม่ถึง 100%) ว่าตนเองมีหรือเคยมีพฤติกรรมเข่นนั่น
○ ใช่เลย หมายถึง	ผู้ตอบมีความมั่นใจ 100% ว่าตนเองมีหรือเคยมีพฤติกรรมเข่นนั่น

การให้คะแนน

ให้คะแนนแต่ละข้อคำถามดังนี้

'ไม่ใช่เลย' ให้ 0 คะแนน

'ไม่น่าใช่' ให้ 1 คะแนน

'น่าจะใช่' ให้ 2 คะแนน

'ใช่เลย' ให้ 3 คะแนน

การแปลผล

คะแนนรวม ของแบบทดสอบ GAST	กสุ่ม	ระดับความรุนแรง ของปัญหา
คะแนนต่ำกว่า 20	ปกติ	ยังไม่มีปัญหาในการเล่นเกม
คะแนนระหว่าง 20-29	คลั่งไคล้	เริ่มเกิดปัญหาในการเล่นเกม
คะแนนมากกว่าหรือเท่ากับ 30	น่าจะติดเกม	มีปัญหาในการเล่นเกมมาก

ตารางที่1 แสดงแบบทดสอบการติดเกม (GAST) สำหรับเด็กและวัยรุ่น

ข้อความ	ไม่ใช่ เลย	ไม่น่า ใช้เลย	น่าจะ ใช่	ใช้เลย
ตั้งแต่ฉันชอบเล่นเกม				
1.....ฉันสนใจหรือทำกิจกรรมอย่างอื่นน้อยลงมาก				
2.... ฉันมักเล่นเกมจนลืมเวลา				
3.... ความสัมพันธ์ระหว่างฉันกับคนในครอบครัวแย่ลง				
4.... ฉันเคยเล่นเกมเด็กมากจนทำให้ตื่นไปเรียนไม่ได้				
5.... ฉันมักเล่นเกมเกินเวลา				
6.... ฉันมักอารมณ์เสียเวลาที่ฉันบอกให้เลิกเล่นเกม				
7.... ฉันเคยหนีเรียนเพื่อไปเล่นเกม				
8.... เรื่องที่ฉันคุยกับเพื่อนๆ มักเป็นเรื่องเกี่ยวกับเกม				
9.... ฉันใช้เวลาว่างส่วนใหญ่ไปกับการเล่นเกม				
10.... การเรียนของฉันแย่ลงกว่าเดิมมาก				
11... กลุ่มเพื่อนที่ฉันเคยด้วยชอบเล่นเกมเหมือนกับฉัน				
12.... เวลาที่ฉันห้ามฉันไม่ให้เล่นเกมมาก ฉันมักทำไม่สำเร็จ				
13.... ฉันใช้เงินส่วนใหญ่หมดไปกับเกม (เช่น ซื้อบัตรชาร์จ , ซื้อหนังสือ, ซื้ออาชุดในเกมฯลฯ)				
14.... หลายคนบอกว่าอารมณ์ของฉันเปลี่ยนไป(เบื่อง่าย, หลุดหงิดง่าย, รึรำคาญ ฯลฯ)				
15.... หลายคนบอกว่าพฤติกรรมฉันเปลี่ยนไป (เดียงก่อ, ไม่เขื่องฟัง, ไม่รับผิดชอบ ฯลฯ)				
16.... หลายคนบอกว่าฉันติดเกม				

ที่มา ศูนย์แก้ปัญหาเด็กติดเกม สถาบันสุขภาพจิตเด็กและวัยรุ่นราชวิถีวิทยาลัยฯ

<http://cgap.icamtalk.com/>

5. โรคหรือกลุ่มอาการที่เกิดจากคอมพิวเตอร์

สมเกียรติ อธิคมกุลชัย (2552) เสนอโรคที่เกิดจากการใช้คอมพิวเตอร์ไว้ดังนี้

1. โรคต้อหิน เกิดจากความไม่สมดุลระหว่างการใช้สายตา(Demand)และปริมาณเลือดแดงที่เข้ามาเลี้ยงเซลล์ประสาทตาภายในลูกรตา(Supply) เมื่อเซลล์ประสาทตาได้รับเลือดมาหล่อเลี้ยงไม่เพียงพอ จะค่อยๆทรายอยเฉาตายลงไปเรื่อยๆ ความดันลูกรตาที่สูงกว่าปกติ เป็นเพียงสาเหตุรองที่ต้านระบบไหลเวียนเลือด ทำให้ภาวะขาดเลือดในลูกรตา

โรคต้อหิน กำลังจะเป็นปัญหาสาธารณสุขของประเทศไทยและของประชากรโลกในอนาคตอันใกล้นี้ อาการ ของโรคต้อหิน มีความสำคัญอย่างยิ่งในการช่วยให้ผู้ป่วยรู้ตัวว่าเป็นต้อหิน และนำผู้ป่วยให้ไปพบจักษุแพทย์ ทำให้ได้รับการวินิจฉัยโรคได้เร็วขึ้น

อาการของโรคต้อหิน มักจะปรากฏอาการดังนี้

1. ตาพร่าตามัว เดือนหัวคลื่นไส้อาเจียน เห็นภาพเบลอช้อน หรือตามีดบอดชั่วขณะหนึ่ง
2. เห็นจุดแสงดำชาวเต็มไปหมด หรือเห็นเป็นแสงระยิบระยับเมื่อมองไปกลางแดด
3. ปวดในบําตัดลึกๆและปวดศีรษะซึ่งเดียวคล้ายไมเกรน หรือปวดจีดขึ้นสมอง
4. ตรวจพบว่ามีสายตาสั้นขึ้นมาทันที และค่าสายตาขึ้นๆลงๆ ไม่แน่นอน
5. ตาจะพร่า เมื่อมองวัตถุบนพื้นที่มีแสงจัดหรือบนพื้นที่มืดมัว
6. อ่านหนังสือไม่ทัน ทำงานหน้าจอคอมพิวเตอร์หรือดูโทรทัศน์ได้ไม่นาน
7. เห็นดวงไฟมีแสงเจิดจ้า เป็นรัศมีกระจาย เห็นเป็นฝ้าหมอกหรือวงสีรุ้ง รอบดวงไฟ
8. เห็นแสงวาบคล้ายฟ้าแลบ หรือเห็นลำแสงวิงผ่านตา หรือเห็นเป็นเส้นหยกๆที่ทางตา
9. มีความลำบากในการสังเกตพื้นที่ทางด้านเวลาภ้าเดิน หรือเวลาขึ้นลงบันได
10. เห็นสีจีดจากลงหรือผิดเพี้ยนไป เห็นตัวหนังสือเลือนรางหรือแตกพร่า
11. ภารมองในที่มีดเปล่ง เห็นหน้าคนไม่ชัด และไม่กล้าขับรถในเวลากลางคืน
12. เวลาขับรถลงอุโมงค์ลดทางแยกหรือเดินเข้าที่ร่มในเวลาแต่ดึกๆ ตาจะมีดบอดชั่วขณะ

13. เวลามองผ่านกระจกหน้ารถในทิศทางย้อนแสงอาทิตย์ ตาจะพร่าและสีแสงไม่ค่อยได้
14. เวลากลางคืนมักจะเดินชนข้าวของเป็นประจำ ขอบที่จะเปิดไฟทุกดวงเท่าที่มี
15. มองสิ่งที่เคลื่อนที่เร็วไม่ทัน ทำให้ไม่มั่นใจเวลาขับรถหรือเดินข้ามถนนคนเดียว
16. ตาสีแสงไม่ได้ ต้องใส่แว่นดำเป็นประจำ
17. เห็นแสงมีดลงไปเรื่อยๆ หรือเห็นเป็นหมอกควันอยู่ทั่วไป
18. ลางสายตาแคบเข้ามาเรื่อยๆ จนระยะห่างเหมือนมองผ่านห้องกลม

กิจภาพล วัฒนกุล (2551) ผู้อำนวยการกองเวชศาสตร์พื้นฟู ได้รวบรวมเรื่องราวของโรค นำเสนอเป็นความรู้ที่น่าสนใจ ถึง กลุ่มอาการที่อาจล่าว่าเป็นโรคใหม่ของผู้ใช้คอมพิวเตอร์ คือ

1. Cumulative Trauma Disorders (ความผิดปกติจากอุบัติภัยสะสม) เป็นอาการที่เกิดจากการใช้คอมพิวเตอร์เป็นเวลานาน ๆ ไม่ใช่โรค แต่เป็นปฏิกิริยาจากการทำงานที่ใช้คอมพิวเตอร์ เป็นอุปกรณ์หลัก

2. โรค Hurry Sickness (โรคทนรอไม่ได้) มักเกิดกับผู้ที่เล่นอินเทอร์เน็ต ที่ทำให้อาการ กระบวนการซึ่งหากมีอาการมาก ๆ ก็จะเข้าข่ายเป็นโรคประสาทได้

3. ในประเทศไทย พบร้า สารเคมีจากคอมพิวเตอร์ ก่อให้เกิดโรคภูมิแพ้ได้ สารนี้มีชื่อ ทางเคมีว่า Triphenyl Phosphate ที่ใช้กันอย่างแพร่หลายทั้งในจีดีไอ และคอมพิวเตอร์

4. ในประเทศไทย มีผลการวิจัยบ่งชี้ว่า การใช้เวลาทำงานกับหน้าจอคอมพิวเตอร์เป็น เวลานาน ๆ สามารถทำให้มีอาการปวดทั้งทางร่างกาย จิตใจ รวมทั้งอาการปวดที่เกี่ยวข้องกับการ นอนหลับ อาการอ่อนเพลีย ซึ่งถูกกล่าวเป็นอาการปกติที่เกิดขึ้น เป็นประจำสำหรับพนักงานที่ใช้เวลา เกินกว่า 5 ชั่วโมงทำงานอยู่หน้าจอคอมพิวเตอร์ ในแต่ละวัน

5. ในประเทศไทย โดยกองอาชีวอนามัย กรมอนามัย ได้ศึกษาวิจัยในกลุ่มผู้ใช้คอมพิวเตอร์ จากรายๆ หน่วยงานพบว่า ห้องทำงานส่วนใหญ่มีสภาพการจัดที่ไม่เหมาะสม ทั้งนี้มีผู้ใช้ คอมพิวเตอร์ร้อยละ 62 ที่ทราบถึงผลกระทบต่อระบบสายตา ในขณะที่มีเพียงร้อยละ 3 เท่านั้นที่ ทราบถึงผลกระทบต่อระบบกล้ามเนื้อ กระดูกและข้อต่อ อันเนื่องมาจากการใช้คอมพิวเตอร์เป็น เวลานาน ๆ

ปรพ. พานิช (อ้างในโรงพยาบาลลาดพร้าวเวชศาสตร์พื้นฟู, 2552) คนที่เล่น คอมพิวเตอร์เป็นประจำมักจะเกิดโรค CTS หรือ โรค Carpal Tunnel Syndrome ซึ่งเป็นโรคที่พบได้ ปอย โดยเกิดจากการที่เพิ่มหนาขึ้นของพังผืดบริเวณช่องเส้นเอ็นตรงข้อเมือ (ปกติตรงข้อมือของ คนเราจะมีเส้นเอ็นข้อต่อกระดูกและกล้ามเนื้อ รวมถึงเส้นประสาทที่วิ่งผ่าน) เนื่องจากการใช้เมาส์ โดยใช้ข้อมือเป็นจุดหมุน หรือการกดคีย์บอร์ด

โรค CTS หรือ โรค Carpal Tunnel Syndrome เกิดจากการที่เส้นประสาทที่วิ่งผ่านท่อนแขน แขวนจากข้อศอกไปยังข้อมือได้รับแรงกดดัน ๆ หรือ เกิดจากการเพิ่มหนาขึ้นของพังผืดที่บริเวณ คุณ mongค์ข้อมือกดทับเส้นประสาทมีเดียน (Median Nerve) ซึ่งเป็นเส้นประสาทที่เลี้ยงกล้ามเนื้อ บริเวณแขนและมือ และเป็นเส้นประสาทที่รับความรู้สึกบริเวณฝ่ามือ นิ้วโป้ง นิ้วชี้ นิ้วกลาง และ ครีบหนึ่งของนิ้วนาง เส้นประสาทนี้จะเดินทางตั้งแต่บริเวณต้นคอกจนถึงปลายนิ้วมือ

ลักษณะผู้ที่เสี่ยงต่อการเป็นโรค

1. ผู้ที่ใช้ชื่อเมืองทำงานในท่าเดิมๆ
2. ผู้ที่ต้องใช้มือหรือข้อมือมากๆ ในชีวิตประจำวัน ใช้ชื่อเมืองกระดกขึ้นลงบ่อยๆ หรือทำงานที่มีการสั่นสะเทือนของมือและแขนอยู่เป็นเวลานาน
3. ผู้ที่มีโรคประจำตัวที่มีผลต่อปลายประสาท เช่น โรคเบาหวาน โรคข้ออักเสบ
4. หญิงตั้งครรภ์ระยะใกล้คลอด
5. ผู้ที่ใช้มือและข้อมือติดต่อกันเป็นเวลานานๆ แม้จะเป็นงานเบาๆ

อาการของโรค CTS

ชาหรือปวดบริเวณมือ ในบางรายอาจมีอาการได้ทั้งฝ่ามือ มักมีอาการชาในมือข้างที่นอนดับง่ายอาจเป็นทั้ง 2 ข้าง ส่วนมากมักเป็นเวลากลางคืน หลังจากนอนหลับบางครั้งอาจตื่นขึ้นมาจากการปวด แต่เมื่อสะบัดมือแล้วอาการจะดีขึ้นช้าๆ ถ้าเส้นประสาทถูกกดทับมากขึ้น จะทำให้อาการอ่อนแรงของมือ หยิบจับของลำบาก หรือถือของหล่นบ่อยๆ และทำให้ล้ามเนื้อบริเวณฝ่ามือลีบลง จะพบได้บ่อยสำหรับเพศหญิง มากกว่าเพศชาย อายุที่พบบ่อย ประมาณ 35-40 ปี มักพบในผู้ที่มีข้อมือค่อนข้างกลม

การรักษา

1. หลีกเลี่ยงการกระดกข้อมือขึ้นลงในกิจวัตรประจำวัน โดยการเปลี่ยนมาใช้ข้อมือคอกหรือข้อมือหลังในการทำกิจกรรม เพื่อลดอาการอักเสบบริเวณข้อมือ
2. การทำกายภาพบำบัด การบริหารมือ ซึ่งจะได้ผลดีในผู้ที่เริ่มต้นมีอาการไม่มาก
3. การใส่เครื่องช่วยพยุงมือในเวลากลางคืน จะช่วยจัดท่าของข้อมือให้อยู่ในท่าที่ดีที่สุด เวลานอน
4. เพื่อช่วยลดอาการปวดและเป็นการเตือนผู้ป่วยไม่ให้กระดกข้อมือมากเกินไป แบบให้ยา ถ้าเพียงเริ่มเป็นอาจจะกินยาแก้ปวดแล้วก็พักข้อมือหยุดการเคลื่อนไหวอาการอาจทุเลาและหายไปได้เองโดยตรง

5. การผ่าตัด พิจารณาในผู้ที่มีอาการค่อนข้างมากได้ผลดี หลังผ่าตัดแล้วผู้ป่วยสามารถกลับบ้านได้เลยและหลังจากที่แพทย์ได้แล้ว ควรจะมีการฝึกการบริหารมือและข้อมือ เพื่อให้เส้นเอ็น และเส้นประสาทของมือเคลื่อนไหวได้สะดวก ผู้ป่วยบางคนอาจมีอาการเจ็บบริเวณแผลผ่าตัด ซึ่งอาจจำเป็นต้องใช้วิธีการทำกายภาพบำบัด เช่น การนวดหรือลูบเบาๆ บริเวณแผล การใช้ความร้อน ความเย็น

ศรีวรรณ พูนสรพสิทธิ์ รองอธิบดีสถาบันสุขภาพจิตเด็กและวัยรุ่น (2548) กล่าวว่าเด็กที่มีพฤติกรรมการติดเกมคอมพิวเตอร์ วันละ 3 ชั่วโมง ติดต่อกัน 15 สัปดาห์ จะส่งผลให้เกิดการเสพ

ติดเกมเข่นเดียวกับยาเสพติด โดยผลการวิจัยจากต่างประเทศที่เผยแพร่ทางอินเทอร์เน็ต ระบุว่าผู้ที่ติดเกมจะมีการหลังสารชนิดเดียวกับเอมเฟตามีนที่ผู้ติดยาเสพติดหลังออกมา โดยมีสาเหตุจากการมีพฤติกรรมซ้ำ ๆ ทั้งนี้ ความลุนแรงของการเสพติดเกมแบ่งออกเป็น 3 ระยะ ได้แก่ ระยะเริ่มติด เด็กจะใช้เวลา กับการเล่นเกมมากกว่าการประกอบกิจกรรมอื่น ๆ ซึ่งผู้ปักครองควรสังเกตและหา กิจกรรมอื่น ๆ ให้ลูกทำพร้อมทั้งแบ่งเวลาเพื่อถูกลูกบ้าง ระยะที่ 2 เด็กจะเริ่มมีปัญหาขาด ความสัมพันธ์กับครอบครัว ใช้เงินไปกับการเล่นเกม ผู้ปักครองต้องพยายามถอยแลอย่างใกล้ชิด และแบ่ง เวลาทำกิจกรรมอื่น ๆ ร่วมกันในครอบครัวบ้าง ส่วนระยะที่ 3 ซึ่งเป็นระยะร้ายแรง เด็กจะติดแบบ ติดยาเสพติด ไม่ทันข้าว ไม่เรียนหนังสือ ขาดสัมพันธ์ในครอบครัว ผู้ปักครองต้องให้ความ ช่วยเหลือ พร้อมกับนำบุตรหลานไปพบจิตแพทย์ ซึ่งสถาบันสุขภาพจิตเด็กและวัยรุ่นได้เปิดคลินิก ป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กติดเกมเพื่อค่อยให้คำปรึกษาผ่านทาง สายตรวจ 1323 ด้วยเช่นกัน นอกจากนี้ สถาบันสุขภาพจิตเด็กและวัยรุ่นยังได้เตรียมจัดค่ายครอบครัวเพื่อบرمเด็กและ ผู้ปักครอง โดยจะเปิดรับสมัคร 25 ครอบครัว ที่สนใจในวันที่ 14 ธันวาคม ทั้งนี้ เพื่อให้มีการ ตระหนักรู้ถึงปัญหาการป้องกันและการแก้ไข จากพุทธิกรรมการเสพติดเกม

อนุฤทธิ์ ศรีวรรณ (2551) ผลการวิจัยทางวิทยาศาสตร์แสดงให้เห็นว่า การใช้คอมพิวเตอร์ เป็นเวลานาน จะส่งผลกระทบต่อดวงตา กล้ามเนื้อและระบบประสาทของมนุษย์ จนเกิดอาการ เมื่อยตา สายตาเลื่อม ปวดกล้ามเนื้อและปวดศีรษะ คลื่นไส้เป็นต้น ซึ่งเรียกว่า "โรค คอมพิวเตอร์" เครื่องคอมพิวเตอร์กล่าวได้ว่าเป็นลิงประดิษฐ์คิดที่ยิ่งใหญ่ที่สุดในศตวรรษที่แล้ว คอมพิวเตอร์ทำให้การทำงาน การทำงานชีวิตและการเรียนของคนเรา เกิดการเปลี่ยนแปลงชนิด เปลี่ยนยุคเปลี่ยนสมัย ทว่า ขณะเดียวกัน คอมพิวเตอร์ก็อาจส่งผลกระทบในด้านลบต่อปัจจัย สุขภาพของผู้ใช้ในบางด้าน อาการที่พบมากที่สุดของ "โรคคอมพิวเตอร์" คือ เมื่อยตา ตาแห้ง ถ้า อาการเป็นมากยังอาจก่อให้เกิดปัญหาสายตาเลื่อมลงด้วย ขณะใช้คอมพิวเตอร์นั้น สายตาจะรวม ศูนย์ที่หน้าจอคอมพิวเตอร์เล็กๆ และระยะห่างระหว่างดวงตา กับหน้าจอ กีบไม่มีการ เปลี่ยนแปลง หากใช้คอมพิวเตอร์เป็นเวลานาน ย่อมจะทำให้ดวงตาทำงานหนักเกินควรแบบไม่รู้ตัว จนเกิดความรู้สึกเมื่อยล้า นอกจากนี้ เวลาใช้คอมพิวเตอร์ ดวงตาต้องจ้องมองหน้าจอที่มีตัวหนังสือ หรือภาพกราฟฟิคตลอดเวลา ทำให้การกราฟฟิคติดน้อยลง เป็นเหตุผลสำคัญที่ทำให้ตาแห้ง การ กราฟฟิคสามารถช่วยการขับถ่ายน้ำตา และทำให้น้ำตาครอบคลุมทั่วทั้งดวงตา เพื่อรักษาความ ชื้นชี้มชี้ของดวงตา ด้วยเหตุนี้ หากจำนานครั้งในการกราฟฟิคติดน้อยลง ก็จะทำให้สายตาเสื่อมลง แม้ว่าการใช้ คอมพิวเตอร์เป็นเวลานานจะส่งผลกระทบถึงดวงตา แต่การเหล่านี้สามารถฝ่อนคลายหรือรักษา

"ได้ด้วยวิธีการดูแลต่างๆ ผู้เชี่ยวชาญด้านการป้องกันและรักษาโรคอาชีพ ของศูนย์ป้องกันและควบคุมโรคของกรุงปักกิ่งกล่าวว่า การป้องกันไม่ยากเท่าไหร่ หากทำงานด้วยคอมพิวเตอร์เป็นเวลานาน ควรพักผ่อนสายตาอย่างเหมาะสม เช่นเมื่อทำงานได้ 1-2 ชั่วโมง ก็ควรหยุดพักผ่อนสัก 10-15 นาที โดยจะหลับตาพักผ่อนก็ได้ หรือจะมองต้นไม้ ที่มีสีเขียวทางไกลๆได้" การใช้คอมพิวเตอร์ยังมีข้อระวังดังต่อไปนี้ ความสว่างของหน้าจอควรเป็น 3 เท่าของแสงสว่างแวดล้อม ไม่ควรให้แสงภายนอกหน้าต่างหรือแสงไฟส่องสะท้อนจากหน้าจอ ระยะห่างระหว่างดวงตา กับหน้าจอควรมากกว่า 60 ซม. และยังควรตั้งใจ กระพริบตาบ่อยๆมากขึ้นหรือหย่อนน้ำลายโดยติดเพื่อรักษาความชื้นของดวงตา

ผลกระทบจากการใช้คอมพิวเตอร์เป็นเวลานานอีกประการหนึ่งคือ ผลกระทบที่มีต่อระบบประสาทจากคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้าของคอมพิวเตอร์ แม้ว่ารังสีชนิดต่างๆจากหน้าจอคอมพิวเตอร์จะมีความปลดปล่อยก تمام แต่หากรับการแผ่วงสีเป็นเวลานาน ก็อาจจะส่งผลกระทบถึงระบบประสาทของมนุษย์ได้ เช่นกัน จะทำให้เกิดอาการปวดศีรษะ คลื่นไส้ อึดอัด และนอนไม่หลับเป็นต้น วิธีการที่ดีที่สุดในการบรรเทาอาการเหล่านี้ คือให้ลดห่างจากเครื่องคอมพิวเตอร์สักพักหนึ่งในเวลาที่เหมาะสม เพื่อหลีกเลี่ยงการรับการแผ่วงสีเป็นเวลานานอย่างต่อเนื่อง สำหรับผู้ป่วยที่มีอาการมากควรรับประทานยา_rักษาบ้าง เพื่อให้อาการทุเลาลงจนหายเป็นปกติ ปัจจุบัน วงการแพทย์กำลังศึกษาวิจัยปัญหาผลกระทบที่มีต่อทารกในครรภ์ ปริมาณรังสีแม่เหล็กไฟฟ้า ที่ออกจากการคอมพิวเตอร์ มีน้อยมาก จนถึงปัจจุบัน นอกจากรังสีก็ปวดเมื่อยและเหนื่อยล้า โดยเฉพาะส่วนหลัง และส่วนกระดูกจะไม่สบายมากที่สุด วิธีการหลีกเลี่ยงไม่ให้เกิดอาการเหล่านี้คือ ตั้งท่า坐ที่ถูกต้อง เวลาใช้คอมพิวเตอร์ เช่น เวลาพิมพ์ ข้อศอกกับคีย์บอร์ดควรอยู่ในระดับเดียวกัน เท้าสองข้างวางเรียบๆ บนพื้น นั่งตัวตรง และเมื่อทำงานหลายสิบนาทีแล้วก็ให้ลุกขึ้นหรือขับตัว เพื่อผ่อนคลายกล้ามเนื้อ

วรรุณ เจริญศิริโภ (2552) กระเพาะปัสสาวะอักเสบ (Cystitis) พบรากกว่าร้อยละ 70 ของโรคติดเชื้อทางเดินปัสสาวะ พบร้อยในเพศหญิงในช่วงวัยรุ่นและวัยเจริญพันธุ์ สาเหตุที่โภคในผู้หญิงมากกว่าผู้ชายหลายเท่า เนื่องจากท่อปัสสาวะของผู้หญิงสั้น และอยู่ใกล้ทวารหนักซึ่งเป็นแหล่งที่มีเชื้อโรคมาก เนื่องจากจึงเข้าทางท่อปัสสาวะของผู้หญิงได้ง่ายกว่าผู้ชาย จากการศึกษาวิจัยพบว่า ผู้หญิงที่เกิดโรคติดเชื้อทางเดินปัสสาวะร้อยละ 70 จะกลับเป็นซ้ำอีกภายใน 6 เดือน ผู้หญิงแทบทุกคนมีโอกาสเป็นโภคนี้ ตั้งแต่วัยเด็กจนถึงวัยสูงอายุ พบรากในผู้หญิงที่ตั้งครรภ์โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วง 2-3 เดือนแรกของการตั้งครรภ์ หรือผู้หญิงที่ชอบอันบีสภาวะนานๆ ผู้ชายมีโอกาสเป็นโภคนี้น้อย ถ้าพบมักมีความผิดปกติอย่างอื่นร่วมด้วย เช่น ต่อมลูกหมากโตหรือมีก้อน

เนื่องอกในกระเพาะปัสสาวะ หรือมีความผิดปกติทางโครงสร้างของทางเดินปัสสาวะ นอกจากรนี่ ยังอาจพบเป็นโรคแทรกซ้อนของผู้ป่วยเบาหวาน นิ่วในกระเพาะปัสสาวะ ต่อมรูกหมากโต หรือพบภายหลังการสวนปัสสาวะ สาเหตุส่วนใหญ่โรคกระเพาะปัสสาวะอักเสบเกิดจากการกลั้นปัสสาวะมากไป รับประทานน้ำไม่พอเพียง การกลั้นปัสสาวะเป็นเวลานาน เป็นปัจจัยส่งเสริมให้เกิดกระเพาะปัสสาวะอักเสบที่สำคัญที่สุด ในผู้ป่วยบางรายอาจพบว่าเป็นบอยๆ เนื่องจากมีความผิดปกติทางกายวิภาคของทางเดินปัสสาวะ ท่อปัสสาวะ หรืออาจพบว่าเป็นโรคนิรร่วมด้วย

ในสตรีวัยเจริญพันธุ์ พบร่วมมืออาการของโรคกระเพาะปัสสาวะอักเสบได้บ่อยภายหลังจากการมีเพศสัมพันธ์โดยเฉพาะในช่วงระยะเวลาหลังการแต่งงานใหม่ๆ อาจเกิดการฟกช้ำจากการร่วมเพศแล้วทำให้มีอาการอักเสบของท่อปัสสาวะ เช่นแบคทีเรียหลุดเข้าไปในกระเพาะปัสสาวะได้ง่าย เกิดการอักเสบติดเชื้อของกระเพาะปัสสาวะขึ้น เรียกว่า Honeymoon Cystitis

อาการปัสสาวะบ่อย แบบ ขัด ครั้งละไม่มาก รู้สึกถ่ายไม่สุด กลั้นปัสสาวะไม่อู่ เจ็บมาก ตอนปลายของปัสสาวะ บางรายมีเลือดออกมาด้วย ผู้ป่วยอาจมีอาการปวดที่ท้องน้อยร่วมด้วยปัสสาวะมีกลิ่นเหม็น สีมักจะใส แต่บางคนอาจขุนหรือมีเลือดปน อาการอาจเกิดขึ้นหลังกลั้นปัสสาวะนานๆ หรือหลังมีเพศสัมพันธ์ ในเด็กเล็กอาจมีอาการปัสสาวะระดที่นอน อาจมีไข้ เปื่อยอาหาร และอาเจียน การตรวจร่างกายมักจะตรวจไม่พบสิ่งผิดปกติขัดเจน บางคนอาจพบการกดเจ็บเล็กน้อยตรงบริเวณกลางท้องน้อย

การวินิจฉัย

กระเพาะปัสสาวะอักเสบสามารถให้การวินิจฉัยได้จากการทางทางปัสสาวะดังกล่าวข้างต้นร่วมกับการตรวจปัสสาวะพบเม็ดเลือดขาวและแบคทีเรีย เม็ดเลือดขาวที่ตรวจพบในปัสสาวะมากกว่า 5-10 ตัว เมื่อตรวจด้วยกล้องจุลทรรศน์โดยใช้กำลังขยายสูง โดยเป็นการตรวจปัสสาวะสดและไม่ปั่น แบคทีเรียที่ตรวจพบในปัสสาวะมากกว่า 1 ตัว เมื่อตรวจด้วยกล้องจุลทรรศน์โดยใช้กำลังขยายสูง เมื่อตรวจปัสสาวะสดและไม่ปั่น หรือพบแบคทีเรียตั้งแต่ 1 ตัวจากการย้อมสีแกรมการเพาะเชื้อปัสสาวะมีความจำเป็นในผู้ป่วยสูงอายุ ผู้ป่วยที่มีอาการเกิน 7 วัน ผู้ป่วยที่มีประวัติเคยเป็นหลาๆ ครั้ง และผู้ที่มีโรคประจำตัวหรือโรคเรื้อรังอื่น เช่น เบาหวาน โรคตับ โรคไต การตรวจปัสสาวะด้วยแบบตรวจ วิธีนี้เป็นการตรวจปัสสาวะที่ละเอียดและรวดเร็ว กระทำได้ทันที สามารถตรวจได้หลายอย่าง ถ้าตรวจเม็ดเลือดขาว พบว่าความไวของแบบตรวจสูงกว่าร้อยละ 80 และความจำเพาะสูงกว่าร้อยละ 95 แต่ถ้าตรวจเชื้อแบคทีเรีย พบว่าความไวของแบบตรวจไม่ดีเท่าที่ควร บางรายแพทย์อาจพิจารณาตรวจน้ำเพิ่มเติม เช่น การตรวจภาพรังสีเอกซเรย์ หรือการส่องกล้องตรวจระบบทางเดินปัสสาวะ

การรักษา

พิจารณาให้ยาปฏิชีวนะ ควรเลือกยาที่มีความไวสูงตั้งแต่ร้อยละ 80 ขึ้นไป ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับข้อมูลความไวของเชื้อต่อยาในชุมชนของผู้ป่วย เชื้อก่อเหตุในผู้ป่วยไทยมีอัตราการต่อยา amoxicillin และ co-trimoxazole สูง ดังนั้นยาตัวแรกที่เลือกใช้ควรเป็น norfloxacin สำหรับสตรีตั้งครรภ์และเด็ก เลือกใช้เป็นเซฟาโลสปอรินส์รุ่นที่ 3 ชนิดกิน เช่น cefdinir, cefixime, ceftibuten ผู้ป่วยที่มีประวัติเป็นโรคกระเพาะปัสสาวะอักเสบบ่อย หรือมีประวัติได้รับยาปฏิชีวนะมาก่อนในหนึ่งเดือน ควรพิจารณาใช้ยาในกลุ่มควิโนโลนรุ่นที่ 2 ได้แก่ ofloxacin, lomefloxacin, ciprofloxacin

การป้องกัน

พยายามดื่มน้ำมากๆ และอย่ากลั้นปัสสาวะ ควรฝึกการถ่ายปัสสาวะนอกบ้าน หรือระหว่างเดินทางได้ทุกที่ การกลั้นปัสสาวะทำให้เชื้อโรคอยู่ในกระเพาะปัสสาวะได้นานจนสามารถเจริญเติบโตทำให้เกิดการอักเสบได้ หลังถ่ายอุจจาระควรใช้กระดาษชำระเช็ดทำความสะอาดจากข้างหน้าไปข้างหลังเพื่อป้องกันไม่ให้นำเชื้อโรคเข้าสู่ห้องปัสสาวะ สำหรับอาการขัดเบاهลังร่วมเพศ (Honeymoon' s cystitis) อาจป้องกันได้โดยดื่มน้ำ 1 แก้ว ก่อนร่วมเพศควรใส่ครีมหล่อลื่นของคลอดก่อนถ้าจำเป็น และถ่ายปัสสาวะทันทีหลังร่วมเพศ บางครั้งอาจต้องรับประทานยาถ้ามีการติดเชื้อ ระหว่างที่มีตกขาว ควรทำความสะอาดบ่อยขึ้น อย่าให้มักหมมถ้าจำเป็นอาจต้องพบแพทย์เร็วๆ หลีกเลี่ยงอาการท้องผูกนานๆ ถ้าจำเป็นอาจต้องกินยา

แผนกควบคุมและป้องกันการติดเชื้อ โรงพยาบาลพญาไท 2 (2550) กล่าวถึง กระเพาะปัสสาวะอักเสบ เป็นโรคที่พบบ่อย จนติดอันดับ 1 ใน 5 ของประเทศที่เดียว จากผลการวิจัยพบว่ามีผู้หญิงจำนวนถึงร้อยละ 20-40 ที่จะเป็นโรคนี้อย่างน้อยครั้งหนึ่งในชีวิต

ลักษณะทั่วไป

กระเพาะปัสสาวะอักเสบ ส่วนมากเกิดจากเชื้อแบคทีเรียชนิดเดียวกับที่อยู่ในลำไส้ของคนเรา โดยเข้าไปทางท่อปัสสาวะ โคงี้พินผู้หญิงมากกว่าผู้ชายหลายเท่า เมื่อจากท่อปัสสาวะของผู้หญิงสั้นและอยู่ใกล้ทวารหนัก ซึ่งเป็นแหล่งที่มีเชื้อโรคมาก เชื้อโรคจึงเข้าทางท่อปัสสาวะของผู้หญิงได้ง่ายกว่าชาย-หญิง แต่ทุกคนมีโอกาสเป็นโรคนี้ ตั้งแต่วัยเด็กจนถึงวัยสูงอายุ พบรากในผู้หญิงที่ตั้งครรภ์ (โดยเฉลี่ยในช่วง 2-3 เดือนแรกของการตั้งครรภ์) หรือผู้หญิงที่ชอบกลั้นปัสสาวะนานๆ หรืออาจเป็นโรคแทรกของผู้ป่วยเบาหวาน นิ่วในกระเพาะปัสสาวะ ต่อมลูกหมากโต หรือพนากยหลังการสวนปัสสาวะ

ผู้หญิงที่แต่งงานใหม่หรือหลังร่วมเพศ อาจมีอาการขัดเบา แบบกระเพาะปัสสาวะอักเสบ แพทย์เตือนว่า โรคัยนีมูน (Honeymoon's cystitis) สาเหตุเกิดจากการฟกช้ำจากการร่วมเพศ แล้วทำให้มีอาการอักเสบของท่อน้ำปัสสาวะ

ผู้ชายมีโอกาสเป็นโคงนี้้อยมาก ถ้าพบมักมีความผิดปกติอย่างชื่นร่วมด้วย เช่น ต่อมลูกหมากโต หรือมีก้อนเนื้องอกในกระเพาะปัสสาวะ หรือมีความผิดปกติทางโครงสร้างของทางเดินปัสสาวะ

อาการ

ปัสสาวะกะบริบกะปรอย (ออกทีละน้อยแต่บ่อยครั้ง) รู้สึกปวดขัด หรือแสบร้อนเวลาถ่ายปัสสาวะ มีอาการปวดที่ท้องน้อยร่วมด้วย ปัสสาวะอาจมีกลิ่นเหม็น สีมักจะใส แต่บางคนอาจมีน้ำสีเหลือง หรือมีเลือดปน อาการส่วนใหญ่เกิดขึ้น หลังลัพปัสสาวะนานๆ หรือหลังร่วมเพศ ในเด็กอาจมีอาการปัสสาวะลดที่นอน อาจมีไข้ เปื้อนอาหาร และอาเจียน

อาการแทรกซ้อน

ส่วนมากมักจะไม่มีภาวะแทรกซ้อนร้ายแรง แต่บางรายอาจเป็นฯ หายฯ เรื้อรัง ซึ่งถ้าไม่ได้รับการรักษา เชื้อโรคอาจลุกลามขึ้นไปถึงกรวยไตและเนื้อไตได้ ซึ่งในกรณีเหล่านี้จะพบว่ามีอาการไข้สูง หนาวสั่น ปวดบริเวณบั้นเอว (ปวดหลังทั้งสองข้าง) บางรายมีอาการrunny ลงจันเกิดต่ออักเสบและติดเชื้อ ในผู้ชายเชื้ออาจลุกลามเข้าไปทำให้ต่อมลูกหมากอักเสบ

การรักษา

ขณะที่มีอาการ ให้ดื่มน้ำมากๆ ถ้าอาการปัสสาวะแสบขัดไม่ดีขึ้น ควรรีบไปปรึกษาแพทย์ หรือถ้าอาการปัสสาวะแสบขัด ร่วงกับไข้สูง หนาวสั่น ปวดบั้นเอว ต้องรีบไปปรึกษาแพทย์ทันที ไม่ควรซื้อยา自行药 เอง หากเป็นผู้มีโรคประจำตัวอยู่ก่อน เช่น เบาหวาน ต่อมลูกหมากโต นิ่วในทางเดินปัสสาวะ เมื่อมีอาการปัสสาวะบ่อยครั้ง ปัสสาวะลำบาก ปวดขัด เกลาถ่ายปัสสาวะ ต้องรีบปรึกษาแพทย์ เพื่อลดอาการ แทรกซ้อนที่ตามมา

การวินิจฉัย

1. กระเพาะปัสสาวะอักเสบ พบรูปเป็นสาเหตุอันดับแรกๆ ของการขัดเบา แต่อายุไว้ก็ตาม ยังมีโรคอักเสบอื่นๆ ที่อาจมีอาการแสดงคล้ายโรคนี้ได้อีก ดังนั้นก่อนให้การรักษาโรคนี้ ควรขั้กถามประวัติอาการอย่างถี่ถ้วน

2. วินิจฉัยอาการดังกล่าวร่วมกับการตรวจหัวใจเก็บปัสสาวะส่งตรวจเพาะเชื้อ

ข้อแนะนำในการป้องกัน

1. ปัสสาวะให้เรียบร้อยก่อนการไปทำธุระข้างนอกทุกครั้ง

2.อย่างลั้นปัสสาวะถ้าไม่จำเป็น เพาะกากลั้นปัสสาวะทำให้เชื้อโรคอยู่ในกระเพาะปัสสาวะได้นานจนสามารถเจริญพันธุ์ ประกอบกับในภาวะที่กระเพาะปัสสาวะยืดตัว ความสามารถในการขัดเชื้อโรคของเยื่อบุผิวกระเพาะปัสสาวะลดน้อยลง จึงทำให้เกิดการอักเสบ ของกระเพาะปัสสาวะได้ง่ายขึ้น

3.หลังถ่ายอุจจาระ ควรใช้กระดาษชำระเช็ดทำความสะอาดจากข้างหน้าไปข้างหลัง เพื่อป้องกันมิให้เชื้อโรคจากบริเวณทวารหนักเข้าสู่ท่อปัสสาวะ

4.สำหรับอาการขัดเบาหงส์ร่วมเพศ (โรคกระเพาะปัสสาวะจากขันนีมูน) อาจป้องกันได้โดยดื่มน้ำ 1 แก้วก่อนร่วมเพศ ควรใส่ครีมหล่อลื่นช่องคลอดและถ่ายปัสสาวะทันทีหลังร่วมเพศ

5.ถ้าเริ่มมีอาการปัสสาวะแสบขัด ให้รีบดื่มน้ำมากๆ (ประมาณวันละ 3-4 ลิตร) เพื่อช่วยขับเชื้อโรคออก และช่วยลดอาการปวดแสบปวดร้อนเวลาปัสสาวะ

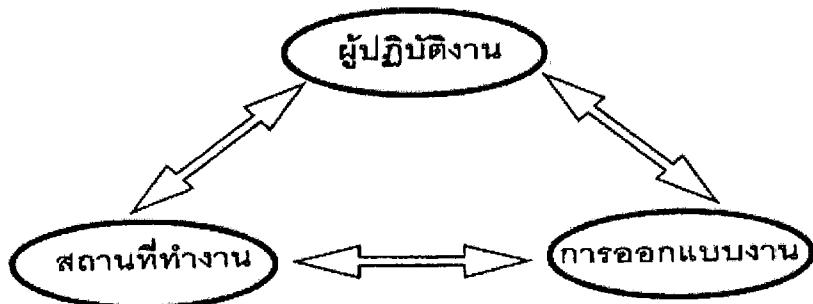
6. หลักการยศาสตร์

สุดยอด กรุงไกรวงศ์ และรัตนภรณ์ อุmrัตน์ไพรจิตร(ไม่ปรากฏวันเดยเพร่.) ได้อธิบายหลักการยศาสตร์ไว้ ดังนี้ คำว่า"การยศาสตร์" มาจากคำว่า "Ergonomics"

Ergos = Work (งาน)

Nomos = Natural Law (กฎของธรรมชาติ)

การยศาสตร์เป็นเรื่องของการศึกษาสภาพการทำงานที่มีความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปฏิบัติงานและสิ่งแวดล้อมการทำงาน เป็นการพิจารณาว่าสถานที่ทำงานดังกล่าว ได้มีการออกแบบหรือปรับปูนให้มีความเหมาะสมกับผู้ปฏิบัติงานอย่างไร เพื่อป้องกันปัญหาต่าง ๆ ที่อาจมีผลกระทบต่อความปลอดภัยและสุขภาพอนามัยในการทำงาน และสามารถเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานได้ด้วย หรืออาจกล่าวอีกนัยหนึ่งได้ว่า เพื่อทำให้งานที่ต้องปฏิบัติตั้งกล่าว มีความเหมาะสมกับผู้ปฏิบัติงานแทนที่จะบังคับให้ผู้ปฏิบัติงานต้องทนฝืนปฏิบัติงานนั้น ๆ ตัวอย่างง่ายๆ ตัวอย่างหนึ่งได้แก่ การเพิ่มระดับความสูงของโต๊ะทำงานให้สูงขึ้น เพื่อพนักงานจะได้ไม่ต้องก้มโน้มตัวเข้าใกล้ชั้นงาน ผู้เชี่ยวชาญทางด้านการยศาสตร์ หรือนักการยศาสตร์ (Ergonomist) จึงเป็นผู้ที่ศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปฏิบัติงาน สถานที่ทำงาน และการออกแบบงาน

ภาพที่ 2 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปฏิบัติงาน สถานที่ทำงานและการออกแบบ

ที่มา: สุดธิดา กรุํไกรวงศ์ และรัตนารณ์ ออมรัตน์ไพรจิตร,

<http://www.shawpat.or.th/newweb/ergonomicbook.pdf>

ในการนำรายศาสตร์ไปประยุกต์ใช้ในสถานที่ทำงานนั้น ย่อมก่อให้เกิดประโยชน์ที่สามารถเห็นได้อย่างเด่นชัดมากมาย อาทิ ทำให้พนักงานมีสุขภาพอนามัยที่ดีขึ้น และสภาพการทำงานมีความปลอดภัยมากยิ่งขึ้น ส่วนนายจ้างก็จะได้รับประโยชน์อย่างเด่นชัดจากการผลผลิตที่เพิ่มขึ้น

รายศาสตร์ จึงเป็นแขนงวิชาที่มีเนื้อหาสาระครอบคลุมกว้างขวาง โดยได้รวมเนื้อหาวิชาหลาย ๆ สาขาที่เกี่ยวกับสภาพการทำงานที่สามารถทำให้พนักงานมีความสะอาดส่วนบุคคลและมีสุขภาพอนามัยดีรวมไปถึงปัจจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น แสงสว่าง เสียงดัง อุณหภูมิ ความสั่นสะเทือน การออกแบบหน่วยที่ทำงาน การออกแบบเครื่องมือ การออกแบบเครื่องจักร การออกแบบเก้าอี้ และการออกแบบ

ในการจัดลำดับปัญหาความปลอดภัยและสุขภาพอนามัยของประเทศที่กำลังพัฒนา นั้น รายศาสตร์มักจะไม่ได้ถูกจัดให้อยู่ในลำดับต้น ๆ อย่างไรก็ตามการเพิ่มขึ้นของขนาดปัญหาและจำนวนพนักงานที่ได้รับผลกระทบจากการออกแบบที่ไม่ดี จะส่งผลให้รายศาสตร์มีความสำคัญเพิ่มมากยิ่งขึ้น ซึ่งจากความสำคัญที่เพิ่มมากขึ้นและปัญหาสุขภาพอนามัยที่เกิดจากการจัดสถานที่ทำงานโดยไม่ได้คำนึงถึงหลักการรายศาสตร์ จึงทำให้รายศาสตร์กลายมาเป็นประเด็นในการเจรจาต่อรองของสหภาพแรงงานหลายแห่ง

รายศาสตร์ เป็นเรื่องของการประยุกต์ใช้หลักการทำงานด้านชีววิทยา จิตวิทยา กายวิภาคศาสตร์ และสรีวิทยา เพื่อจัดสิ่งที่อาจเป็นเหตุทำให้พนักงานเกิดความไม่สะดวกสบาย ปวดเมื่อย หรือมีสุขภาพอนามัยที่ไม่ดีเนื่องจากการที่ต้องทำงานในสภาพแวดล้อมนั้น ๆ รายศาสตร์ จึง

สามารถนำไปใช้ในการป้องกันมิให้มีการอุบัติเหตุที่ไม่เหมาะสมที่อาจเกิดขึ้นในสถานที่ทำงาน โดยให้มีการนำภาระค่าคราฟต์ไปประยุกต์ใช้ในการอุบัติเหตุ เครื่องมือ หรือหน่วยที่ทำงาน ดังตัวอย่าง พนักงานที่ต้องใช้เครื่องมือในการทำงาน ความเสี่ยงในการเกิดอันตรายต่อระบบกล้ามเนื้อ-กระดูกจะสามารถลดลงได้ ถ้าพนักงานใช้เครื่องมือที่ได้มีการอุบัติเหตุอย่างถูกต้อง เหมาะสมตามหลักภาระค่าคราฟต์ตั้งแต่เริ่มแรก

การบาดเจ็บ / การเจ็บป่วยที่พบโดยทั่วไป

พนักงานมักจะถูกบังคับให้ต้องทำงานในสถานที่ทำงานที่ไม่ได้มีการอุบัติเหตุอย่างถูกต้อง เหมาะสมตามหลักภาระค่าคราฟต์ ซึ่งอาจเป็นสาเหตุนำไปสู่การได้รับบาดเจ็บที่รุนแรงที่บริเวณมือ ข้อมือ หลัง หรือส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งที่เกิดจากการทำงานต่อไปนี้

1. การใช้เครื่องมือและอุปกรณ์ที่มีความสันตะเทือนช้า ๆ เป็นเวลานาน เช่น Jackhammer
2. การใช้เครื่องมือและลักษณะงานที่ต้องบิดข้อมือหรือข้อต่อส่วนต่าง ๆ ของร่างกายใน การเคลื่อนไหว
3. การอุบัติเหตุทำงานด้วยอิริยาบถท่าทางการทำงานที่ผิดธรรมชาติ
4. การทำงานที่ก่อให้เกิดแรงกดที่มากเกินไปบริเวณมือ ข้อมือ ข้อต่อส่วนต่าง ๆ และหลัง
5. การทำงานที่ต้องเอื้อมสุดแขน หรือยกแขนขึ้นสูงเหนือศีริษะ
6. การทำงานที่ต้องก้มหลัง
7. การทำงานที่ต้องอุบัติเหตุ หรือผลักดันสิ่งของที่มีน้ำหนักมาก

การบาดเจ็บมักจะค่อย ๆ เกิดขึ้นอย่างช้า ๆ

การบาดเจ็บและเจ็บป่วยที่เกิดขึ้นจากการอุบัติเหตุ เครื่องมือและหน่วยที่ทำงานที่ไม่ เหมาะสม มักจะเป็นอาการที่ค่อย ๆ เกิดขึ้นอย่างช้า ๆ ซึ่งอาจใช้เวลานานเป็นเดือน หรือเป็นปี อย่างไรก็ตาม โดยปกติแล้วพนักงานจะรู้สึกว่ามีสัญญาณและการบ่างอย่างที่แสดงให้เห็นถึง ความผิดปกติเกิดขึ้นก่อนเป็นระยะเวลานาน เช่น พนักงานอาจรู้สึกว่าเกิดความไม่สะ Dag Sabay ใน การทำงาน หรือรู้สึกเจ็บปวดกล้ามเนื้อ หรือข้อต่อ รวมทั้งอาจมีอาการปวดเมื่อยกล้ามเนื้อ หลังจาก เลิกงานแล้วกลับบ้านอยู่ช่วงระยะเวลาหนึ่ง ดังนั้น จึงเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งที่จะต้องสืบสานหาสาเหตุ ของปัญหาที่เกิดขึ้น ดังต่อไปนี้ รวมทั้งการเจ็บป่วยที่รู้สึกว่ามีความไม่สะ Dag Sabay เกิดขึ้นในหลายกรณี อาจนำไปสู่ การบาดเจ็บหรือเจ็บป่วยที่รุนแรงได้ต่อไปในอนาคต

ตารางต่อไปนี้ เป็นตารางอธิบายการบาดเจ็บและการเจ็บป่วยที่มีสาเหตุมาจากการทำงาน ซึ่งมาจากเจ้าหรือเป็นลักษณะงานที่มีการอุบัติเหตุอย่างไม่เหมาะสมที่สามารถพบเห็นได้บ่อย ซึ่ง พนักงานจำเป็นที่ต้องได้ทราบข้อมูลเกี่ยวกับสาเหตุของการเกิดการบาดเจ็บหรือเจ็บป่วยที่อาจ เกิดขึ้นจากการที่ไม่ได้มีการนำหลักการพื้นฐานภาระค่าคราฟต์ไปประยุกต์ใช้ในการทำงาน

ตารางที่ 2 แสดงการบาดเจ็บและการเจ็บป่วยที่มีสาเหตุมาจากการทำงานซ้ำซากจำเจหรือเป็นลักษณะงานที่มีการออกแบบอย่างไม่เหมาะสมที่สามารถพบเห็นได้บ่อย

การบาดเจ็บ	อาการ	สาเหตุ
Bursitis : เกิดการอักเสบของ Bursa (ลักษณะคล้ายถุง) ระหว่างผิวนังและกระดูกหรือกระดูกและเส้นเอ็น สามารถเกิดได้ที่หัวเข่าเรียก beat knee ที่ข้อศอก เรียก Beat elbow และที่หัวไหล่เรียก frozen shoulder	ปวดและบวมบริเวณที่ได้รับบาดเจ็บ	การคุกเข่า การเกิดแรงกดที่ข้อศอก การเคลื่อนไหวไหล่ซ้ำ ๆ
Carpal tunnel syndrome: เกิดแรงกดบนเส้นประสาทที่ผ่านข้อมือ	รู้สึกชา ปวดและ闷ด ความรู้สึกบริเวณนิ้วหัวแม่มือ และนิ้วมืออื่น ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเวลาลงคืบ	การทำงานที่ต้องบิดข้อมือซ้ำ ๆ การใช้เครื่องมือที่มีความสั่นสะเทือนบางครั้ง อาจตามด้วยการเกิดปลอกเย็บ Tenosynovitis
Cellulitis: เกิดการติดเชื้อโรคของผ้ามือแล้วตามด้วยแผลตลอกซ้ำ ๆ เรียก beatha	ปวดและบวมบริเวณผ้ามือ	การใช้เครื่องมือ เช่น ค้อน และพลัก การขัดถูผุนละอองและสิงสกปรก
Epicondylitis : เกิดการอักเสบที่บริเวณกระดูกและเส้นเอ็นมาเรื่อมต่อ กัน หากเกิดที่ข้อศอกเรียก tennis elbow	ปวดและบวมบริเวณที่ได้รับบาดเจ็บซึ่งเป็นบริเวณที่กระดูกและเอ็นเรื่อมต่อ กันแล้วเกิดการอักเสบ	การทำงานซ้ำซากจำเจซึ่งมักเป็นงานที่ต้องใช้กำลังมาก เช่น งานซ่างไม้ งานปูน งานก่ออิฐ

ตารางที่2 แสดงการบาดเจ็บและการเจ็บป่วยที่มีสาเหตุมาจากการทำงานซ้ำซากจำเจหรือเป็นลักษณะงานที่มีการออกบอย่างไม่เหมาะสมที่สามารถพบที่ได้บอย (ต่อ)

Ganglion : เกิด cyst ที่ข้อต่อ หรือปลอกเอ็น ปกติมักจะเกิดที่ หลังมือหรือข้อมือ	เกิดถุง Cyst แข็ง เล็กและบวม กลมปกติจะไม่เจ็บ โดยทั่วไป จะเกิดบริเวณหลังมือและ ข้อมือ	การเคลื่อนไหวมือซ้ำ ๆ
Osteo-arthritis : เกิดการเสื่อม ของข้อต่อเป็นผลจากการเกิด แผลเป็นที่ข้อต่อและการออก ของกระดูก	มีอาการแข็งทื่อ และปวดที่ กระดูกสันหลัง คอ และข้อต่อ ต่าง ๆ	การทำงานที่ต้องออกแรง บริเวณกระดูก สันหลัง และข้อต่อต่าง ๆ มาก เกินกำลัง เป็นระยะเวลานาน
Tendonitis (เข็นคักเสบ) : เกิด การอักเสบขึ้นในบริเวณที่ กล้ามเนื้อและเส้นเอ็นมา เสื่อมต่อกัน	ปวด บวม มีความไวอย่าง ผิดปกติต่อการกดหรือสัมผัส และแดงที่บริเวณมือข้อมือ และ/หรือปลายแขน มีความ ยากลำบากในการใช้มือ	การเคลื่อนไหวซ้ำซากจำเจ
Tenosynovitis : เกิดการ อักเสบของเส้นเอ็นและ/หรือ ปลอกเอ็น	เข็นและ/หรือปลอกเอ็นปวด มี ความไวอย่างผิดปกติต่อการ กดหรือสัมผัส บวมและ เจ็บปวดอย่างมาก มีความ ยากลำบากในการใช้มือ	การเคลื่อนไหวซ้ำซากจำเจ ซึ่ง ไม่ต้อง ออกแรงมากนัก อาการที่ เกิดขึ้นจากการที่ มีการเพิ่มการออกแรงในทันที หรือมีการ นำขบวนการผลิตใหม่ ๆ มาใช้

ตารางที่2 แสดงการบาดเจ็บและการเจ็บป่วยที่มีสาเหตุจากการทำงานซ้ำซากจำเจหรือเป็นลักษณะงานที่มีการออกแบบอย่างไม่เหมาะสมที่สามารถพบเห็นได้บ่อย (ต่อ)

Tension neck or shoulder : เกิดการอักเสบของกล้ามเนื้อ และเส้นเอ็นที่คอ	เกิดการอักเสบที่เอ็นและ กล้ามเนื้อบริเวณคอและไหล่ ทำให้ปวดบริเวณคอ และไหล่	การที่ต้องพยายามรักษา อิริยาบถท่าทาง การทำงานให้อยู่ในท่าเดิม
Trigger finger : เกิดการ อักเสบของเส้นเอ็น และ/หรือ ปลอกเอ็นของนิ้vmือ	ไม่สามารถเคลื่อนไหวนิ้vmือได้ คล่องอาจมีหรือไม่มีอาการ ปวด	การเคลื่อนไหวที่ซ้ำซากจำเจ การใช้ เครื่องมือที่มีด้ามจับยาวเกินไป การจัดที่ แน่นเกิดไป หรือมีการใช้งาน บ่อยมาก

ที่มา: สุดธิดา ภูงไกรวงศ์ และรัตน娜ภรณ์ อุมาวัฒน์เพรจิตรา,

<http://www.shawpat.or.th/newweb/ergonomicbook.pdf>

หลักการพัฒนาทางด้านการยศาสตร์

ในการนำหลักการพัฒนาทางด้านการยศาสตร์ไปประยุกต์ใช้ในการแก้ปัญหาหรือป้องกัน
มิให้เกิดปัญหานี้นั้น โดยปกติแล้ว วิธีการที่มีประสิทธิภาพมากที่สุด คือดำเนินการตรวจสอบ
สภาพการทำงานในแต่ละแห่งในบางครั้งการเปลี่ยนแปลงทางด้านการยศาสตร์เพียงเล็กน้อยใน
เรื่องของการออกแบบเครื่องมือ หน่วยที่ทำงานหรืองานที่ปฏิบัติ จะสามารถทำให้พนักงานรู้สึก
สะดวก สบาย มีสุขภาพอนามัยดี มีความปลอดภัย และเพิ่มผลผลิตได้อย่างเด่นชัด ตัวอย่าง
ต่อไปนี้ เป็นตัวอย่างซึ่งแสดงให้เห็นการเปลี่ยนแปลงทางด้านการยศาสตร์ที่สามารถดำเนินการ
ปรับปรุงอย่างได้ผล

- สำหรับงานที่ต้องมีการตรวจสอบรายละเอียดของชิ้นงาน ควรให้เก้าอี้นั่งอยู่ในระดับต่ำ
กว่างานที่ต้องออกแรงมาก

- สำหรับงานในขอบเขตผลิตทั่วไป ควรวางชิ้นงานให้อยู่ในตำแหน่งและระดับที่พนักงาน

สามารถใช้กล้ามเนื้อส่วนที่แข็งแรงปฏิบัติงานส่วนใหญ่ได้

- ควรปรับปูจห้องหรือเปลี่ยนเครื่องมือที่เป็นสาเหตุก่อให้เกิดความไม่สะดวกสบาย หรือการบาดเจ็บโดยที่พนักงานจะเป็นแหล่งข้อมูลสำคัญที่มีแนวความคิดเกี่ยวกับวิธีการในการปรับปูจห้องเพื่อก่อให้เกิดความสะดวกสบายต่อการใช้งาน เช่น ด้ามคิมอาจให้อยู่ในแนวตรงหรือโค้ง ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความต้องการในการใช้งาน

- พนักงานไม่ควรปฏิบัติงานด้วยอิริยาบถทางทางที่ฝืนธรรมชาติ เช่น การเอื้อมสูดแขน การก้มหรือโก้งโค้งเป็นระยะเวลานาน

- ควรจัดให้มีการฝึกอบรมเพื่อให้พนักงานทราบถึงวิธีการยกเคลื่อนย้ายที่ถูกต้องเหมาะสมงานที่ได้รับการออกแบบเป็นอย่างดี ควรเป็นงานที่มีระยะทางการยกเคลื่อนย้ายสั้นที่สุด และมีความถี่ในการยกเคลื่อนย้ายน้อยที่สุด

- ควรให้มีงานที่พนักงานต้องยืนทำงานน้อยที่สุด ซึ่งโดยทั่วไปแล้ว งานที่ยืนทำงานจะก่อให้เกิดความเหนื่อยล้ามากกว่างานที่นั่งทำงาน

- สำหรับงานที่ต้องทำซ้ำซากจำเจมาก ควรจัดให้มีการหมุนเวียนสับเปลี่ยนการทำงานทั้งนี้เนื่องจากงานที่ต้องทำซ้ำซากจำเจ จะเป็นการใช้กล้ามเนื้อมัดเดิมซ้ำแล้วซ้ำอีก และมักจะเป็นงานที่ไม่เปลี่ยนมาก

- ควรให้พนักงานและอุปกรณ์ที่ใช้งานอยู่ในตำแหน่งที่พนักงานสามารถปฏิบัติงานได้โดยให้แขนส่วนบนอยู่ข้างลำตัว และให้ข้อมืออยู่ในแนวตรง ไม่ว่าจะพิจารณาหรือดำเนินการให้มีการปรับปูจห้องเปลี่ยนแปลงทางด้านการยศาสตร์มากหรือน้อยเพียงใดก็ตาม ลิ้งที่มีความสำคัญเป็นอย่างมากก็คือ พนักงานผู้ซึ่งอาจได้รับผลกระทบจากการปรับปูจห้องเปลี่ยนแปลง ดังกล่าว จะต้องเข้ามามีส่วนร่วมในการพิจารณาด้วย ซึ่งจะเป็นประโยชน์อย่างมากในการพิจารณาว่าควรจะการปรับปูจห้องเรื่องใด ซึ่งเป็นเรื่องที่มีความจำเป็นต้องดำเนินการและมีความเหมาะสม เขาเหล่านั้นยอมเป็นผู้ที่ทางเกี่ยวกับงานที่ปฏิบัติได้ก่อว่าผู้อื่นได้

ข้อควรจำเกี่ยวกับการออกแบบหน่วยที่ทำงาน

1. หน่วยที่ทำงานหมายถึงสถานที่ซึ่งพนักงานอยู่ปฏิบัติงานนั้น ๆ
2. การออกแบบหน่วยที่ทำงานเป็นอย่างดี เป็นสิ่งสำคัญในการป้องกันโรคที่เกิดจากการทำงานในสภาพแวดล้อมที่ไม่เหมาะสม รวมทั้งเพื่อให้แน่ใจว่างานมีประสิทธิภาพ
3. หน่วยที่ทำงานทุกแห่ง ควรได้รับการออกแบบเพื่อให้ทั้งพนักงานและงานที่ปฏิบัติมีความเหมาะสม
4. หน่วยที่ทำงานที่ได้มีการออกแบบเป็นอย่างดี ควรให้พนักงานสามารถทำงานได้ด้วยอิริยาบถท่าทางการทำงานที่ถูกต้องและสะดวกสบาย

5. มีปัจจัยที่เกี่ยวกับการยศาสตร์จำนวนมาก ที่ควรนำมาพิจารณาในการออกแบบหน่วยที่ทำงาน รวมทั้งในเรื่องของความสูงของศีรษะ ความสูงของไหล่ ระยะห่างแขน ความสูงของข้อศอก ความสูงของมือ ความยาวของขาขนาดของมือและร่างกาย

6. หากท่านคิดว่า ท่านจะปรับปูนหน่วยที่ทำงานได้อย่างไร ขอให้จำกัดต่อไปนี้ : ถ้ารู้สึกว่า ถูกต้องแสดงว่าอาจถูกต้อง ถ้ารู้สึกว่าไม่สะดวกสบายแสดงว่าอาจมีบางสิ่งบางอย่างที่ได้รับการออกแบบไม่ดี ไม่ได้เกิดจากตัวพนักงาน

การออกแบบงานนั่งและเก้าอี้นั่งทำงาน

งานนั่งถึงงานที่ทำเป็นงานที่ไม่ต้องการยืดเหยียดร่างกายมากและสามารถทำได้ในเนื้อที่ จำกัด งานดังกล่าวก็ควรเป็นงานที่นั่งทำงาน

หมายเหตุ: การนั่งตลอดทั้งวัน เป็นสิ่งที่ไม่ดีต่อร่างกาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งส่วนของหลัง ดังนั้นจึง ควรมีการทำงานที่หลากหลาย เพื่อพนักงานจะได้ไม่ต้องอยู่ในอิริยาบถท่านั่งทำงานแต่เพียงท่าเดียว การจัดให้มีเก้าอี้นั่งที่ดีก็เป็นสิ่งจำเป็นในการนั่งทำงาน ซึ่งควรเป็นเก้าอี้ที่พนักงานสามารถ ขยับขาได้ และนั่งทำงานปกติได้อย่างสบาย

ข้อแนะนำเกี่ยวกับการยศาสตร์บางประการสำหรับงานนั่งทำงาน

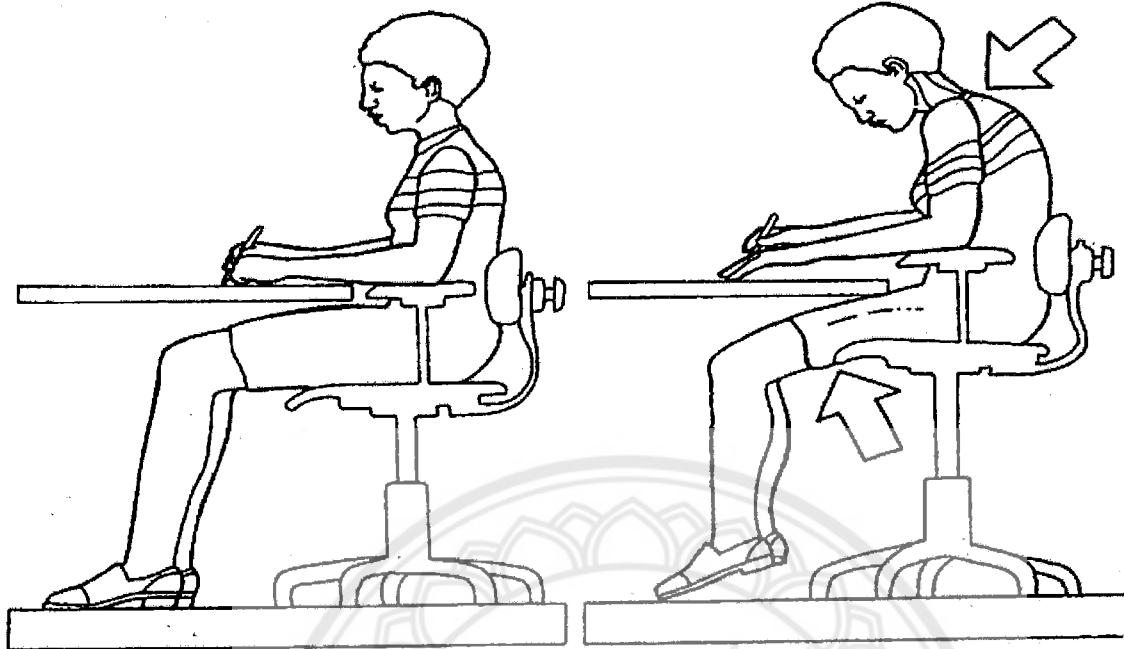
- พนักงานควรสามารถเอื้อมถึงบริเวณเนื้องานได้ทั้งหมดโดยไม่ต้องเอื้อมสุดเขียนหรือบิด เอี้ยวตัวโดยไม่จำเป็น

- อิริยาบถท่านั่งที่ดี หมายถึงการที่พนักงานสามารถนั่งอยู่ท่าทางด้านหน้าของเนื้องาน และ ใกล้กับเนื้องาน

- ควรมีการออกแบบเก้าอี้นั่งและโต๊ะงาน เพื่อให้พื้นหน้างานอยู่ระดับความสูงประมาณ

ข้อศอก

- ส่วนของหลัง ควรอยู่ในแนวตรงและปล่อยให้ลุ่มตามสถาบัน ไม่เกร็ง
- หากทำได้ควรจัดให้มีที่รองรับข้อศอก ปลายแขนหรือข้อมือที่สามารถปรับระดับได้ ควร จัดให้มีอิริยาบถท่าทางการทำงานที่สะดวกสบายมากที่สุดเท่าที่จะทำได้ ลูกศรชี้บริเวณที่มีความ จำเป็นต้องได้รับการปรับปูน เพื่อป้องกันการบาดเจ็บที่อาจเกิดขึ้นในการปรับปูนอิริยาบถท่านั่ง สำหรับพนักงานในภาพด้านขวา ควรลดระดับความสูงของเก้าอี้ให้ต่ำลง ให้ที่นั่งด้านหน้าเอียงลง เล็กน้อยและควรจัดให้มีที่วางพักเท้าเก้าอี้นั่งทำงาน

ภาพที่ 3 แสดงการนั่งเก้าอี้ที่ถูกต้อง

ภาพที่ 4 แสดงการนั่งเก้าอี้ที่ผิด

ที่มา: สุดธิดา กรุงไกรวงศ์ และวัฒนาภรณ์ ออมรัตน์เพวจิตร,

<http://www.shawpat.or.th/newweb/ergonomicbook.pdf>

เก้าอี้นั่งที่ดีควรเป็นไปตามข้อกำหนดทางด้านการยศาสตร์ ข้อแนะนำในการเลือกเก้าอี้นั่ง มิตังนี้

- เก้าอี้นั่งทำงาน ควรมีความเหมาะสมสำหรับงานที่ต้องปฏิบัติ รวมทั้งระดับความสูงของโต๊ะงาน

- เก้าอี้นั่งและพนักพิงหลังควรให้สามารถปรับระดับความสูงแยกกันได้ โดยให้พนักพิงหลังสามารถปรับความเอียงได้ด้วย

- เก้าอี้นั่งควรเป็นแบบที่ให้พนักงานสามารถปีบเนื้อไปข้างหน้า – หลังได้ง่าย

- ควรให้มีเนื้อที่กว้าง ได้โดยอย่างเพียงพอสำหรับวงขนาดของพนักงาน และควรให้สามารถซับซ้ำได้ง่าย

- ควรให้เท้าวางราบบนพื้น หากทำไม่ได้ ควรจัดให้มีที่วางพักเท้า ซึ่งที่วางพักเท้าจะช่วยลดแรงกดที่เกิดขึ้นที่ด้านหลังของขาอ่อนและเข่า

- เก้าอี้ควรมีพนักพิงหลัง เพื่อพยุงหลังส่วนล่าง

- ด้านหน้าต้องขอบเก้าอี้ควรให้โค้งมนลงเล็กน้อย

- หากเป็นไปได้ ควรเป็นเก้าอี้ที่มี 5 ล้อ เพื่อความมั่นคงในการนั่งทำงาน

- หากเป็นไปได้ ควรให้ที่วางพักแขนสามารถถอดออกได้ เมื่อพนักงานพบว่าเกิดความรู้สึก

ไม่สะดวกสบายเนื่องจากในบางกรณีที่วางพักแขนจะทำให้พนักงานไม่สามารถเข้าใกล้โต๊ะงานได้

- ควรหุ้มเก้าอี้ด้วยเนื้อผ้าที่ยอมให้อากาศไหลผ่านได้ง่ายเพื่อบริ่งกันการลื่นออกจากเก้าอี้ ในขณะนั่งในงานบางอย่าง ที่วางพักแขน จะช่วยลดความเมื่อยล้าของแขนได้

ข้อควรจำเกี่ยวกับการออกแบบเก้าอี้ / ที่นั่ง

1. ถ้างานที่ทำ เป็นงานที่ไม่ต้องใช้กำลังหรือความแข็งแรงของร่างกายมาก และสามารถทำได้ในเนื้อที่จำกัดก็ควรให้เป็นงานที่นั่งทำ

2. การนั่งตลอดทั้งวันเป็นสิ่งที่ไม่ดีต่อร่างกาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งสวนจอนหลัง ดังนั้น จึงควรให้มีการทำงานที่มีความหลากหลาย

3. เก้าอี้นั่งที่ดีเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับงานที่ต้องนั่งทำงาน

4. งานที่ต้องนั่งทำงาน ควรมีการออกแบบเพื่อให้พนักงานไม่ต้องยืนนานอีกไปจนไก่สุด เอ้อมหรือไม่ต้องบิดเอี้ยวตัวโดยไม่จำเป็น ทั้งนี้ เพื่อให้พนักงานสามารถเข้าถึงบริเวณพื้นที่การทำงานได้โดยง่าย

5. มีปัจจัยทางด้านภาระศาสตร์จำนวนมากที่จะต้องนำมาพิจารณาในการออกแบบงานนั่ง และการเลือกเก้าอี้นั่งสำหรับผู้ปฏิบัติงาน

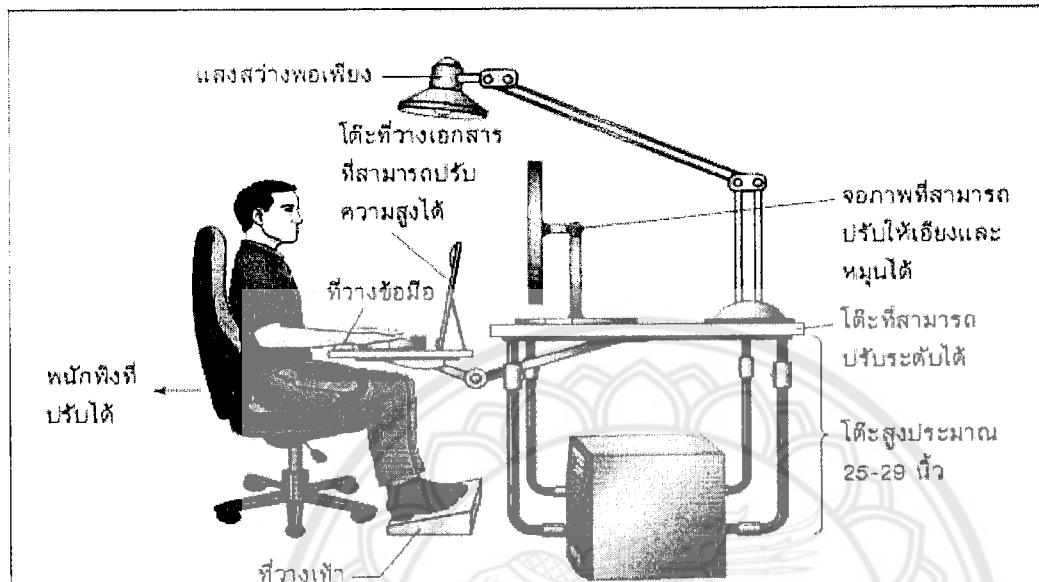
แบ่งพิมพ์: ลักษณะการวางแผนข้อ沫เป็นเรื่องสำคัญที่สุด

ทำการนั่งทำงานหน้าคอมพิวเตอร์ที่ดีที่สุดคือ นั่งตัวตรง หรืออาจพิงไปทางด้านหลังเล็กน้อย ให้ตรง ปล่อยต้นแขนให้ห้อยลงมาตรงๆ ข้อศอกทำมุม 90 องศา (หรืออาจมากกว่าเล็กน้อย) ปลายแขนและมืออยู่ต่ำระดับเดียวกัน และไม่เกร็งมือ ท่านั่งดังกล่าวข้างต้นจะทำให้ข้อมืออยู่ในลักษณะที่เป็นธรรมชาติ ซึ่งเป็นสิ่งที่เราต้องการ ผู้ที่นั่งพิมพ์ต้องข้อมือที่ยกสูงขึ้นหรือลดต่ำลง บิดเข้าหรือบิดออกจะมีปัญหา ซึ่งอาจเกิดจากการที่นั่งชิดหรือห่างเกินไป หรืออาจใช้แบ่งพิมพ์ที่ไม่เหมาะสมสมกับขา ก็ได้แบ่งพิมพ์ชนิดแยก ซึ่งออกแบบตามภาระศาสตร์ที่มีปุ่มแยกเฉียงออกจากกันตรงกลาง กำลังเป็นที่นิยมใช้เพิ่มมากขึ้น

การใช้มาส์ที่เหมาะสมกับมือ

มือของคนเราจะมีขนาดที่แตกต่างกัน เช่นเดียวกับมาส์ที่มีขนาดต่างๆ มาส์ที่ใช้จะต้องไม่เล็กหรือใหญ่เกินไป แต่ควรมีขนาดที่พอเหมาะสมกับอุ้งมือ ส่วนล่างของมือควรสัมผัสกับมาส์ได้ และควรวางจุดที่เป็นรอยต่อระหว่างมือกับข้อมือไว้บนโต๊ะ มาส์ควรมีขนาดพอเหมาะสม ขนาดสามารถคลิกได้อย่างสะดวกเพื่อมีการปิดที่มือหรือหัวแหลม เม้าส์ชนิดที่มีลูกกลมหมุนจะเหมาะสมสำหรับผู้ที่มีอาการปวดไฟล์ เนื่องจากในการใช้งานมีการเลื่อนมาส์น้อย สำหรับผู้ที่มีอาการปวด

มือหรือข้อมืออยู่แล้ว อาจใช้มาส์ชนิคบังคับด้วยเท้า ซึ่งจะชัดการเคลื่อนไหวของมือที่ทำให้มือยืดล้ำได้

ภาพที่ 5 แสดงท่าทางการยศาสตร์

ที่มา: McGraw-Hill/Irwin

http://www.rmutphysics.com/CHARUD/oldnews/228/computer1/CH09_thai_2007_files/frame.htm#slide0035.htm

จอแสดงผลทางระดับสายตาพร้อมลดแสงจำ

หากต้องวางแผนจอแสดงผลไม่ถูกต้อง จอนั้นจะทำให้ปวดคอ ปวดไหล่ และปวดตาจากแสงจำ วางแผนจอแสดงผลให้ตรงหน้า โดยมีระยะห่างเท่ากับช่วงแขนพอดี คงต้องตั้งตรง โดยไม่เอียงไป ซึ่งหน้า ขอบด้านบนของจออยู่ในระดับเดียวกันกับตาพอดี ปรับจอยให้เบี้ยนเล็กน้อย หากกระดาษ รองไว้จะเพื่อยกให้สูงขึ้นหากจำเป็น และให้วางการใช้คอมพิวเตอร์แล็บท็อปแทนเครื่องตั้งต้อง เป็นเวลานานๆ

นอกจากนี้ แสงจำที่เกิดจากการตั้งจอยในตำแหน่งที่ไม่เหมาะสมเมื่อสัมผัสนี้กับหน้าต่าง และระบบไฟส่องสว่างจะทำให้เกิดอาการปวดตาและปวดหัว ให้ปรับตั้งตำแหน่งของจอแสดงผล เสียใหม่ รวมทั้งปรับขนาดตัวอักษรและสีด้วยหากจำเป็น และยังแนะนำให้ปฏิบัติตาม "กฎ 20-20-20" อย่างเข้มงวด คือ"ทุกๆ 20 นาทีที่ทำงานหน้าจอคอมพิวเตอร์ ให้มองไประยะไกล 20 ฟุตเป็น เวลา 20 วินาที"

เก้าอี้: องค์ประกอบที่สำคัญมากที่สุด

เก้าอี้นั่งที่ดีอาจเป็นส่วนที่สำคัญมากที่สุดของสถานที่ทำงาน เนื่องจากมีผลกระทบที่มีต่อลักษณะการทำงานมากกว่าอุปกรณ์ใดๆ เก้าอี้ที่สามารถปรับได้ตามความเหมาะสมกับการใช้งานของผู้ใช้จะดีกว่าเก้าอี้ที่ปรับไม่ได้และไม่มีตัวเลือกต่างๆ ในเบื้องของการศาสตร์

นอกจากนั่งตัวตรงหรือพิงเอนไปข้างหลังเล็กน้อยแล้ว ส่วนล่างของหลังควรพิงเก้าอี้ได้อย่างเต็มที่ เห้วยาวราบกับพื้น หรือวางบนที่พักเห้าซึ่งสามารถหาซื้อได้ในราคาถูก เพื่อนำมาใช้รักษาท่านั่งให้ถูกต้องและป้องกันความเมื่อยล้า

คิรินท์ เมฆใหรา (27ตุลาคม 2551) กล่าวว่า ปัจจุบันคอมพิวเตอร์ถูกใช้กันอย่างแพร่หลายทั้งที่ทำงาน โรงเรียน และบ้าน ทั้งผู้ใหญ่และเด็ก ในการใช้คอมพิวเตอร์ จะคำนึงถึงขนาดของตัวเก้าอี้ และการจัดวาง คอมพิวเตอร์กับอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้อง เนื่องจากขนาดและการจัดวางที่ไม่เหมาะสมเป็นสาเหตุของการบาดเจ็บของระบบกระดูกและกล้ามเนื้อที่ส่งผลทำให้เกิดอาการปวดตึง และการลดลงของประสิทธิภาพของการทำงาน แต่ยังมีปัจจัยอื่นๆ ที่สำคัญอีก และต้องจัดให้เหมาะสม แต่หลายๆ คนมักลืมและไม่ได้คำนึงถึง นั่นคือ การจัดสภาพแสลงของคอมพิวเตอร์ และแสงจากรอบๆ ตัว ให้เหมาะสมด้วย เนื่องจากผู้ที่ใช้งานคอมพิวเตอร์ จำเป็นต้องใช้ตาในการมองจอ หรือเอกสารที่ต้องพิมพ์ตลอดเวลา ดังนั้น แสงที่มีดีหรือจ้าเกินไป หรือมีแสงรบกวนสายตาขณะที่ทำงาน อาจทำให้ตาต้องทำงานหนักซึ่งอาจส่งผลทำให้เกิดการเมื่อยล้าของตาได้
อาการเมื่อยล้าของตา เป็นอาการหลักที่พบได้บ่อยกับผู้ที่ใช้คอมพิวเตอร์

ซึ่งมีอาการดังต่อไปนี้ ปวด ล้า ระคายเคือง แดง แสบ และตาแห้ง ปวดศีรษะ ต้องเพ่งดูเอกสารและจอด้วยความยากลำบาก ภาพชัดๆ เบลอ ลู้แสงจ้าไม่ได้

สาเหตุของการเมื่อยล้าของตา

พฤติกรรมการใช้สายตาเป็นสาเหตุหลักอย่างหนึ่ง ที่ทำให้เกิดอาการเมื่อยล้าตา สำหรับผู้ที่ใช้คอมพิวเตอร์ มักมีอาการเมื่อยล้าตาที่เกิดจากการมองอยู่ที่จอนานๆ มองด้วยระยะที่ใกล้เกินไป โดยเฉพาะที่จุดใดจุดหนึ่ง โดยไม่เปลี่ยนระยะการมอง ทำให้ไม่มีการปรับระยะโฟกัสของตาไปสู่ระยะอื่นๆ และเมื่อเปลี่ยนไปมองวัตถุอื่นๆ อาจมีอาการภาพเบลอชั่วขณะได้ นอกจากนั้นการมองอยู่นานๆ ทำให้การพัฒนาลดลง อาจเหลือแค่ 1 ครั้งต่อนาที ซึ่งปกติแล้วควรจะประมาณ 1 ครั้งต่อทุก 5 วินาที ซึ่งลักษณะดังนี้ จะทำให้น้ำตาไปเลี้ยงได้ไม่ทั่วตา ส่งผลทำให้เกิดอาการตาแห้ง ระคายเคืองและแสบตาได้

สาเหตุหลักอีกอย่างคือ การจัดแสงในห้องทำงาน และปรับแสงจากคอมพิวเตอร์ได้ไม่สมดุลกับงานและผู้ใช้ โดยภาวะแสงสว่างน้อยเกินไปหรือสว่างเกินไป ทำให้ตาทำงานหนักมากขึ้น นอกจากนั้นอาจเป็นแสงจ้า แสงสะท้อนรบกวนสายตา มีต้นกำเนิดจากแสงจากภายนอก เช่น จาก

หน้าต่าง ประตู แสงจากหลอดไฟ แสงจากเครื่องฉายแผ่นใส เครื่องถ่ายเอกสาร แสงเหล่านี้มีผลรบกวนการทำงาน ทำให้ทำงานผิดพลาด ประสิทธิภาพการทำงานลดลง และผลกระทบต่ออาการปวดเมื่อยล้าตา

อย่างไรถึงเรียกว่าเป็นแสงที่ดี

งานออกแบบเป็นงานที่ต้องอาศัยความมอง ดังนั้น จึงต้องการแสงที่ดี เพื่อให้เกิดความสบายกับสายตาและเกิดผลลัพธ์มากที่สุด ความหมายของแสงที่ดีคือ แสงที่ให้ความส่องสว่างเพียงพอที่ทำให้มองเห็นงานพิมพ์ ลายเขียน โดยที่แสงนั้นไม่มากเกินไปจนตาพร่า มองไม่เห็น คอมพิวเตอร์เป็นแหล่งกำเนิดแสงอย่างหนึ่งที่สามารถทำให้เกิดแสงจำเพาะ เป็นแสงที่มาจากหลอดไฟ หรือแหล่งกำเนิดที่ดี ให้แสงที่มีสีที่เหมาะสมกับการอ่านและเขียน เช่น แสงจากหลอดไฟฟลูออเรสเซน หลอดตะเกียง ที่มีแสงสีขาวนวล ขณะที่แสงจากหลอดกลม หรือแสงจากไฟตามห้องนอนจะมีสีส้มซึ่งไม่เหมาะสมกับการอ่าน เป็นแสงที่มีคุณภาพไม่กระพริบ และคุณภาพของความสว่างและสีสม่ำเสมอ เป็นแสงที่มีการกระจายไม่พุ่งมากทิศทางเดียว ดังตัวอย่างของการถ่ายภาพที่ถ้าใช้แสงไฟสองดวงไปยังผู้ถูกถ่าย คุณภาพของภาพจะดูแข็งไม่อ่อน懦 เมื่อมีแสงที่เกิดจากการสะท้อน เช่นแสงที่สะท้อนแผ่นสะท้อนแสง หรือแสงสะท้อนจากกำแพงสีขาว หรืออีกตัวอย่างที่ดีคือแสงจันทร์กับแสงจากไฟฉาย มีระดับความสว่างตามคำแนะนำสำหรับสำนักงานประมาณ 300-500 Lux¹ ซึ่งทำการวัดโดยใช้ เครื่องมือและผู้ช่วย

วิธีการจัดการและแก้ไข

ทำได้โดยใช้ต้นกำเนิด แสง ที่มีคุณภาพแสงที่ดี เช่น หลอดไฟฟลูออเรสเซน หลอดตะเกียง ประหลาดพลังงานแสงจากภายนอกที่จำเกินไป อาจลดได้โดยใช้ม่าน มู่ลี่บังแสงนั้น ขณะเดียวกัน กำแพงห้องควรใช้สีแบบด้านๆ ไม่ควรเป็นสีน้ำมัน หรือวัสดุที่สะท้อนแสงได้ ปรับจอยาวไม่ให้รับแสงสะท้อนจากหลอดไฟหรือ แสงจากภายนอก ขณะเดียวกันอาจใช้แผ่นกัน ไม่ให้แสงส่องมาก กระทบที่จอ หรือใช้แผ่นกันแสงแบบชุนเพื่อให้แสงจากหลอดไฟจัดลดลง หากไม่สามารถจัดการกับแสงจ้ายานอกได้ อาจใช้วิธีการเพิ่มแสงภายในให้มากขึ้น อย่าให้ห้องที่ทำงานมีดเกินไป เพราะจะรู้สึกผลของแสงภายในกับภายนอกมากกว่าปกติ ปรับระดับความเข้มของแสงและความแตกต่างระหว่างตัวหนังสือในจอ กับพื้นที่ของจอ (contrast) ให้เหมาะสมตามความรู้สึกที่สบายของตนเอง อย่างไรก็ตาม แนะนำให้พื้นที่จอควรเป็นสีอ่อน ขนาดตัวหนังสือและไอคอน (icon) ที่ใช้ในคอมพิวเตอร์ไม่ควรมีขนาดเล็ก เพราะทำให้ต้องเพ่งและใช้สายตามากเกินไป แผ่นกรองแสงที่หน้าจอคอมพิวเตอร์เป็นอุปกรณ์ที่ช่วยลดแสงสะท้อนได้ อย่างไรก็ตาม การควบคุมที่ตั้งกำหนดแสงเป็นสิ่งที่ดีที่สุด

เมื่อต้องมีการอ่านเอกสาร จะทำให้ความต้องการ ปริมาณแสงมากขึ้นกว่าการอ่านจากจอคอมพิวเตอร์ ปริมาณแสงที่มากขึ้นมีผลกระทบกับสายตาเมื่อใช้คอมพิวเตอร์ ดังนั้น ควรใช้คอมมาไฟชนิดที่ให้แสงอ่อนนุ่มช่วยก็ได้ ขณะเดียวกันเพื่อลดปริมาณแสงที่เกิดจากความต้องการในการอ่านเอกสารได้ โดยให้ใช้กระดาษและตัวหนังสือที่มีความแตกต่างกันสูง เช่น ตัวหนังสือสีดำและพื้นสีขาว

ควรจำกัดระยะเวลาการใช้งานกับคอมพิวเตอร์ และควรพักบ่อยๆ เช่น ทำงาน 1 ชั่วโมง ต้องพักด้วยการลากสายตาไปมองอย่างอื่นที่เย็นตา ที่มีระยะห่างออกไป เช่นต้นไม้ภายนอกบ้าน หรือต้นไม้สุดคือ ลูกจากที่นั่นไปเปลี่ยนอิริยาบถบ้าง และเมื่อถึงเวลาพักควรได้พักจริง ไม่ใช้ยังทำงาน อีนกับคอมพิวเตอร์ เช่น ตอบจดหมาย เล่นอินเทอร์เน็ต หรือเกม

อาจกะพริบตาให้ปอดขึ้น โดยเฉพาะเมื่อนึกได้ หรือเมื่อรู้สึกว่าสายตาเคือง แสบตา เพราะจะทำให้น้ำตามาอาบลูกตามากขึ้น หม่นสังเกตคุณภาพของแสงจากหลอดไฟ เพราะหลอดไฟมีอายุการใช้งาน เมื่อเวลาผ่านไปแสงจะลดลง ฝ้าครอบมีแมลงไปเกาะตายหรือมีผุ้นเกาะ ทำให้ปริมาณแสงที่สองลงมาลดลง

ควรทำความสะอาดหน้าจอ ไม่ให้มีผุ้นและคราบรอยนิ่วมือ เพราะทำให้มีผลต่อการอ่าน และแยกแยะตัวหนังสือ ตรวจสุขภาพตามมาตรฐานสูงและการจัดวางจอคอมพิวเตอร์ ว่าเหมาะสมสมกับผู้ใช้ใน เช่น จอคอมพิวเตอร์ที่สูงหรือต่ำเกินไป มีผลต่อลักษณะท่าทางของคอและศีรษะ ทำให้ศีรษะอยู่ในท่าก้มหรือเงยเกินไป กล้ามเนื้อคอและป่าทำงานหนัก และมุ่มมองของสายตาเบบลงส่งผลให้การขยับมองไปในทิศทางอื่นได้ยาก ซึ่งปกติแล้วการจัดวางที่ดีต้องทำให้ผู้ใช้สามารถขยับตัวเพื่อเปลี่ยนอิริยาบถหรือทำสิ่งต่างๆ ได้

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) (2550) กล่าวถึง ภัยร้ายในที่ทำงาน

- ภัยจากเครื่องคอมพิวเตอร์ คอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือทำงานที่ปั่งบอกรความทันสมัยและช่วยจัดระบบการทำงาน แต่ขณะเดียวกันก็ยังแหงอันตรายต่อสุขภาพเราได้ด้วย โดยเฉพาะพนักงานที่ใช้เวลาทำงานว่าครึ่งหนึ่งของวันหมดไปกับการเคาะเป็นระยะๆ น้ำจอคอมพิวเตอร์ โดยอาจทำให้เกิดอาการ Repetitive Strain Injury (RSI) ซึ่งเป็นก่อตุ้มอาการบาดเจ็บที่เกิดจากการทำกิจกรรมใดๆ ที่ซ้ำๆ กันเป็นเวลานาน ผู้ป่วยจะรู้สึกปวดบริเวณต้นคอ บ่า ไหล่ แขน ข้อมือ อันเป็นผลจากกล้ามเนื้อและเส้นเอ็นอักเสบ บางรายอาจมีอาการชาร่วมด้วย จากการที่เส้นประสาทได้รับความเสียหาย เช่น เส้นประสาทที่อยู่ที่ข้อศอกและข้อมือถูกกดทับ หรือถูกบีบปวด อาการเหล่านี้เป็นอุปสรรคต่อการเคลื่อนไหวของมือ จะรู้สึกปวดเมื่อยเมื่อต้องขยับมือ การป้องกันโรค RSI นั้นไม่

ยก เพียงลูกชิ้นและขับตัวปอยๆ หยุดพักใช้งานคอมพิวเตอร์เป็นระยะๆ ทุกหนึ่งชั่วโมงหรืออาจออกไปเดินยืดเส้นยืดสายเสียบ้างจะช่วยลดอาการได้ดี ขณะเดียวกันการนั่งให้ถูกท่าถูกทางก็ช่วยลดอาการได้ คือต้องนั่งหลังตรง ข้อมือแนบตัว ใต้แกนที่จะยกชิ้น รวมทั้งการออกกำลังกายอย่างนั้นๆ อย่างถูกวิธี คือ ยืดคลายกล้ามเนื้ออย่างสม่ำเสมอ ใช้เจลบรรเทาอาการปวดเมื่อย กินยาแก้อักเสบ และปรึกษาแพทย์ ถ้ายังไม่ดีขึ้น

2. ภัยจากความเครียด ความเครียดทำร้ายคนทำงานได้ทั้งร่างกายและจิตใจ ความเครียดอาจเกิดจากการทำงานหนักเกินไป ขัดแย้งกับเจ้านายหรือเพื่อนร่วมงาน รวมไปถึงกลัวตกงาน อาการเริ่มแรกของความเครียดเกิดได้ตั้งแต่ปวดหัว นอนไม่หลับ ไม่มีสมาธิ ห้องเสีย ขาดความกระตือรือร้น หดหู่ ซึมเศร้า หากปล่อยไว้นานๆ ความเครียดจะเป็นสาเหตุของการเกิดโรคต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นแพลงในกระเพาะอาหาร ระบบย่อยอาหาร มีปัญหาไม่เกรวน โรคหัวใจ โรคหลอดเลือดสมอง ระดับภูมิคุ้มกันต่ำ วิธีการจัดความเครียดที่ได้ผลดีที่สุดก็คือ การเพิ่มน้ำกับปัญหาที่ทำให้เกิดความเครียดนั้นเอง หากคุณทำงานหนักเกินไป ก็ควรลดชั่วโมงการทำงานลงและลาพักร้อนเสียบ้าง หากเครียดกับปัญหาเพื่อนร่วมงาน ก็ให้ลองเปิดใจคุยกันเพื่อช่วยกันแก้ปัญหา ดูแลร่างกายให้แข็งแรงไม่ปล่อยให้โกร姆จากความเครียด

3. ภัยทางสายตา การใช้งานคอมพิวเตอร์อย่างหนักหรือใช้อย่างผิดวิธีสามารถทำร้ายดวงตาของคุณได้ เพราะการจ้องหน้าจอคอมพิวเตอร์ติดต่อกันนานๆ เป็นการสร้างความเครียดให้กับดวงตา ทำให้ปวดศีรษะ คอด หลังและทำให้สายตาที่มีปัญหาอยู่แล้วยิ่งลุ่งไปจากเดิม ทั้งนี้ จักษุแพทย์แนะนำให้นั่งห่างจากหน้าจอคอมพิวเตอร์สุดช่วงความยาวแขน เพราะการนั่งใกล้หน้าจอเกินไปจะทำให้ตาทำงานหนักขึ้น และพยายามพักสายตาให้มากที่สุด คืออย่างน้อย 20 วินาที ทุก 30 นาที ด้วยการหดสายตามองออกไปไกลๆ เพื่อที่รากล้ามเนื้อตากจะได้พักผ่อนบ้าง

4. โภชนาการที่ไม่ดีพอ หน้าที่การทำงานที่กดดันและชั่วโมงการทำงานที่ยาวนาน ทำให้คนทำงานหลายคนรับประทานอาหารอย่างเร่งรีบ มองข้ามการเลือกรับประทานอาหารที่มีคุณภาพที่ร่างกายควรจะได้รับ ซึ่งเป็นปัญหาของมนุษย์ทำงานโดยส่วนใหญ่ เช่น ดื่มกาแฟเกินไป รับประทานอาหารไม่ตรงเวลา รับประทานไม่ครบมื้อ รับประทานของจุกจิกที่ไม่มีประโยชน์ ลดน้ำหนักอย่างไม่ถูกวิธีจากผู้เชี่ยวชาญ พฤติกรรมดังกล่าวส่งผลต่อสุขภาพตามมา สงผลให้อารมณ์แปรปรวน หมดเรี่ยงแรงและขาดสมาธิ การได้รับกาแฟอีกเกินไปไม่ส่งผลดีกับร่างกาย ภูมิคุ้มกันร่างกายตกต่ำ ทำให้ทำงานไม่ได้ประสิทธิภาพเท่าที่ควร ดังนั้นการรับประทานอาหารเพื่อสุขภาพที่ดีนั้นต้องอาศัยความพยายามอยู่ในน้อย แต่ก็ไม่ใช่เรื่องยากเกินไป เช่น ให้ความสำคัญกับมื้อเช้า เพราะมื้อเช้าสำคัญที่สุดกับร่างกาย ทำให้ระดับน้ำตาลในเลือดอยู่ในปริมาณที่เหมาะสม ลดการดื่มกาแฟลง

เปลี่ยนเป็นน้ำผลไม้หรือน้ำเปล่า หากของว่างที่มีประโยชน์ เช่น ผลไม้ 5. สภาพแวดล้อมในที่ทำงาน ต้องให้ทำงานอยู่ใกล้เครื่องถ่ายเอกสาร เครื่องพิมพ์ เครื่องรับส่งเอกสาร ใกล้ทางเดินเข้าห้องครัวหรือห้องน้ำ เหล่านี้เป็นตัวการเกิดมลพิษ เช่น ฝุ่นละอองจากเครื่องพิมพ์ กัลนเม็นจากหมึกพิมพ์ แสงจากเครื่องถ่ายเอกสาร สารเคมีที่เป็นอันตราย วัสดุมีพิษที่ löyoy ในอากาศ กลิ่นอุณหภูมิ ความสร่างมากเกินไป สีของรากวน

สิ่งเหล่านี้จะก่อให้เกิดโรคภูมิแพ้ ขอบนี้ เคียงด้วย ปัญหาการหายใจ อ่อนเพลีย พยายามหลีกเลี่ยงอุปกรณ์เหล่านี้ หรือนั่งให้ห่างที่สุด หากไม่ได้ก็ไม่เลิกฯ มาไว้บนเตียงทำงานเพื่อช่วยสร้างบรรยากาศให้น่ารื่นรมย์มากขึ้น รู้กันแล้วก็พยายามหลีกเลี่ยงหรือพักสักนิด เป็นระยะเมื่อทำงานไปได้สักพัก เพื่อสุขภาพที่ดีของคุณเอง

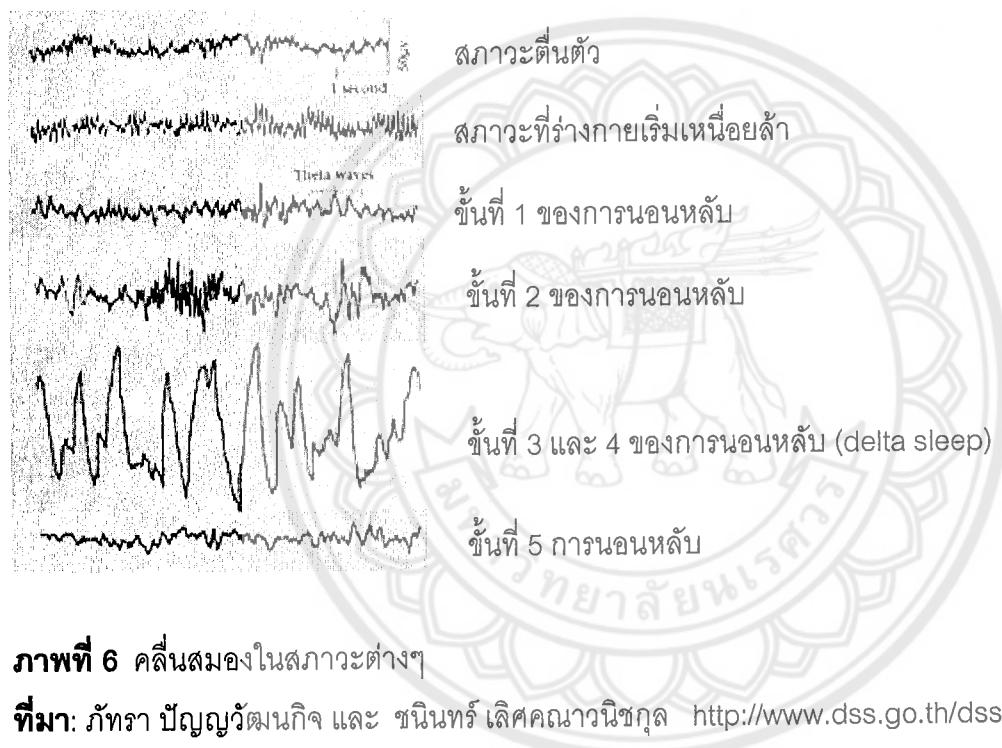
7. การนอนหลับ

ภัทรา ปัญญวัฒนกิจ และ ชนินทร์ เลิศคณานวัฒกุล (2548) กล่าวถึงวิทยาศาสตร์การนอนไว้คือ ในปี ค.ศ. 1953 Nathaniel Kleitman และลูกศิษย์ของเขาร่วมทำการศึกษาเกี่ยวกับการนอนหลับ ผลการศึกษาวิจัยพบว่าการนอนหลับไม่ได้เป็นไปตามแนวคิดเดิมที่ว่า “การนอนหลับเกิดจากภาระจากการทำงานของสมองเป็นส่วนใหญ่” และคณะค้นพบว่า การนอนหลับนี้ จะถูกกำหนดโดยช่วง Rapid Eye Movement หรือที่เรียกว่า REM ซึ่งสามารถพบได้ในสัดวบกทุกชนิด ซึ่ง REM นี้จะสลับกันไปมาเป็นช่วงๆ กับ non-REM ซึ่งเป็นการหลับสนิท (quiet sleep)

ต่อมา教授วิทยาศาสตร์มีความก้าวหน้าในการวิจัยการนอนหลับ โดยสามารถทำการศึกษาการทำงานของเซลล์ประสาทในสมองระหว่างการนอนหลับได้ โดยการผ่าคนdeadในระดับไมโคร ที่มีขนาดเพียง 32 ไมครอน ซึ่งเทียบเท่ากับขนาดเส้นผมที่เล็กที่สุดของมนุษย์ท่านหนึ่งเข้าไปในส่วนต่างๆ ของสมองทั้งในมนุษย์และในสัตว์ทดลองในห้องปฏิบัติการ จากการศึกษาพบว่า ในช่วงการนอนหลับนี้ การทำงานของเซลล์ประสาทของสมองนั้นจะไม่คงที่ นั่นคือ สมองจะทำงานเป็น 2 ช่วง ด้วยกัน คือในช่วง non - REM sleep ในช่วงนี้ เซลล์ประสาทบริเวณก้านสมองส่วนใหญ่จะทำงานน้อยหรือแบบหยุดการทำงาน ในขณะที่เซลล์สมองใน cerebral cortex ที่อยู่ในสมองส่วนหน้าจะลดการทำงานลงจากปกติเพียงเล็กน้อยเท่านั้น การหายใจและอัตราการเต้นของหัวใจจะอยู่ในระดับปกติ และมักจะไม่เกิดการผันผวนในช่วงนี้แต่ทว่าการทำงานของสมองในช่วงการนอนหลับแบบ REM นั้นจะแตกต่างจากแบบ non-REM อย่างสิ้นเชิง กล่าวคือการทำงานของสมองนั้นเกือบเท่ากับตอนที่เราตื่นอยู่ เซลล์ประสาททั้งในสมองส่วนหน้าและโคนสมองยังคงส่งกระแสประสาทในอัตราสูงเท่ากับเวลาตื่น ความผันผวนใหญ่มักเกิดในช่วงการนอนหลับช่วงนี้

การหลับแบบ REM จะมีผลกระทบต่อระบบสมองซึ่งควบคุมอวัยวะภายในของร่างกาย เป็นต้นว่า อัตราการเต้นของหัวใจและการหายใจจะไม่ดำเนินไปอย่างปกติในช่วงนี้ และการควบคุมอุณหภูมิของร่างกายได้น้อยลง นอกจากนี้พบว่าผู้ชายจะเกิดการแข็งตัวของอวัยวะเพศ ส่วนผู้หญิงจะเกิดการขยายตัวของคลิตอริสในช่วงนี้ด้วย ถึงแม้ว่าความฝันนั้นจะไม่เกี่ยวข้องกับเรื่องเพศก็ตาม

จากการศึกษาพบว่าการนอนหลับสามารถแบ่งเป็นระยะย่อยๆ ไปได้อีกตามการทำงานของคลื่นสมองในช่วงเวลาต่างๆ ดังแสดงในภาพที่ 6

ภาพที่ 6 คลื่นสมองในสภาวะต่างๆ

ที่มา: ภัทร ปัญญาดันกิจ และ ชนินทร์ เลิศคณานวิชกุล http://www.dss.go.th/dssweb/st-articles/files/pep_1_2548_science_sleep.pdf

โดยที่สภาวะที่สมองตื่นตัว สมองจะปล่อยคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้าเป็นจำนวนมาก มีความถี่สูง ความต่างศักย์ต่ำ ขณะที่สภาวะที่ร่างกายเริ่มเหนื่อยล้าคลื่นยัลฟ่าที่สมองปลดปล่อยจะชัดเจนมาก สำหรับ

ขั้นที่ 1 ของการนอนหลับซึ่งนี้จะกินเวลาประมาณ 1-5 นาที และคิดเป็นเวลาประมาณ 2-5 เปอร์เซ็นต์ของการนอนหลับซึ่งเป็นรอยต่อระหว่างการตื่นและการนอนหลับ ในผู้ป่วยที่เป็นโรคนอนไม่หลับ จะมีช่วงเวลานี้นานขึ้น ใน

ขั้นที่ 2 ของการนอนหลับซึ่งเป็นขอบเขตล่าง (Baseline) ของการนอนหลับจะใช้เวลาประมาณ 45-60 เปอร์เซ็นต์ของการนอนหลับทั้งหมด

ขั้นที่ 3 - 4 ของการนอนหลับ (delta sleep) ถือว่าเป็นช่วงที่ร่างกายหลับลึกมากที่สุด โดยในช่วงนี้สมองจะทำงานด้วยคลื่นเดลต้า ซึ่งเป็น slow wave และจะมีแอนพลิจูดกว้าง ในวัยเด็กการนอนในช่วงนี้อาจกินเวลาถึง 40 เปอร์เซ็นต์ ของวงจรสำหรับการนอน ในขณะที่ผู้ใหญ่จะใช้เวลาประมาณ 15 – 30 นาทีเท่านั้น

ขั้นที่ 5 REM sleep ใช้เวลาประมาณ 20 เปอร์เซ็นต์ของวันจักรการนอนหลับ ในช่วงนี้ร่างกายจะໄວต่อความรู้สึกมาก ความฝันส่วนใหญ่มักจะปรากว่าในช่วงการนอนในขั้นที่ 5 นี้ จึงเรียกการนอนหลับในช่วงนี้ว่า Rapid Eye Movement; REM ซึ่งเราสังเกตุเห็นคนที่กำลังหลับอยู่ในช่วงนี้ได้โดยจะมองเห็นดวงตาของเขากลอกกลับไปกลับมาอย่างรวดเร็วนั่นเอง

กลไกการนอนหลับ

เมื่อความมืดมาเยือนเซลล์ที่จอภาพ (retina) จะส่งข้อมูลไปยังเซลล์ประสาทที่อยู่ใน hypothalamus ซึ่งจะเป็นที่สร้างสาร melatonin สาร melatonin สร้างจาก tryptophan ทำให้อุณหภูมิลดลงและเกิดอาการร่างกาย การนอนของคนปกติแบ่งออกได้ดังนี้

1. การนอนช่วง Non-rapid eye movement {non- (REM) sleep} การนอนในช่วงนี้มีความสำคัญมาก เพราะมีส่วนสำคัญในการทำให้ภูมิคุ้มกันแข็งแรง เกี่ยวข้องกับระบบยอดเยี่ยม และมีการหลังของฮอร์โมนที่เร่งการเติบโต growth hormone การนอนช่วงนี้แบ่งออกเป็น 4 ระยะ ได้แก่ โดยการหลับจะเริ่มจากระยะที่ 1 ไปจน REM และกลับมาระยะ 1 ใหม่

Stage 1 (light sleep) ระยะนี้ยังหลับไม่สนิทครึ่งหลับครึ่งตื่น ปลุกง่าย ช่วงนี้อาจจะมีอาการกระตุกของกล้ามเนื้อที่เรียกว่า hypnic myoclonia มักจะตามหลังอาการเหมือนตกที่สูงระยะนี้ตากจะเคลื่อนไหวช้า

Stage 2 (so-called true sleep). ระยะนี้ตากจะหยุดเคลื่อนไหวคลื่นไฟฟ้าสมองเป็นแบบ rapid waves เรียกว่า sleep spindles

Stage 3 คลื่นไฟฟ้าสมองจะมีลักษณะ delta waves และ Stage 4 ระยะนี้เป็นระยะที่หลับสนิทที่สุดคลื่นไฟฟ้าสมองเป็นแบบ delta waves ทั้งหมด ระยะ 3-4 จะปลุกตื่นยากที่สุดตากจะไม่เคลื่อนไหวร่างกายจะไม่เคลื่อนไหว เมื่อปลุกตื่นจะงัวเงีย

2. การนอนช่วง Rapid eye movement (REM) sleep จะเกิดภายใน 90 นาที หลังจากนอนช่วงนี้เมื่อทดสอบคลื่นสมองจะเหมือนคนตื่น ผู้ป่วยจะหายใจเร็ว ซึพษจรเร็ว กล้ามเนื้อไม่ยับ อวัยวะเพศแข็งตัว เมื่อคนตื่นช่วงนี้จะจำความฝันได้ เราจะใช้เวลาอนร้อยละ 50 ใน Stage 2 ร้อยละ 20 ในระยะ REM ร้อยละ 30 ในระยะอื่นๆ การนอนหลับครบหนึ่งรอบใช้เวลา 90-110 นาที คนปกติต้องการนอนวันละ 8 ชั่วโมงโดยหลับตั้งค่าจนตื่นในตอนเช้า คนสูงอายุการหลับจะเปลี่ยนไป

โดยหลักกลางวันเพิ่มและตื่นกลางคืน จำนวนซ้ำในภาระนอนหลับแต่ละคนจะไม่เหมือนกันบาง คนนอนแค่ครั้งละ 5-6 ซ้ำไม่ถูกโดยที่ไม่มีอาการง่วงนอน

ช่วงการนอนหลับ

ลักษณะการนอนที่ปกติ แบ่งออกเป็น 2 ช่วง คือ ช่วงหลับธรรมดា (Non-Rapid Eye Movement sleep หรือ NREM sleep) และช่วงหลับผัน (Rapid Eye Movement sleep หรือ REM sleep) แต่ละช่วงจะประกอบไปด้วยลักษณะการเปลี่ยนแปลงในคลื่นสมอง การเคลื่อนไหวของลูกตา และ muscle tone โดย NREM sleep แบ่งเป็นระยะที่ 1-4

1) ช่วงหลับธรรมดา (Non-Rapid Eye Movement sleep หรือ NREM sleep)

ระยะที่ 1 (stage 1) เป็นช่วงที่เปลี่ยนจากการตื่นไปสู่การนอน การตรวจคลื่นไฟฟ้าสมอง (electroencephalography, EEG) ระยะนี้จะพบ คลื่น alpha

ระยะที่ 2 (stage 2) เป็นระยะแรกที่มีการหลับอย่างแท้จริง เตรียมไม่มีการผัน ในระยะนี้ผู้ที่หลับจะสามารถปลุกให้ตื่นได้โดยง่าย การตรวจคลื่นไฟฟ้าสมองในระยะนี้จะพบ spindle และ K complex

ระยะที่ 3 และ 4 (stage 3 and 4) บางครั้งอาจเรียกว่าช่วงหลับลึก (Deep sleep) ก็ได้ เพราะว่ามีลักษณะคลื่นสมองคล้ายๆ กันเรียกว่า Slow-wave sleep หรือ Delta stage ระยะนี้ อุณหภูมิร่างกายและความตันโลหิตจะลดลง อัตราการเต้นของหัวใจลดลงเหลือประมาณ 60 ครั้ง ต่อนาที Growth hormone จะมีการหลังในระยะนี้

2) ช่วงหลับผัน (REM sleep) ระยะนี้จะมีความผันเกิดขึ้น เป็นระยะที่มีการเปลี่ยนแปลง ต่างๆ กันมาก มีการเปลี่ยนแปลงของจังหวะและอัตราการหายใจ มีการลดลงของ muscle tone มีการเปลี่ยนแปลงของจังหวะการเต้นหัวใจ และมีการแข็งตัวของอวัยวะเพศชาย

ใน Cycle ของ REM และ NREM แต่ละรอบจะใช้เวลาประมาณ 80-120 นาที ตลอดการนอนทั้งคืนจะมีประมาณ 4-6 cycle ต่อการนอนหลับ 8 ชั่วโมง NREM จะปรากฏในช่วงต้นของการนอนเป็นส่วนใหญ่ ในขณะที่ REM ส่วนใหญ่จะปรากฏในส่วนท้ายของ (โรงพยาบาลฯ ไม่ปรากฏวันแพยแพร)

หน้าที่ของการนอนหลับ

ภัทร ปัญญวัฒนกิจ และ ชนินทร์ เลิศຄณาวนิชกุล (2548) กล่าวถึงวิธีการหนึ่งที่สามารถตรวจดูหน้าที่ของการนอนหลับ ก็คือ สังเกตได้จากความเปลี่ยนแปลงทางร่างกายและพฤติกรรมที่เกิดขึ้นจากการอดนอน โดยการศึกษาการอดนอนของหนูทดลองในห้องปฏิบัติการ พบว่าเป็นสาเหตุหนึ่งที่สามารถทำให้ถึงตายได้ ซึ่งมีงานศึกษาให้หนูกสูมหนึ่งได้กินอาหารอย่างเต็มที่แต่

ไม่ให้นอน ส่วนกลุ่มที่สองให้นอนเต็มที่แต่ไม่ให้รับประทานอาหาร พบร่วงนูในกลุ่มนี้เนื่องตัวยังเร็ว กว่าหูในกลุ่มที่สอง ประมาณ 10-20 วัน

นักวิจัยทำการศึกษาการนอนหลับในสิ่งมีชีวิตหลายชนิดด้วยกัน พบร่วงสัตว์ที่มีขนาดเล็ก เช่น หนู เพอร์เรต(Ferret) จะใช้เวลาอนมากกว่าสัตว์ที่มีขนาดใหญ่ (เช่น แมว 12 ชั่วโมง, สุนัข 10 ชั่วโมง, คน 8 ชั่วโมง) โดยอธิบายเหตุผลได้ว่า สิ่งมีชีวิตขนาดเล็กจะมีกระบวนการเมtabolism ที่สูงกว่า สัตว์ที่มีขนาดใหญ่ และกระบวนการเมtabolism แต่ละครั้งจะก่อให้เกิดอนุมูลอิสระ ซึ่งอนุมูลอิสระ ดังกล่าวจะทำลายเซลล์สมองและส่วนต่างๆ ของร่างกาย จึงต้องนอนเป็นเวลากันนานมากขึ้นเพื่อ ซ้อมแซมส่วนที่สึกหรอไปให้กลับมาเป็นปกติ จากการศึกษาพบว่าการนอนหลับในช่วง non-REM จะทำหน้าที่ในการซ้อมแซมส่วนที่สึกหรือของร่างกาย ส่วนหน้าที่ของ REM นั้นกลับยังคงเป็น ปริศนาที่ยังลึกลับซ่อนเงื่อนอยู่อีกมาก สมมติฐานที่ว่า การนอนหลับนั้นเป็นไปเพื่อการซ้อมแซม ร่างกาย ไม่อาจใช้ได้กับการหลับแบบ REM ขอขอบอกกันก่อนว่า การนอนหลับแบบ REM นี้เป็น การหยุดการส่งกระแสประสาทของสมองบางส่วน ซึ่งจะทำให้ร่างกายไม่สามารถเคลื่อนไหวได้ และ จะลดการตอบสนองต่อสิ่งแวดล้อม เซลล์สมองที่สำคัญของกลุ่มนี้ได้แก่ norepinephrine, serotonin และ histamine ซึ่งจดอยู่ในกลุ่ม monoamine จากการศึกษาพบว่า การส่งกระแสประสาทของกล้ามเนื้อ จะทำให้การไวต่อสัญญาณของตัวรับสัญญาณเสื่อม ถอยลง ดังนั้นการหยุดทำงานชั่วขณะของเซลล์เหล่านี้ จึงเป็นการทำให้ตัวสัญญาณไวต่อสัญญาณ เต่าเดิมอีกครั้ง ซึ่งการรับสัญญาณของเซลล์เหล่านี้อาจมีผลสำคัญต่อการควบคุมความตื่นในเยาม ตื่นได้ด้วยนอกจากนั้นยังพบว่าการหลับใน REM นี้ยังอาจมีส่วนทำให้มนุษย์และสัตว์เลี้ยงลูกด้วย นมมีปฏิกริยาตอบสนองต่อสภาวะแวดล้อมได้ดียิ่งขึ้น ซึ่งจากการสังเกต คนที่ถูกปลูกให้ตื่นจาก ช่วง REM จะตื่นตัวมากกว่าคนที่ตื่นในช่วง non-REM ซึ่งเป็นการสนับสนุนแนวคิดนี้ การศึกษาใน เรื่องการนอนยังคงถูกค้นคว้าหาคำตอบต่อไป ด้วยการพัฒนาความรู้ในเรื่องดึงกลไก การนอนหลับ วิวัฒนาการของbrain ในวัยเด็ก เราคงจะศึกษาได้ว่าส่วนใดของร่างกายที่ถูก ซ้อมแซมใน ระหว่างการนอน ส่วนใดที่ได้พัฒนา และทำให้กระบวนการเหล่านี้จึงเกิดได้ในช่วงการนอนหลับ อายุต่ำกว่า 8 ชั่วโมงจึงจะพอดี

ระยะเวลาการนอนหลับ

วิถีพีเดีย สารานุกรมเสรี (2552) โดยทั่วไปเรามักเชื่อว่ามนุษย์ทุกคนต้องการนอนหลับ พักผ่อน 7 - 9 ชั่วโมงจึงเพียงพอ แต่ความเป็นจริง มีคนจำนวนไม่น้อยที่ต้องการนอนน้อยกว่า 7 ชั่วโมง ให้สอดคล้องได้ สามารถดำเนินกิจกรรมต่างๆ ในช่วงกลางวัน ได้เป็นปกติ แต่ก็มีคนจำนวนไม่น้อยที่ ต้องการนอนมากกว่า 8 ชั่วโมงจึงจะพอดี

ในทารกแรกเกิดพบว่าเด็กนอนได้เกือบทลอดทั้งวัน ยกเว้นช่วงที่ตื่นขึ้นมากินนม เมื่ออายุได้ 1 ขวบ เวลา นอนและเวลาตื่นจะเท่าๆ กันคือ 12 ชั่วโมง ในเด็กโตความต้องการนอนจะลดเหลือประมาณ 10 ชั่วโมง ในวัยรุ่นและผู้ใหญ่ส่วนใหญ่ต้องการการนอน 7-8 ชั่วโมง บางคนนอนน้อยกว่านี้ (< 6 ชั่วโมง) และ บางคนมากกว่านี้ (> 9 ชั่วโมง) เช่น อัลเบิร์ต ไวน์สไตน์ นอนหลับมากกว่า 10 ชั่วโมงในแต่ละคืน แต่วิคเตอร์ สีวาก แล้ววินสตัน เชอร์เชลล์ ไม่นอนเกิน 5 ชั่วโมงต่อคืน การนอนจะเริ่มลดระยะเวลาลง เมื่อคนเราอายุมากขึ้น ในผู้สูงอายุเวลาการนอนกลางคืนจะลดลง ตื่นบ่อย และมักนอนกลางวัน

ดังนั้นมุนุษย์แต่ละคนต้องการการนอนไม่เท่ากัน นอนเท่าไรถึงจะเพียงพอจึงขึ้นอยู่กับความรู้สึก เช่นพำนัชตัวที่ทำให้สดชื่น และกระปรี้กระเปร้าพร้อมที่จะทำงานในวันใหม่ได้อย่างเต็มที่ การนอนหลับสำคัญกว่าที่เราคิด ถึงแม้มุนุษย์จะนอนหลับคืนแล้วคืนเล่า แต่การนอนหลับเป็นกิจกรรมที่เข้าใจยากที่สุดอย่างหนึ่งของมนุษย์ ทั้งที่ช่วงการนอนหลับเป็นช่วงที่อันตรายที่สุด เพราะการรับรู้ โลกภายนอก และความสามารถในการป้องกันตนเองลดลงอย่างมาก ปลาโลมาซึ่งต้องขึ้นมาหายใจที่ผิวน้ำเป็นระยะๆ ยังนอนหลับ โดยที่มีสมองอีกซีกหนึ่งตื่นอยู่เสมอ การศึกษาของมุสลินิช การนอนหลับแห่งชาติ (National Sleep Foundation) สรุปว่า 21% ของประชาชน อเมริกันมีปัญหาเกี่ยวกับการนอนหลับ จนถึงขั้นมีปัญหา ง่วงนอน และรบกวนความสามารถในการทำงานช่วงกลางวันอย่างน้อย 2-3 วัน ต่อสัปดาห์ และที่น่าตกใจคือ 17% ของชาวอเมริกันเคย จับหลับขณะขับรถในช่วงปีที่ผ่านมา โดยที่ 1-3% ของอุบัติเหตุทางรถยนต์มาจากการความง่วงนอน ของคนขับ จากหลายสาเหตุทั้ง การอุดนอนจากการเรียกกลางคืนของวัยรุ่น การทำงานเป็นผลัด โดยเฉพาะกะกลางคืน การดื่มสุราและ การใช้ยาที่มีส่วนประกอบประเภทยา眠 เช่น ยาแก้หวัดบางชนิด และโรคที่รบกวนการนอน เมื่อคนเราอดนอนจะทำให้เกิดปัญหาทางอารมณ์ เพราะเกิดความไม่สมดุลในร่างกายและจิตใจ เช่น หงุดหงิด อาดร้อนแบบปริปรวน ไม่สนใจสิ่งแวดล้อม เกิดปัญหาการมองเห็น เช่นอาการร้อนในลูกตา แสงตา เห็นภาพผิดปกติ หรือประสาทหลอน (หลังอดนอน 3 วัน) บางคนมีอาการเหมือนเข้มแข็งที่มือ และเท้า และจะไวต่อความเจ็บปวดมาก

การอดนอน คือ การนอนไม่เพียงพอทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ จะทำให้เกิด "หนี้การนอน (sleep debt)" ซึ่งจะได้รับการชดเชยเสมอในการนอนหลับคืนถัดไป ถ้าเราอดนอนมากเกินไปหรืออดนอน คืนละน้อยแต่หลายคืนติดต่อกัน มันจะสะสมจนเกิดความง่วง倦ไม่สามารถฟื้น แล้วอาจหลับในได้ ในเวลาต่อมา ช่วงที่เราง่วงหรือหลับใน เป็นช่วงที่ความสามารถในความจำ การตัดสินใจ การทำงาน ประสานกันของกล้ามเนื้อคล่องจนขาดหายไป และนำไปสู่อุบัติเหตุต่างๆ ได้ง่ายที่สุด ปัญหาที่อาจพบได้ในขณะนอนหลับ สำหรับบางคนจะมีการเปลี่ยนแปลงทางสรีระวิทยาภายใน

ร่างกายขณะนอนหลับ ซึ่งอาจจะเกิดการ ขาดลมหายใจ หรือมีลมหายใจลดลงเป็นระยะในช่วงการนอนหลับ (sleep apnea-hypopnea syndrome) ซึ่งได้ทำให้ร่างกายได้รับออกซิเจนไม่เพียงพอ รวมถึงทำให้คุณภาพและปริมาณการนอนหลับไม่ดีพอด้วย ในระยะยาวมีโอกาสจะทำให้บุคคลนั้นเสี่ยงต่อการเกิดความดันโลหิตสูง โรคกล้ามเนื้อหัวใจขาดเลือด และอัมพฤกษ์อีกด้วย ประเด็นนี้ยังรวมถึงโรคหลอดตาที่พบมากในคนอีสาน และในต่างประเทศที่เป็นกันมาก โดยยังไม่มีผู้พิสูจน์สาเหตุได้แจ่มชัดจนวันนี้

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. งานวิจัยในประเทศไทย

เพชรัตน์ ทากลาง(2549) ได้ทำการศึกษาสภาพการเล่นเกมคอมพิวเตอร์ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนสุขุมวิทยาคุณ ผลการศึกษาพบว่าผลกรอบจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์ ด้านสุขภาพร่างกาย ส่วนใหญ่วัยละ 62.9 มีน้ำหนักตัวเพิ่มขึ้นเนื่องจากการเคลื่อนไหวของร่างกายน้อย ร้อยละ 30 เกิดโรคเครียด ร้อยละ 29.9 เกิดโรคระเพา ร้อยละ 8 เนื่องจากง่ายเพราะไม่ได้ออกกำลังกาย และร้อยละ 6.3 เกิดอาการปวดหลัง ปวดตา ภาระนอนไม่หลับ และการพักผ่อนไม่เพียงพอ

ฉัตรพี กฤษณะนันต์ ณ อุธยา (2550, หน้า 2) ได้ทำการศึกษาเกมคอมพิวเตอร์เชิงสร้างสรรค์กับพัฒนาการทางด้านสติปัญญาและอารมณ์ของวัยรุ่น: ศึกษารถโน๊ตเกม The Sims เกม Championship Manager เกม FIFA ผลการศึกษาพบว่าความคิดเห็นของวัยรุ่น เห็นว่าเกมคอมพิวเตอร์มีโทษต่อสุขภาพ มีโทษต่อการเรียน และมีโทษต่ออารมณ์และสำหรับปัจจัยที่จะทำให้เกมคอมพิวเตอร์มีอิทธิพลทางบวกหรือลบต่อวัยรุ่นนั้น วัยรุ่น นักวิชาการและผู้ปกครองเห็นสอดคล้องกันว่าเงื่อนไขที่สำคัญที่สุดคือ เรื่องของเวลา กล่าวคือหากวัยรุ่นไม่หมดเปลือกเวลาไปกับการเล่นเกมจนมากเกินไปนักการเล่นเกมคอมพิวเตอร์จะเป็นกิจกรรมที่ให้ประโยชน์มากกว่าโทษ

เอแบคโพลล์ (2550) ได้ทำการสำรวจผลกรอบที่ได้รับจากการเล่นเกมในกลุ่มเยาวชน พบว่า ร้อยละ 89.4 ทำให้สิ้นเปลืองเงินและเวลา ร้อยละ 82.9 ทำให้สายตาแย่ลง ร้อยละ 50.6 ทำให้ผลการเรียนลดลง ร้อยละ 48 ทำให้ร่างกายไม่แข็งแรง ร้อยละ 31.2 ทำให้มีพฤติกรรมที่ก้าวร้าว และรุนแรงขึ้น

samdal,o. เว็บไซต์ สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข (2552) รายงานการศึกษาวิจัยพบว่าการเล่นเกมมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมที่เป็นปัญหาอื่นๆ เช่น การบริโภคน้ำอัดลม กินจุกจอม ไม่ออกกำลังกาย และการดูโทรทัศน์

บทที่ 3

วิธีดำเนินงานวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรเป็นนิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวร ปีการศึกษา 2552 ที่เล่นเกมคอมพิวเตอร์ ณ ร้านเกมคอมพิวเตอร์รอบๆ มหาวิทยาลัยนเรศวร ระยะห่างไม่เกิน 500 เมตร

กลุ่มตัวอย่างเป็นนิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรที่เล่นเกมคอมพิวเตอร์ ณ ร้านเกมคอมพิวเตอร์รอบๆ มหาวิทยาลัยนเรศวร ในช่วงเวลา 17.00 - 21.00 น. ตั้งแต่วันที่ 24 สิงหาคม 2552 ถึงวันที่ 31 สิงหาคม 2552 จำนวน 100 คน

คำนวณขนาดตัวอย่างจาก การประมาณค่าสัดส่วน

$$\text{จากสูตร} \quad n = \frac{Z^2_{\alpha/2} P(1-P)}{e^2}$$

n =จำนวนตัวอย่าง

e =ความคลาดเคลื่อน (ความแม่นยำ) ของการประมาณค่า

P =ค่าสัดส่วนของการเกิดเหตุการณ์

Z =ค่าปกติมาตรฐาน

$$\text{แทนค่าจากสูตร} \quad n = \frac{Z^2_{\alpha/2} P(1-P)}{e^2}$$

$Z=1.96$ คิดจาก $\alpha=0.05$, $\alpha/2=0.025$

e =ความคลาดเคลื่อน (ความแม่นยำ) ของการประมาณค่าสัดส่วนของปัญหา
ลุขภาพของนิสิตมหาวิทยาลัยที่เล่นเกมคอมพิวเตอร์=0.05

P =ค่าสัดส่วนของการเกิดอาการปวดตา=0.063 (เพชรัตน์ ท่ากลาง, 2549. หน้า 65)

$$\text{จะได้ } n = \frac{(1.69)^2 [(0.063)(1-0.063)]}{0.05^2}$$

$$n=90.71 \text{ คน}$$

ดังนั้น ขนาดตัวอย่างที่ต้องการไม่น้อยกว่า 91 คน

สูมตัวอย่างโดยวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่เล่นเกมคอมพิวเตอร์และยินดีตอบแบบสอบถามในแต่ละร้านเกม โดยสูมตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Sampling) ตามขนาดร้านเกมคอมพิวเตอร์ซึ่งแบ่งเป็นร้านเกมคอมพิวเตอร์ขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก รวมทั้งหมด 19 ร้าน ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 100 คน

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรตาม ปัญหาสุขภาพ หมายถึง การมีปัญหาสุขภาพ ได้แก่ ปวดศีรษะ เวียนศีรษะ อ่อนเพลีย ชา ตาบวม ใจสั่น อาเจียน ปวดข้อ ปวดเอ็น ปวดหลัง ปวดห้อง/แอบห้อง ปวดกล้ามเนื้อ แหลม มือชา/ปวดข้อมือ หลังจากเล่นเกมคอมพิวเตอร์ ในรอบ 3 เดือน ที่ผ่านมา ประกอบด้วย มีการรับตัวแปรด้วยแบบสอบถามการมีอาการดังกล่าว

(1) ปวดศีรษะ(Headache)

มีอาการปวดหนัง ปวดตื้อ ปวดมีน หรือปวดศีรษะที่บริเวณใดบริเวณหนึ่งของศีรษะรอบตาหรือรอบใบหน้า

(2) เวียนศีรษะ (Dizziness)

มีอาการวิงเวียนศีรษะตื้อหรือห่วง รู้สึกโคลงเคลง หน้ามืดตาลายคล้ายจะเป็นลม หรือรู้สึกพะอืดพอมคลื่นไส้ อาเจียนร่วมด้วย

(3) อ่อนเพลีย (Fatigue/tiredness)

มีความรู้สึกอ่อนเพลีย เหนื่อยง่าย ไม่กระปรี้กระเปร่า หรือไม่สดชื่น เช่นปกติ

(4) อาการชาบริเวณมือหรือเท้า (Numbness)

มีความรู้สึกชาปลายมือปลายเท้า ชาปากหรือชาเฉพาะที่ถ้าใช้เข็มแทงรู้สึกเจ็บ น้อยมีความผิดปกติของระบบประสาทแต่ถ้ารู้สึกปกติจะไม่เกี่ยวกับระบบประสาท

(5) ตาบวม

ตามองเห็นไม่ชัด สายตามีดมัว เห็นภาพผิดเพี้ยน เห็นภาพซ้อนเห็นเงาหากไย เมลงลอยไปมาหรือเห็นแสงวาบคล้ายฟ้าแลบ แสงแฟลตถ่ายรูป หรือลานสายตาแคบ(มองไม่เห็นด้านข้าง)

(6) ใจสั่น (Palpitation)

มีความรู้สึกใจเต้นเร็วหรือแรงกว่าปกติ เต้นไม่สม่ำเสมอหรือวูบหายเป็นครั้งคราว

(7) อาเจียน (Vomiting)

มีอาการอาเจียน มีเศษอาหาร เสมหะ เลือดออกมาก อาจมีอาการคลื่นไส้

นำมาก่อน

(8) ปวดข้อ ปวดเอ็น (Joint pain)

มีอาการปวดขัดในข้อหรือข้อบวมแดงร้อน ที่ข้อใดข้อหนึ่งของร่างกาย เช่น ต้นคอ ข้อไหล่ ข้อศอก ข้อมือ ข้อสะโพก ข้อเข่า ข้อเท้า ข้อนิ้วมือ อาจเป็นพร้อมกันหลายข้อหรือเป็นเพียง ข้อเดียว ก็ได้ หรือมีอาการปวดตามเส้นเอ็นหรือพังผืดเวลาเคลื่อนไหว

(9) ปวดหลัง (Back pain)

มีอาการปวดเบื้องบริเวณหลัง ซึ่งอาจปวดตลอดเวลาหรือเป็นพักๆ

(10) ปวดท้อง/เสบท้อง

ปวดท้อง คือ ลักษณะของการปวด เจ็บ จุก เสียด แน่น บริเวณหน้าท้อง อาการปวดท้องที่เกิดขึ้นจะเป็นตัวบอกให้เราทราบว่าภายในร่างกายมีสิ่งปกติใดๆ เกิดขึ้นหรือไม่ เราสามารถวินิจฉัยโรคที่อาจเป็นไปได้จากการปวดท้องที่เกิดขึ้นก่อนที่จะไปพบแพทย์

ตัวแปรต้น ได้แก่ ประเภทเกม ระยะเวลา ลักษณะทางการยศาสตร์ การบริโภคอาหาร พฤติกรรมการขับถ่าย ระดับการเล่นเกม การนอนหลับ

(1) ประเภทเกม ประเภทของเกม มีการแบ่งไว้ประเภทตามลักษณะการเล่นเกม คือ เกมต่อสู้ เกมผจญภัย เกมบริศนา เกมเล่นตามบทละคร หรือ RPG เกมกีฬา

(2) ระยะเวลา ระยะเวลาที่ใช้เล่นเกมต่อวันและสัปดาห์

(3) ลักษณะทางการยศาสตร์ สภาพการเล่นที่มีความสมัมพันธ์ระหว่างนิสิตมหาวิทยาลัย นิสิตที่เล่นเกมคอมพิวเตอร์และสิ่งแวดล้อมในร้านเกม ในเรื่องของเก้าอี้นั่ง โต๊ะว่าคอมพิวเตอร์ จุกคอมพิวเตอร์และแสงสว่างภายในร้าน

(4) พฤติกรรมการบริโภคอาหาร พฤติกรรมการบริโภคอาหาร หมายถึง การกระทำ การแสดงออกเกี่ยวกับการรับประทานอาหารของนิสิตทั้งทางด้านความรู้ เจตคติ และการปฏิบัติ เกี่ยวกับการรับประทานอาหารทั้งที่สังเกตได้และสังเกตไม่ได้ เช่น ขนมก็ุปกรอบ จุกคอม น้ำอัดลม หมากฝรั่ง อาหาร fast food ข้าวราดแกง น้ำเปล่า กาแฟ โครลติน เครื่องดื่มซูกาลัง และอื่นๆ

(5) พฤติกรรมการขับถ่าย การขับถ่าย หมายถึง การกำจัดของเสียซึ่งเกิดจากกระบวนการ เมแทบoliซึมภายในร่างกายสิ่งมีชีวิต สารบางอย่างที่เกิดขึ้นจากการเมแทบoliซึมนี้ ร่างกายนำไปใช้ประโยชน์ไม่ได้ เก็บไว้ก็ไม่ได้ เพราะเป็นอันตรายต่อเซลล์ของร่างกาย จึงจำเป็นต้องกำจัดออก เช่น ยูเรีย แอมโมเนีย กรดยูริก การกำจัดของเสียเหล่านี้มักจะต้องมีการ สูญเสียน้ำออกจากการร่างกายด้วย เพราะของเสีย เช่น ยูเรีย และเกลือแร่หลายชนิดละลายอยู่ในน้ำ ดังนั้นร่างกายสิ่งมีชีวิตจึงต้องรักษา水量ไม่ให้สูญเสียออกจากการร่างกายมากเกินไปและใน

ขณะเดียวกันก็ต้องรับน้ำจากสิ่งแวดล้อมภายนอกเข้ามาทัดแทนน้ำส่วนที่สูญเสียไปด้วยน้ำที่ถูกกำจัดออกจากการร่างกายของคนสวนใหญ่ก็คือ เหื่อง ปัสสาวะ ลมหายใจและอุจจาระ ถ้าหากว่าร่างกายสูญเสียน้ำออกไปมากกว่าร่างกายก็ต้องได้รับน้ำทดแทนมากด้วย จำนวนน้ำที่ร่างกายได้รับและสูญเสียไปต้องใกล้เคียงกัน ในปัจจุบันของคนเราจะมีสารต่าง ๆ ละลายปะปนมากด้วย ในสภาพปกติ ร่างกายคนเราจะขับถ่ายปัจจุบันมีสารต่าง ๆ ละลายปะปนมากวันละ 1,500 ลูกบาศก์เซนติเมตร และมีสารต่าง ๆ เจือปนออก

(6) ระดับการเล่นเกม แบ่งเป็น 3 ระดับ ดังนี้

1. เด็กเริ่มชอบเกม หมายถึง เด็กมักจะชอบเล่นตาม เพื่อน และชอบทำอะไรเมื่อตอนน้ำ กันอย่างรู้อย่างเห็น เล่น เพื่อความสนุกสนาน ไม่มีผลกระทบต่อการเรียน และการดำรงชีวิตตามปกติ ถ้าไม่ได้เล่นเกมก็ไม่เป็นไร
2. เด็กหลงใหลหรือคลั่งไคล้เกม หมายถึง เด็กเล่นเกมแล้วสนุกเพลิดเพลิน ภูมิใจที่ชนะ หรือผ่านด่านที่สูงขึ้นในเกมได้ เด็กต้องการมี เพื่อนที่เล่นด้วยกัน พูดคุยกันในเรื่องเดียวกันได้ เด็กพยายามจัดเวลาเล่นในชีวิตประจำวัน คือเล่นในยามว่าง เล่นเป็นงานอดิเรก แต่การเรียน และชีวิตประจำวันยังปกติดี
3. เด็กติดเกม หมายถึง เด็กมีกิจกรรมคือเล่นเกมอย่างเดียว โดยไม่สนใจอย่างอื่น หมกมุนอยู่กับเกมทั้งวัน ไม่ทำการบ้าน ไม่ทำงานส่งครู ไม่ไปโรงเรียน ไม่สนใจงานบ้าน มีผลกระทบต่อร่างกาย และจิตใจ ได้แก่ ทานข้าวไม่เป็นเวลา นอนดึกหรือไม่อนอนเลย ครุ่นคิด แต่เรื่องเกมมองเห็นภาพเกมในสมองตนเอง อาจเล่นพนันในเกม หรือแสดงออกในทางภายนอกพ่อแม่หรือน้อง เป็นต้น

(7) การอนหลับ การหลับ คือ การหยุดพัก ของร่างกาย ชั่วครั้งชั่วคราว โดยไม่รู้สึกตัว และมักจะร่วมด้วย การนอนราบ การเรียบ หลับตา กรณ หรืออากับ กิริยาใดๆ ที่มี ส่วนช่วย แสดงว่า "หลับแล้ว" คนที่หลับ ได้เต็มอิ่ม จะรู้สึกแจ่มใส สดชื่น โดยที่ ความต้องการ ของแต่ละคน ไม่เหมือนกัน บางคน นอน เพียงวันละ 4 ชั่วโมง ก็เต็มอิ่ม แต่บางคน อาจต้อง นอน นาน 7 ชั่วโมง ถึงจะ กระปรี้กระเปร่าคนที่ นอนหลับไม่พอ หรือเกินพอ จะง่วงheavy หัวนอน เกียจคร้าน สมองตื้อ อืดafa ยืดยาด ทำงานทำการไม่ได้ เท่าที่ควร

เครื่องมือและการพัฒนาเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ คือแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เพื่อใช้ในการสอบถามปัญหาสุขภาพของนิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวร มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ โดยแบ่งออกเป็น 4 ตอน

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ หลักสูตรการศึกษา ชั้นปี รายได้ น้ำหนัก ส่วนสูง แหล่งรับรู้ข่าวสาร โรคประจำตัว มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ซึ่งคณะผู้วิจัยเป็นผู้สร้าง

ตอนที่ 2 แบบสอบถามปัญหาสุขภาพจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์ ประกอบด้วยข้อมูล อาการก่อนเล่นเกมคอมพิวเตอร์ในรอบ 3 เดือนที่ผ่านมา และอาการหลังเล่นเกมคอมพิวเตอร์ในรอบ 3 เดือนที่ผ่านมา มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ(Checklist) ซึ่งคณะผู้วิจัยเป็นผู้สร้าง

ตอนที่ 3 แบบสอบถามปัจจัยที่มีผลต่อปัญหาสุขภาพ ได้แก่ ประเททเงิน ระยะเวลาในการเล่นเกม(วัน/สัปดาห์) ระยะเวลาในการเล่นเกม(ชั่วโมง/วัน) พฤติกรรมการบริโภคอาหาร พฤติกรรมการขับถ่าย ระยะเวลาการนอน หลักการยศาสตร์ มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ซึ่งคณะผู้วิจัยเป็นผู้สร้าง

ตอนที่ 4 แบบประเมินระดับการเล่นเกม เป็นแบบประเมินระดับการติดเกมของผู้เล่นเกม คอมพิวเตอร์โดยนำแบบประเมินมาจากศูนย์เก็บปัญหาเด็กติดเกม สถาบันสุขภาพจิตเด็กและวัยรุ่น ราชวิถี(2552) โดยมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า(Rating Scale) 4 ระดับจำนวน 16 ข้อ โดยมีเกณฑ์การประเมินระดับการติดเกมดังนี้

○ ไม่ใช่เลย หมายถึง ผู้ตอบมีความมั่นใจ 100% ว่าตนเองไม่เคยมีพฤติกรรมเช่นนั้นเลย

○ ไม่น่าใช่ หมายถึง ผู้ตอบมีความมั่นใจมากกว่า 50% (แต่ไม่ถึง 100%) ว่าตนเองไม่เคยมีพฤติกรรมเช่นนั้น

ผู้ตอบมีความมั่นใจมากกว่า 50% (แต่ไม่ถึง 100%) ว่าตนเองมี

○ น่าจะใช่ หมายถึง หรือ

เคยมีพฤติกรรมเช่นนั้น

○ ใช่เลย หมายถึง ผู้ตอบมีความมั่นใจ 100% ว่าตนเองมีหรือเคยมีพฤติกรรมเช่นนั้น

เกณฑ์การให้คะแนน

ให้คะแนนแต่ละข้อคำถามดังนี้

'ไม่ใช่เลย' ให้ 0 คะแนน

'ไม่น่าใช่' ให้ 1 คะแนน

'น่าจะใช่' ให้ 2 คะแนน

'ใช่เลย' ให้ 3 คะแนน

เกณฑ์การแปลผล

คะแนนรวม	กลุ่ม	ระดับความรุนแรงของปัญหา
ของแบบทดสอบ GAST		
คะแนนต่ำกว่า 20	ปกติ	ยังไม่มีปัญหาในการเล่นเกม
คะแนนระหว่าง 20-29	คลั่งไคล้	เริ่มเกิดปัญหาในการเล่นเกม
คะแนนมากกว่าหรือเท่ากับ 30	ผู้จะติดเกม	มีปัญหาในการเล่นเกมมาก

การสร้างเครื่องมือ

- ศึกษาเนื้อหาและกำหนดโครงสร้างเนื้อหา
- ร่างคำถามให้รอบคุลุ่มโดยวงสร้างเนื้อหาและประดิ้นที่ต้องศึกษาในแต่ละตอน
- นำร่างแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษางานวิจัย เพื่อตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไข
- นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาและความครอบคลุมของเนื้อหา และนำข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญมาดำเนินการปรับปรุงแก้ไข
- ผู้วิจัยทำแบบสอบถามที่ผ่านการทดสอบความต้องตามเนื้อหาและได้รับการแก้ไข นำมาทดลองเก็บข้อมูลกับผู้ที่มีคุณสมบัติเหมือนกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน
- ผู้วิจัยนำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไข และดำเนินการเก็บข้อมูลในกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 100 คน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำมาใช้ในการวิจัยนั้น ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเองซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากนิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรที่เล่นเกมคอมพิวเตอร์ ณ ร้านเกมคอมพิวเตอร์รอบมหาวิทยาลัยนเรศวร ระยะห่างไม่เกิน 500 เมตร จำนวน 17.00-21.00 น. ตั้งแต่วันที่ 24 สิงหาคม 2552 ถึง วันที่ 31 สิงหาคม พ.ศ.2552 จำนวน 100 คน

2. ก่อนเก็บข้อมูลผู้วิจัยซึ่งแจงวัตถุประสงค์ของการวิจัยและขออนุญาตจากตัวอย่าง เมื่อตัวอย่างยินยอมผู้วิจัยจึงนำแบบสอบถามให้ตัวอย่าง

3. ผู้วิจัยตรวจสอบความครบถ้วนถูกต้องของข้อมูลเมื่อตัวอย่างตอบแบบสอบถามเสร็จสิ้น หากพบข้อมูลที่ไม่ถูกต้องหรือไม่ครบถ้วน ผู้วิจัยดำเนินการแก้ไขโดยสอบถามจากตัวอย่างเพิ่มเติมทันที

วิธีวิเคราะห์ข้อมูล

1. นำแบบสอบถามมาลงรหัส และบันทึกข้อมูลลงเครื่องคอมพิวเตอร์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows

2. ผู้วิจัยตรวจสอบข้อมูลเบื้องต้นก่อนการวิเคราะห์ข้อมูล โดยตรวจสอบว่ามีรหัส nok เหนือจากที่ควรจะมีหรือไม่ และตรวจสอบความสอดคล้องของข้อมูลระหว่างตัวแปร หากพบข้อผิดพลาดทำการแก้ไขทันที

3. วิเคราะห์ข้อมูลคุณลักษณะทางประชากร ปัญหาสุขภาพของนิสิตที่เล่นเกมคอมพิวเตอร์ และปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ด้วยสถิติพารามน่า ได้แก่ จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่ามัธยฐาน และค่าต่ำสุดสูงสุด โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows

4. วิเคราะห์ข้อมูลความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่างๆ กับปัญหาสุขภาพด้วย Chi-square test กรณีข้อมูลมีค่าคาดหวังน้อยกว่า 5 ไม่เกิน 20% ของจำนวน cell ทั้งหมด และ Fisher's Exact test กรณีข้อมูลมีค่าคาดหวังน้อยกว่า 5 เกิน 20% ของจำนวน cell ทั้งหมด

บทที่ 4

ผลการวิจัย

จากการศึกษาวิจัยเรื่องการสำรวจปัญหาสุขภาพของนิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรที่เล่นเกมคอมพิวเตอร์ โดยผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากนิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรที่เล่นเกมคอมพิวเตอร์ ณ ร้านเกมคอมพิวเตอร์รอบมหาวิทยาลัยนเรศวร ระยะห่างไม่เกิน 500 เมตร จำนวน 17.00 - 21.0 น. ตั้งแต่วันที่ 24 สิงหาคม 2552 ถึง วันที่ 31 สิงหาคม พ.ศ 2552 จำนวน 100 คน ซึ่งเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือแบบสอบถามที่มีทั้งหมด 4 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปส่วนบุคคล

ตอนที่ 2 ปัญหาสุขภาพจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์

ตอนที่ 3 ปัจจัยที่มีผลต่อปัญหาสุขภาพ

ตอนที่ 4 แบบประเมินระดับการเล่นเกม

จากการวิเคราะห์ข้อมูลได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ในรูปแบบตารางดังนี้

จากตารางที่ 3 พบร่วมกับลักษณะของกลุ่มประชากร มีลักษณะส่วนใหญ่เป็นเพศชาย (ร้อยละ 85) มีอายุเฉลี่ยอยู่ที่ 21 ปี (ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 1.58 ปี) ศึกษาอยู่ในหลักสูตรภาคปกติ (ร้อยละ 83.8) ส่วนใหญ่ศึกษาในชั้นปีที่ 4 มากที่สุด (ร้อยละ 63) รองลงมาศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 2 (ร้อยละ 17) รายได้ส่วนใหญ่ของกลุ่มประชากรอยู่ระหว่าง 3,000-6,000 บาท (ร้อยละ 70) รองลงมาคือ 6,001-9,000 บาท (ร้อยละ 15) มีค่าดัชนีมวลกายอยู่ในเกณฑ์ปกติ (ร้อยละ 60.8) รองลงมาอยู่ในระดับต่ำกว่าเกณฑ์ (ร้อยละ 24.7) มีแหล่งเข้าสารเรื่องเกมส่วนใหญ่มาจากเพื่อน (ร้อยละ 87) รองลงมาอับรู้ข่าวสารจากอินเตอร์เน็ต (ร้อยละ 77) และกลุ่มประชารส่วนใหญ่ไม่มีโรคประจำตัว (ร้อยละ 93)	

ตารางที่ 3 คุณลักษณะทางประชาร权ของตัวอย่าง จำนวน 100 คน

ตัวแปร	จำนวน	ร้อยละ
เพศ (n = 100)		
ชาย	85	85
หญิง	15	15
อายุ (n = 100)		
ค่าเฉลี่ย(ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน)	21.26 (1.58)	
ค่ามัธยฐาน(ค่าต่ำสุด, ค่าสูงสุด)	21 (18, 28)	
หลักสูตร (n = 99)		
ภาคปกติ	83	83.8
ภาคพิเศษ	16	16.2
ชั้นปี (n = 100)		
ปริญญาตรี ปี1	9	9
ปริญญาตรี ปี2	17	17
ปริญญาตรี ปี3	10	10
ปริญญาตรี ปี4	63	63
ปริญญาตรี ปี5	1	1
รายได้ (n = 90)		
ต่ำกว่า 3,000บาท	3	6.7
3,000 – 6,000 บาท	66	70.0
6,001 – 9,000 บาท	14	15.0
9,001 – 12,000 บาท	6	6.7
มากกว่า 12,001 บาท	1	1.1
ค่าเฉลี่ย(ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน)	5704.44 (2053)	
ค่ามัธยฐาน(ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด)	5,500 (2,000 , 15,000)	

ตารางที่ 3 คุณลักษณะทางประชารถของตัวอย่าง จำนวน 100 คน (ต่อ)

ตัวแปร	จำนวน	ร้อยละ
ตัวนีเมลกาย ($n = 97$)		
ต่ำกว่าเกณฑ์ ($<18.5 \text{ kg/m}^2$)	24	24.7
เกณฑ์ปกติ ($18.5 - 24.9 \text{ kg/m}^2$)	59	60.8
น้ำหนักเกินเกณฑ์ ($25-29.9 \text{ kg/m}^2$)	12	12.4
เป็นโรคอ้วน ($\geq 30.0 \text{ kg/m}^2$)	2	2.1
ค่าเฉลี่ย(ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน)	21.16 (3.61)	
ค่ามัธยฐาน(ค่าต่ำสุด , ค่าสูงสุด)	20.38 (15,34)	
แหล่งข่าวสาร ($n = 100$)		
เพื่อน	87	87
ทีวี	19	19
อินเตอร์เน็ต	77	77
แผ่นพับ/ใบปลิว	7	7
นิตยสาร / วารสาร เกี่ยวกับเกม	28	28
อื่นๆ()	2	2
โรคประจำตัว ($n = 100$)		
ไม่มี	93	93
มี	7	7

ตารางที่ 4 แสดงจำนวนและร้อยละปัญหาสุขภาพของนิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวร
ที่เล่นเกมคอมพิวเตอร์ จำนวน 100 คน

อาการ	ก่อนเล่นเกม		หลังเล่นเกม		อาการจากการเล่น เกม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่มี	65	65	35	35	47	47
มี	35	35	65	65	53	53
ปวดศีรษะ	14	14	33	33	24	24
เดียงศีรษะ	6	6	15	15	11	11
อ่อนเพลีย	11	11	27	27	19	19
ชาบริเวณมือหรือ เท้า	4	4	15	15	11	11
ตาเม็瓜	8	8	35	35	27	27
ใจสั่น	4	4	5	5	3	3
อาเจียน	2	2	3	3	1	1
ปวดข้อปวดเอ็น	3	3	17	17	14	14
ปวดหลัง	16	16	31	31	17	17
ปวดห้อง/แสบห้อง	4	4	9	9	6	6
ปวดกล้ามเนื้อในหลัง	12	12	28	28	18	18

*หมายเหตุ ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตารางที่ 4 พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีปัญหาสุขภาพก่อนการเล่นเกมคอมพิวเตอร์ เพียง ร้อยละ 35 เต็มหลังจากเล่นเกมคอมพิวเตอร์มีอาการเพิ่มขึ้นเป็น ร้อยละ 65 เมื่อคิดเฉพาะคนที่ไม่มี อาการก่อนเล่นเกมแต่มีอาการเกิดขึ้นหลังเล่นเกม พบว่ามีถึงร้อยละ 53 โดยอาการที่พบมากที่สุด จากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์คือ ตามัว ร้อยละ 27 รองลงมาคืออาการปวดศีรษะ ร้อยละ 24 ส่วน อาการที่พบน้อยที่สุดคือ อาการอาเจียน ร้อยละ 1

ตารางที่ 5 แสดงจำนวนและร้อยละของปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับเล่นเกมคอมพิวเตอร์
ของนิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรที่เล่นเกมคอมพิวเตอร์ จำนวน 100 คน

ตัวแปร	จำนวน	ร้อยละ
ประเภทเกม ($n = 100$)		
เกม Action เช่น เกมส์ต่อสู้ เกมผจญภัย	66	66
เกมวางแผน Strategic	37	37
เกมปริศนา Puzzle	21	21
เกมเล่นตามบทละคร หรือ RPG	37	37
เกมกีฬา	28	28
ระยะเวลาที่เล่นเกม (ชั่วโมง / สัปดาห์) ($n = 100$)		
ค่าเฉลี่ย (ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน)	27.09(27.27)	
ค่ามัธยฐาน(ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด)	20.00 (1, 168)	
การรับประทานอาหาร ($n = 100$)		
ไม่ตรวจเวลา	49	49
ตรวจเวลา	51	51
การรับประทาน ขนมกรุบกรอบ น้ำอัดลม บะหมี่กึ่ง-สำเร็จรูป		
ระหว่างเล่นเกมคอมพิวเตอร์ ($n = 100$)		
ไม่รับประทาน	42	42
รับประทาน	58	58
การปฏิบัติตัวเมื่อรู้สึกหิวขณะเล่นเกมคอมพิวเตอร์ ($n = 100$)		
ออกจากการเล่นเกมแล้วลุกขึ้นไปทานอาหารทันที	44	44
เล่นให้ผ่านด่านที่กำลังเล่นอยู่ก่อนแล้วไปซื้อข้าวหรือ	18	18
ข้อความรับประทานในร้านเกม		
เล่นให้จบเกมก่อนแล้วค่อยไปรับประทานอาหาร	38	38

ตารางที่ 5 แสดงจำนวนและร้อยละของปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับเล่นเกมคอมพิวเตอร์
ของนิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรที่เล่นเกมคอมพิวเตอร์ จำนวน 100 คน (ต่อ)

ตัวแปร	จำนวน	ร้อยละ
การปฏิบัติตัวเมื่อรู้สึกอยากเข้าห้องน้ำขณะเล่นเกม		
คอมพิวเตอร์ ($n = 100$)		
ออกจากการเล่นเกมแล้วลุกขึ้นไปเข้าห้องน้ำทันที	58	58
เล่นให้ผ่านด่านที่กำลังเล่นอยู่ก่อน แล้วจึงไปเข้า	27	27
ห้องน้ำ		
เล่นให้จบเกมก่อนแล้วจึงไปเข้าห้องน้ำ	15	15
การปฏิบัติตัวเมื่อมีอาการเมื่อยล้าหรืออ่อนเพลียขณะเล่นเกม		
คอมพิวเตอร์ ($n = 100$)		
ออกจากการเล่นเกมแล้วไปพักผ่อนทันที	40	40
เล่นให้ผ่านด่านที่กำลังเล่นอยู่ก่อนแล้วจึงไปพักผ่อน	28	28
เล่นให้จบเกมก่อนแล้วจึงไปพักผ่อน	32	32
เวลาอนอน (ชั่วโมง/วัน) ($n = 100$)		
< 6 ชั่วโมง	43	43
ระหว่าง 6-8 ชั่วโมง	43	43
> 8 ชั่วโมงขึ้นไป	14	14
ค่าเฉลี่ย	7.37	
ค่ามัธยฐาน(ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด)	7(4 , 24)	
เก้าอี้ที่นั่งมีลักษณะ ($n = 100$)		
นุ่มสบาย	78	78
มีที่พักแขน	54	54
สามารถปรับเอนได้	44	44
มีที่พักเท้า	64	64

ตารางที่ 5 แสดงจำนวนและร้อยละของปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับเล่นเกมคอมพิวเตอร์
ของนิสิตมหาวิทยาลัยเรศวรที่เล่นเกมคอมพิวเตอร์ จำนวน 100 คน (ต่อ)

ตัวแปร	จำนวน	ร้อยละ
การวางแผนใช้คอมพิวเตอร์ ความเหมาะสมกับระดับสายตา (n = 100)		
ไม่เหมาะสมกับระดับสายตา	92	92
เหมาะสมกับระดับสายตา	8	8
การปรับระดับแสงระหว่างหน้าจอคอมพิวเตอร์ที่เหมาะสมต่อ สายตา (n = 100)		
ไม่เหมาะสมกับระดับสายตา	12	12
เหมาะสมกับระดับสายตา	88	88
มีการใช้ที่กรองแสงกับหน้าจอคอมพิวเตอร์ (n = 100)		
ไม่ใช่ที่กรองแสง	66	66
ใช่ที่กรองแสง	34	34
การใช้มาสมีขนาดพอเหมาะสมกับอุ้งมือ (n = 100)		
ไม่เหมาะสมกับอุ้งมือ	14	14
เหมาะสมกับอุ้งมือ	86	86
การจัดแสงสว่างภายในห้องเพียงพอต่อการมองเห็น (n = 100)		
ไม่เพียงพอ กับการมองเห็น	13	13
เพียงพอ กับการมองเห็น	87	87
ระดับการเล่นเกม (n = 100)		
ปกติ	82	82
คลังไครล์	18	18
น่าจะติด	0	0

จากตารางที่ 5 พบร่วมกับนิสิตมหาวิทยาลัยเรศวรที่เล่นเกม action มากที่สุด ร้อยละ 66 มี
ช่วงเวลาในการเล่นเกมเฉลี่ย 27 ชั่วโมง / สัปดาห์ (SD = 27.27) มีพฤติกรรมการรับประทาน

อาหารตรวจเวลา ร้อยละ 51 มีพฤติกรรมการรับประทานขั้นมากุ่ปกรอบ น้ำอัดลม หรือบะหมี่กึ่งสำเร็จรูป ร้อยละ 58 และเมื่อมีอาการทิวะจะรีบลูกไปรับประทานอาหารทันที ร้อยละ 44 เมื่อรู้สึกอยากเข้าห้องน้ำจะรีบลูกไปเข้าห้องน้ำทันที ร้อยละ 58 เมื่อมีการเมื่อยล้าจะออกจากการเล่นเกมแล้วไปพักผ่อนทันที ร้อยละ 40 ส่วนใหญ่มีเวลาอน ต่ำกว่า 8 ชั่วโมง ร้อยละ 86 มีพฤติกรรมในการเล่นเกมในร้านที่มีเบาะนุ่มสบาย ร้อยละ 78 มีการวางแผนโดยคอมพิวเตอร์ที่ไม่เหมาะสมกับระดับสายตา ร้อยละ 92 มีการปรับระดับแสงของหน้าจอคอมพิวเตอร์ที่เหมาะสมกับระดับสายตา ร้อยละ 88 ไม่มีการใช้ที่กรองแสงสำหรับหน้าจอคอมพิวเตอร์ ร้อยละ 66 มีการใช้มาส์ที่เหมาะสมกับ อุ้งมือ ร้อยละ 86 มีการจัดแสงสว่างในร้านที่เหมาะสมกับการมองเห็น ร้อยละ 87 และกลุ่มประชากรส่วนใหญ่มีการเล่นเกมอยู่ในระดับปกติ ร้อยละ 82

ตารางที่ 6 แสดงปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับอาการปวดศีรษะจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์
ของนิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรที่เล่นเกมคอมพิวเตอร์ จำนวน 100 คน

ปัจจัย	อาการปวดศีรษะจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์			P - value
	ไม่มี จำนวน(ร้อยละ)	มี จำนวน(ร้อยละ)	รวม จำนวน(ร้อยละ)	
การเล่นเกมaction				
ไม่เล่น	27(79.4)	7(20.6)	34(100)	0.566
เล่น	49(74.2)	17(25.8)	66(100)	
เกมวางแผน				
ไม่เล่น	49(77.8)	14(22.2)	63(100)	0.587
เล่น	27(73)	10(27)	37(100)	
เกมปริศนา				
ไม่เล่น	59(74.7)	20(25.3)	79(100)	0.550
เล่น	17(81.0)	4(19.0)	21(100)	
เกมเล่นตามบทละคร				
ไม่เล่น	47(74.6)	16(25.4)	63(100)	0.670
เล่น	29(78.4)	8(21.6)	37(100)	
เกมกีฬา				
ไม่เล่น	52(72.2)	20(27.8)	72(100)	0.156
เล่น	24(85.7)	4(14.3)	28(100)	

จากตารางที่ 6 พบว่า นิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรที่เล่นเกม action มีอาการปวดศีรษะ ร้อยละ 25.8 ซึ่งมากกว่าผู้ที่ไม่เล่นเกม action ซึ่งมีอาการปวดศีรษะ ร้อยละ 20.6 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ พบว่าการเล่นเกม action มีความสัมพันธ์กับอาการปวดศีรษะจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ($p\text{-value} = 0.566$)

นิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรที่เล่นเกมวางแผน มีอาการปวดศีรษะ ร้อยละ 27 ซึ่งมากกว่าผู้ที่ไม่เล่นเกมวางแผน ซึ่งมีอาการปวดศีรษะ ร้อยละ 22.2 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ พบว่าการเล่นเกมวางแผน มีความสัมพันธ์กับอาการปวดศีรษะจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ($p\text{-value} = 0.587$)

นิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรที่เล่นเกมบูรณะ มีอาการปวดศีรษะเพียง ร้อยละ 19 ซึ่งน้อยกว่าผู้ที่ไม่เล่นเกมบูรณะ ซึ่งมีอาการปวดศีรษะ ร้อยละ 25.3 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ พบว่าการเล่นเกมบูรณะ มีความสัมพันธ์กับอาการปวดศีรษะจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ($p\text{-value} = 0.550$)

นิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรที่เล่นเกมตามบทบาท มีอาการปวดศีรษะ ร้อยละ 21.6 ซึ่งน้อยกว่าผู้ที่ไม่เล่นเกมตามบทบาท ซึ่งมีอาการปวดศีรษะ ร้อยละ 25.4 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ พบว่าการเล่นเกมตามบทบาท มีความสัมพันธ์กับอาการปวดศีรษะจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ($p\text{-value} = 0.670$)

นิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรที่เล่นเกมกีฬา มีอาการปวดศีรษะ เพียงร้อยละ 14.3 ซึ่งน้อยกว่าผู้ที่ไม่เล่นเกมกีฬา ซึ่งมีอาการปวดศีรษะ ร้อยละ 27.8 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ พบว่าการเล่นเกมกีฬา มีความสัมพันธ์กับอาการปวดศีรษะจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ($p\text{-value} = 0.156$)

ตารางที่ 7 แสดงปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับอาการเรียนศีรษะจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์
ของนิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรที่เล่นเกมคอมพิวเตอร์ จำนวน 100 คน

ปัจจัย	อาการเรียนศีรษะจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์			
	ไม่มี	มี	รวม	P -
	จำนวน(ร้อยละ)	จำนวน(ร้อยละ)	จำนวน(ร้อยละ)	value
การเล่นเกมaction				
ไม่เล่น	32(94.1)	2(5.9)	34(100)	0.324
เล่น	57(86.4)	9(13.6)	66(100)	
เกมวางแผน				
ไม่เล่น	55(87.3)	8(12.7)	63(100)	0.742
เล่น	34(91.9)	3(8.1)	37(100)	
เกมบิวชนา				
ไม่เล่น	69(87.3)	10(12.7)	79(100)	0.450
เล่น	20(95.2)	1(4.8)	21(100)	
เกมเด่นตามบทบาทคร				
ไม่เล่น	56(88.9)	7(11.1)	63(100)	1.00
เล่น	33(89.2)	4(10.8)	37(100)	
เกมกีฬา				
ไม่เล่น	66(91.7)	6(8.3)	72(100)	0.283
เล่น	23(82.1)	5(17.9)	28(100)	

จากตารางที่ 7 พบว่า นิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรที่เล่นเกม action มีอาการเรียนศีรษะ ร้อยละ 13.6 ซึ่งมากกว่าผู้ที่ไม่เล่นเกม action ซึ่งมีอาการเรียนศีรษะ ร้อยละ 5.9 เมื่อพิจารณา ความสัมพันธ์ พบร่วมกันว่าการเล่นเกม action มีความสัมพันธ์กับอาการเรียนศีรษะจากการเล่นเกม คอมพิวเตอร์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ($p\text{-value} = 0.324$)

นิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรที่เล่นเกมวางแผน มีอาการเรียนศีรษะ เพียงร้อยละ 8.1 ซึ่งน้อย กว่าผู้ที่ไม่เล่นเกมวางแผน ซึ่งมีอาการเรียนศีรษะ ร้อยละ 12.77 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ พบร่วมกันว่า การเล่นเกมวางแผน มีความสัมพันธ์กับอาการเรียนศีรษะจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ($p\text{-value} = 0.742$)

นิสิตมหาวิทยาลัยเกรียงไกรที่เล่นเกมบุรุศนา มีอาการเรียนศีรษะเพียงร้อยละ 4.8 ซึ่งน้อยกว่าผู้ที่ไม่เล่นเกมบุรุศนา ซึ่งมีอาการเรียนศีรษะ ร้อยละ 12.7 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ พบว่าการเล่นเกมบุรุศนา มีความสัมพันธ์กับอาการเรียนศีรษะจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ($p\text{-value} = 0.450$)

นิสิตมหาวิทยาลัยเกรียงไกรที่เล่นเกมตามบทบาท มีอาการเรียนศีรษะ ร้อยละ 10.8 ซึ่งน้อยกว่าผู้ที่ไม่เล่นเกมตามบทบาท ซึ่งมีอาการปวดศีรษะ ร้อยละ 11.1 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ พบว่าการเล่นเกมตามบทบาท มีความสัมพันธ์กับอาการเรียนศีรษะจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์ อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ($p\text{-value} = 1.000$)

นิสิตมหาวิทยาลัยเกรียงไกรที่เล่นเกมกีฬา มีอาการเรียนศีรษะ ร้อยละ 17.9 ซึ่งมากกว่าผู้ที่ไม่เล่นเกมกีฬา ซึ่งมีอาการเรียนศีรษะ ร้อยละ 8.3 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ พบว่าการเล่นเกมกีฬา มีความสัมพันธ์กับอาการเรียนศีรษะจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ($p\text{-value} = 0.283$)

จากตารางที่ 8 พบว่า นิสิตมหาวิทยาลัยเกรียงไกรที่เล่นเกม action มีอาการอ่อนเพลีย ร้อยละ 21.2 ซึ่งมากกว่าผู้ที่ไม่เล่นเกม action ซึ่งมีอาการอ่อนเพลีย ร้อยละ 14.7 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ พบว่าการเล่นเกม action มีความสัมพันธ์กับอาการอ่อนเพลียจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ($p\text{-value} = 0.432$)

นิสิตมหาวิทยาลัยเกรียงไกรที่เล่นเกมวางแผน มีอาการอ่อนเพลีย เพียงร้อยละ 10.8 ซึ่งน้อยกว่าผู้ที่ไม่เล่นเกมวางแผน ซึ่งมีอาการอ่อนเพลีย ร้อยละ 23.8 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ พบว่าการเล่นเกมวางแผน มีความสัมพันธ์กับอาการอ่อนเพลียจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ($p\text{-value} = 0.110$)

นิสิตมหาวิทยาลัยเกรียงไกรที่เล่นเกมบุรุศนา มีอาการอ่อนเพลียเพียงร้อยละ 9.5 ซึ่งน้อยกว่าผู้ที่ไม่เล่นเกมบุรุศนา ซึ่งมีอาการอ่อนเพลีย ร้อยละ 21.5 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ พบว่าการเล่นเกมบุรุศนา มีความสัมพันธ์กับอาการอ่อนเพลียจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ($p\text{-value} = 0.348$)

นิสิตมหาวิทยาลัยเกรียงไกรที่เล่นเกมตามบทบาท มีอาการอ่อนเพลีย ร้อยละ 13.5 ซึ่งน้อยกว่าผู้ที่ไม่เล่นเกมตามบทบาท ซึ่งมีอาการปวดศีรษะ ร้อยละ 22.2 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ พบว่าการเล่นเกมตามบทบาท มีความสัมพันธ์กับอาการอ่อนเพลียจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์ อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ($p\text{-value} = 0.284$)

ตารางที่ 8 แสดงปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับอาการอ่อนเพลียจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์
ของนิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรที่เล่นเกมคอมพิวเตอร์ จำนวน 100 คน

ปัจจัย	อาการปวดอ่อนเพลียจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์			P - value
	ไม่มี จำนวน(ร้อยละ)	มี จำนวน(ร้อยละ)	รวม จำนวน(ร้อยละ)	
การเล่นเกมaction				
ไม่เล่น	29(85.3)	5(14.7)	34(100)	0.432
เล่น	52(78.8)	14(21.2)	66(100)	
เกมวางแผน				
ไม่เล่น	48(76.2)	15(23.8)	63(100)	0.110
เล่น	33(89.2)	4(10.8)	37(100)	
เกมปริศนา				
ไม่เล่น	62(78.5)	17(21.5)	79(100)	0.348
เล่น	19(90.5)	2(9.5)	21(100)	
เกมเล่นตามบท				
ละคร	49(77.8)	14(22.2)	63(100)	0.284
ไม่เล่น	32(86.5)	5(13.5)	37(100)	
เล่น				
เกมกีฬา				
ไม่เล่น	57(79.2)	15(20.8)	72(100)	0.454
เล่น	24(15.7)	4(14.3)	28(30)	

นิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรที่เล่นเกมกีฬา มีอาการอ่อนเพลียร้อยละ 14.3 ซึ่งน้อยกว่าผู้ที่ไม่เล่นเกมกีฬา ซึ่งมีอาการอ่อนเพลียร้อยละ 20.8 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ พบว่าการเล่นเกมกีฬา มีความสัมพันธ์กับอาการอ่อนเพลียจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 (p-value = 0.454)

ตารางที่ 9 แสดงปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับอาการชาบวิเณมเมื่อหรือเท้าจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์ของนิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรที่เล่นเกมคอมพิวเตอร์

ปัจจัย	อาการชาบวิเณมเมื่อหรือเท้าจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์			
	ไม่มี จำนวน(ร้อยละ)	มี จำนวน(ร้อยละ)	รวม จำนวน(ร้อยละ)	P - value
การเล่นเกมaction				
ไม่เล่น	32(91.1)	2(5.9)	34(100)	0.324
เล่น	57(86.4)	9(13.6)	66(100)	
เกมวางแผน				
ไม่เล่น	57(90.5)	6(9.5)	63(100)	0.530
เล่น	32(86.5)	5(13.5)	37(100)	
เกมปริศนา				
ไม่เล่น	71(89.9)	8(10.1)	79(100)	0.695
เล่น	18(85.7)	3(14.3)	21(100)	
เกมเล่นตามบท				
ละคร	55(87.3)	8(12.7)	63(100)	0.742
ไม่เล่น	34(91.9)	3(8.1)	37(100)	
เล่น				
เกมกีฬา				
ไม่เล่น	63(87.5)	9(12.5)	72(100)	0.723
เล่น	26(92.9)	2(7.1)	28(100)	

จากตารางที่ 9 พบว่า นิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรที่เล่นเกม action มีอาการชาบวิเณมเมื่อหรือเท้า ร้อยละ 13.6 ซึ่งมากกว่าผู้ที่ไม่เล่นเกม action ซึ่งมีอาการชาบวิเณมเมื่อหรือเท้า ร้อยละ 5.9 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ พบว่าการเล่นเกม action มีความสัมพันธ์กับอาการชาบวิเณมเมื่อหรือเท้าจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 (p-value = 0.324)

นิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรที่เล่นเกมวางแผน มีอาการชาบวิเณมื่อหรือเท้าร้อยละ 13.5 ซึ่งมากกว่าผู้ที่ไม่เล่นเกมวางแผน ซึ่งมีอาการชาบวิเณมื่อหรือเท้า ร้อยละ 9.5 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ พบว่าการเล่นเกมวางแผน มีความสัมพันธ์กับอาการชาบวิเณมื่อหรือเท้าจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ($p\text{-value} = 0.530$)

นิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรที่เล่นเกมปริศนา มีอาการชาบวิเณมื่อหรือเท้าร้อยละ 14.3 ซึ่งมากกว่าผู้ที่ไม่เล่นเกมปริศนา ซึ่งมีอาการชาบวิเณมื่อหรือเท้า ร้อยละ 10.1 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ พบว่าการเล่นเกมปริศนา มีความสัมพันธ์กับอาการชาบวิเณมื่อหรือเท้าจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ($p\text{-value} = 0.695$)

นิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรที่เล่นเกมตามบทบาท มีอาการชาบวิเณมื่อหรือเท้าเพียง ร้อยละ 8.1 ซึ่งน้อยกว่าผู้ที่ไม่เล่นเกมตามบทบาท ซึ่งมีอาการชาบวิเณมื่อหรือเท้าร้อยละ 12.7 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ พบว่าการเล่นเกมตามบทบาท มีความสัมพันธ์กับอาการชาบวิเณมื่อหรือเท้าจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ($p\text{-value} = 0.742$)

นิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรที่เล่นเกมกีฬา มีอาการชาบวิเณมื่อหรือเท้าเพียง ร้อยละ 7.1 ซึ่งน้อยกว่าผู้ที่ไม่เล่นเกมกีฬา ซึ่งมีอาการชาบวิเณมื่อหรือเท้าร้อยละ 12.5 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ พบว่าการเล่นเกมกีฬา มีความสัมพันธ์กับอาการชาบวิเณมื่อหรือเท้าจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ($p\text{-value} = 0.723$)

จากตารางที่ 10 พบว่า นิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรที่เล่นเกม action มีการตามัว ร้อยละ 30.3 ซึ่งมากกว่าผู้ที่ไม่เล่นเกม action ซึ่งมีการตามัว ร้อยละ 20.6 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ พบว่าการเล่นเกม action มีความสัมพันธ์กับตามัวจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ($p\text{-value} = 0.3000$)

นิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรที่เล่นเกมวางแผน มีตามัวร้อยละ 18.9 ซึ่งน้อยกว่าผู้ที่ไม่เล่นเกมวางแผน ซึ่งมีการตามัวร้อยละ 31.7 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ พบว่าการเล่นเกมวางแผน มีความสัมพันธ์กับการตามัวจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ($p\text{-value} = 0.163$)

นิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรที่เล่นเกมปริศนา มีการตามัวร้อยละ 28.6 ซึ่งมากกว่าผู้ที่ไม่เล่นเกมปริศนา ซึ่งมีการตามัว ร้อยละ 26.6 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ พบว่าการเล่นเกมปริศนา มีความสัมพันธ์กับการตามัวจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ($p\text{-value} = 0.855$)

ตารางที่ 10 แสดงปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับอาการตามว่าจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์
ของนิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรที่เล่นเกมคอมพิวเตอร์

ปัจจัย	อาการตามว่าจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์			P - value
	ไม่มี จำนวน(ร้อยละ)	มี จำนวน(ร้อยละ)	รวม จำนวน(ร้อยละ)	
การเล่นเกมaction				
ไม่เล่น	27(79.4)	7(20.6)	34(100)	0.300
เล่น	46(69.7)	20(30.3)	66(100)	
เกมวางแผน				
ไม่เล่น	43(68.3)	20(31.7)	63(100)	0.163
เล่น	30(81.1)	7(18.9)	37(100)	
เกมปริศนา				
ไม่เล่น	58(73.4)	21(26.6)	79(100)	0.855
เล่น	15(71.4)	6(28.6)	21(100)	
เกมเล่นตามบท				
ละคร	44(69.8)	19(30.2)	63(100)	0.353
ไม่เล่น	29(78.4)	8(21.6)	37(100)	
เล่น				
เกมกีฬา				
ไม่เล่น	15(70.8)	21(29.2)	36(100)	0.434
เล่น	22(78.6)	6(21.4)	28(100)	

นิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรที่เล่นเกมตามบทบาท มีอาการตามว่า ร้อยละ 21.6 ซึ่งน้อยกว่าผู้ที่ไม่เล่นเกมตามบทบาท ซึ่งมีอาการตามว่าร้อยละ 30.2 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ พบว่าการเล่นเกมตามบทบาท มีความสัมพันธ์กับอาการตามว่าจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ($p\text{-value} = 0.353$)

นิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรที่เล่นเกมกีฬา มีอาการตามว่า ร้อยละ 21.4 ซึ่งน้อยกว่าผู้ที่ไม่เล่นเกมกีฬา ซึ่งมีอาการตามว่าร้อยละ 29.2 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ พบว่าการเล่นเกมกีฬา มี

ความสัมพันธ์กับอาการตามว่าจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 (p-value = 0.434)

ตารางที่ 11 แสดงปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับอาการใจสั่นจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์ของนิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรที่เล่นเกมคอมพิวเตอร์

ปัจจัย	อาการใจสั่นจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์			P - value
	ไม่มี จำนวน(ร้อยละ)	มี จำนวน(ร้อยละ)	รวม จำนวน(ร้อยละ)	
การเล่นเกมaction				
ไม่เล่น	33(97.1)	1(2.9)	34(100)	1.000
เล่น	64(97.0)	2(3.0)	66(100)	
เกมวางแผน				
ไม่เล่น	60(95.2)	3(4.8)	63(100)	0.294
เล่น	37(100)	0(0)	37(100)	
เกมปริศนา				
ไม่เล่น	76(96.2)	3(3.8)	79(100)	1.000
เล่น	21(100)	0(0)	21(100)	
เกมเล่นตามบท				
ละคร	62(98.4)	1(1.6)	63(100)	0.553
ไม่เล่น	35(94.6)	2(5.4)	37(100)	
เล่น				
เกมกีฬา				
ไม่เล่น	69(95.8)	3(4.2)	72(100)	0.557
เล่น	28(100)	0	28(100)	

จากตารางที่ 11 พบร่วมกับนิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรที่เล่นเกม action มีอาการใจสั่นร้อยละ 3.0 ซึ่งมากกว่าผู้ที่ไม่เล่นเกม action ซึ่งมีอาการใจสั่นร้อยละ 2.9 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์พบว่าการเล่นเกม action มีความสัมพันธ์กับใจสั่นจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 (p-value = 1.000)

นิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรที่เล่นเกมวางแผน ไม่มีอาการใจสั่น แต่พบว่าผู้ที่ไม่เล่นเกมวางแผนมีอาการใจสั่นร้อยละ 4.8 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ พบว่าการเล่นเกมวางแผน มีความสัมพันธ์กับอาการใจสั่นจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ($p\text{-value} = 0.294$)

นิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรที่เล่นเกมปริศนา ไม่มีอาการใจสั่น แต่พบว่าผู้ที่ไม่เล่นเกมปริศนา มีอาการใจสั่น ร้อยละ 3.8 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ พบว่าการเล่นเกมปริศนา มีความสัมพันธ์กับอาการใจสั่นจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ($p\text{-value} = 1.000$)

นิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรที่เล่นเกมตามบทบาท มีอาการใจสั่นร้อยละ 5.4 ซึ่งมากกว่าผู้ที่ไม่เล่นเกมตามบทบาท ซึ่งมีอาการใจสั่นร้อยละ 1.6 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ พบว่าการเล่นเกมตามบทบาท มีความสัมพันธ์กับอาการใจสั่นจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ($p\text{-value} = 0.553$)

นิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรที่เล่นเกมกีฬา ไม่มีอาการใจสั่น แต่พบว่าผู้ที่ไม่เล่นเกมกีฬามีอาการใจสั่นร้อยละ 4.2 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ พบว่าการเล่นเกมกีฬา มีความสัมพันธ์กับอาการใจสั่นจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ($p\text{-value} = 0.557$)

จากตารางที่ 12 พบว่า นิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรที่เล่นเกม action มีอาการอาเจียนร้อยละ 1.5 ส่วนผู้ที่ไม่เล่นเกม action ไม่มีอาการอาเจียน เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ พบว่าการเล่นเกม action มีความสัมพันธ์กับอาการอาเจียนจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ($p\text{-value} = 1.000$)

นิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรที่เล่นเกมวางแผน ไม่มีอาการอาเจียน แต่พบว่าผู้ที่ไม่เล่นเกมวางแผนมีอาการอาเจียนร้อยละ 2.7 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ พบว่าการเล่นเกมวางแผน มีความสัมพันธ์กับอาการอาเจียนจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ($p\text{-value} = 0.370$)

นิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรที่เล่นเกมปริศนา ไม่มีอาการอาเจียน แต่พบว่าผู้ที่ไม่เล่นเกมปริศนา มีอาการอาเจียนร้อยละ 1.3 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ พบว่าการเล่นเกมปริศนา มีความสัมพันธ์กับอาการอาเจียนจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ($p\text{-value} = 1.000$)

ตารางที่12 แสดงปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับอาการอาเจียนจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์
ของนิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรที่เล่นเกมคอมพิวเตอร์

ปัจจัย	อาการอาเจียนจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์			P – value
	ไม่มี จำนวน(ร้อยละ)	มี จำนวน(ร้อยละ)	รวม จำนวน(ร้อยละ)	
การเล่นเกมaction				
ไม่เล่น	34(100)	0(0)	34(100)	1.000
เล่น	65(98.5)	1(1.5)	66(100)	
เกมวางแผน				
ไม่เล่น	63(100)	0(0)	63(100)	0.370
เล่น	36(97.3)	1(2.7)	37(100)	
เกมปริศนา				
ไม่เล่น	78(98.7)	1(1.3)	79(100)	1.00
เล่น	21(100)	0(0)	21(100)	
เกมเล่นตามบทบาท				
ละคร	63(100)	0(0)	63(100)	0.370
ไม่เล่น	36(97.3)	1(2.7)	37(100)	
เล่น				
เกมกีฬา				
ไม่เล่น	72(100)	0(0)	72(100)	0.280
เล่น	27(96.4)	1(3.6)	28(100)	

นิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรที่เล่นเกมตามบทบาท มีอาการอาเจียนร้อยละ 2.7 ซึ่งมากกว่าผู้ที่ไม่เล่นเกมตามบทบาท ซึ่งไม่มีอาการอาเจียน เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ พบว่าการเล่นเกมตามบทบาท มีความสัมพันธ์กับอาการอาเจียนจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ($p\text{-value} = 0.370$)

นิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรที่เล่นเกมกีฬา ไม่มีอาการอาเจียน แต่พบว่าผู้ที่ไม่เล่นเกมกีฬา มีอาการอาเจียนร้อยละ 3.6 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ พบว่าการเล่นเกมกีฬา มีความสัมพันธ์กับ

อาการอาเจียนจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 (p-value = 0.280)

ตารางที่ 13 แสดงปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับอาการปวดข้อปวดเมื่อยจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์ ของนิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรที่เล่นเกมคอมพิวเตอร์

ปัจจัย	อาการปวดข้อปวดเมื่อยจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์			P - value
	ไม่มี จำนวน(ร้อยละ)	มี จำนวน(ร้อยละ)	รวม จำนวน(ร้อยละ)	
การเล่นเกมaction				
ไม่เล่น	31(91.2)	3(8.8)	34(100)	0.371
เล่น	55(83.3)	11(16.7)	66(100)	
เกมวางแผน				
ไม่เล่น	53(84.1)	10(15.9)	63(100)	0.481
เล่น	33(89.2)	4(10.8)	37(100)	
เกมปริศนา				
ไม่เล่น	67(84.8)	12(15.2)	79(100)	0.728
เล่น	19(90.5)	2(9.5)	21(100)	
เกมเล่นตามบท				
ละคร				
ไม่เล่น	52(82.5)	11(17.5)	63(100)	0.193
เล่น	34(91.1)	3(8.1)	37(100)	
เกมกีฬา				
ไม่เล่น	59(81.9)	13(18.1)	72(100)	0.105
เล่น	27(96.4)	1(3.6)	28(100)	

จากตารางที่ 13 พบร่วมกับนิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรที่เล่นเกม action มีอาการปวดข้อปวดเมื่อยร้อยละ 16.7 ซึ่งมากกว่าผู้ที่ไม่เล่นเกม action ซึ่งมีอาการปวดข้อปวดเมื่อยร้อยละ 8.8 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์พบว่าการเล่นเกม action มีความสัมพันธ์กับอาการปวดข้อปวดเมื่อยจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 (p-value = 0.371)

นิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรที่เล่นเกมวางแผน มีอาการปวดข้อปวดเอ็นร้อยละ 10.8 ซึ่งน้อยกว่าผู้ที่ไม่เล่นเกมวางแผน ซึ่งมีอาการปวดข้อปวดเอ็นร้อยละ 15.9 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์พบว่าการเล่นเกมวางแผน มีความสัมพันธ์กับอาการปวดข้อปวดเอ็นจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ($p\text{-value} = 0.481$)

นิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรที่เล่นเกมบุรุษนา มีอาการปวดข้อปวดเอ็นร้อยละ 9.5 ซึ่งน้อยกว่าผู้ที่ไม่เล่นเกมบุรุษนา ซึ่งมีอาการปวดข้อปวดเอ็นร้อยละ 15.2 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์พบว่าการเล่นเกมบุรุษนา มีความสัมพันธ์กับอาการปวดข้อปวดเอ็นจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ($p\text{-value} = 0.728$)

นิสิตมหาวิทยาลัยเรศวรที่เล่นเกมตามบทบาท มีการป่วยข้อปวดเอ็นร้อยละ 8.1 ซึ่งน้อยกว่าผู้ที่ไม่เล่นเกมตามบทบาท ซึ่งมีการป่วยข้อปวดเอ็นร้อยละ 17.5 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์พบว่าการเล่นเกมตามบทบาท มีความสัมพันธ์กับอาการป่วยข้อปวดเอ็นจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ($p\text{-value} = 0.193$)

นิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรที่เล่นเกมกีฬา มีอาการปวดข้อปวดเอ็นร้อยละ 3.6 ซึ่งน้อยกว่าผู้ที่ไม่เล่นเกมกีฬา ซึ่งมีอาการปวดข้อปวดเอ็นร้อยละ 18.1 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ พบว่าการเล่นเกมกีฬา มีความสัมพันธ์กับอาการปวดข้อปวดเอ็นจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ($p\text{-value} = 0.105$)

จากตารางที่ 14 พบว่า นิสิตมหาวิทยาลัยเรศวรที่เล่นเกม action มีอาการปวดหลังร้อยละ 16.7 ซึ่งน้อยกว่าผู้ที่ไม่เล่นเกม action ซึ่งมีอาการปวดหลังร้อยละ 17.6 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ พบร่วมกับการเล่นเกม action มีความสัมพันธ์กับอาการปวดหลังจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ($p\text{-value} = 0.902$)

นิสิตมหาวิทยาลัยเรศวรที่เล่นเกมวางแผน มีอาการปวดหลังร้อยละ 8.1 ซึ่งน้อยกว่าผู้ที่ไม่เล่นเกมวางแผน ซึ่งมีอาการปวดหลังร้อยละ 22.2 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ พบว่าการเล่นเกมวางแผน มีความสัมพันธ์กับอาการปวดหลังจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 (p -value =0.070)

นิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรที่เล่นเกมปริศนา มีอาการปวดหลังร้อยละ 14.3 ซึ่งน้อยกว่าผู้ที่ไม่เล่นเกมปริศนา ซึ่งมีอาการปวดหลังร้อยละ 17.7 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ พบว่าการเล่นเกมปริศนา มีความสัมพันธ์กับอาการปวดหลังจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ($p\text{-value} = 1.000$)

ตารางที่14 แสดงปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับอาการปวดหลังจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์
ของนิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรที่เล่นเกมคอมพิวเตอร์

ปัจจัย	อาการปวดหลังจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์			P - value
	ไม่มี จำนวน(ร้อยละ)	มี จำนวน(ร้อยละ)	รวม จำนวน(ร้อยละ)	
การเล่นเกมaction				
ไม่เล่น	28(82.4)	6(17.6)	34(100)	0.902
เล่น	55(83.3)	11(16.7)	66(100)	
เกมวางแผน				
ไม่เล่น	49(77.8)	14(22.2)	63(100)	0.070
เล่น	34(91.9)	3(8.1)	37(100)	
เกมปริศนา				
ไม่เล่น	65(82.3)	14(17.7)	79(100)	1.000
เล่น	18(85.7)	3(14.3)	21(100)	
เกมเล่นตามบทบาท				
ละคร	53(84.1)	10(15.9)	63(100)	0.695
ไม่เล่น	30(81.1)	7(18.9)	37(100)	
เล่น				
เกมกีฬา				
ไม่เล่น	61(84.7)	11(15.3)	72(100)	0.555
เล่น	22(78.6)	6(21.4)	28(100)	

นิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรที่เล่นเกมตามบทบาท มีอาการปวดหลังร้อยละ 18.8 ซึ่งมากกว่า ผู้ที่ไม่เล่นเกมตามบทบาท ซึ่งมีอาการปวดหลังร้อยละ 15.5 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ พบว่าการเล่นเกมตามบทบาท มีความสัมพันธ์กับอาการปวดหลังจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ($p\text{-value} = 0.695$)

นิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรที่เล่นเกมกีฬา มีอาการปวดหลังร้อยละ 21.4 ซึ่งมากกว่าผู้ที่ไม่เล่นเกมกีฬา ซึ่งมีอาการปวดหลังร้อยละ 15.3 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ พบว่าการเล่นเกมกีฬามี

ความสัมพันธ์กับอาการปวดหลังจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ($p\text{-value} = 0.555$)

ตารางที่ 15 แสดงปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับอาการปวดท้อง/แสบท้องจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์ของนิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรที่เล่นเกมคอมพิวเตอร์

ปัจจัย	อาการปวดท้อง/แสบท้องจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์			P - value
	ไม่มี จำนวน(ร้อยละ)	มี จำนวน(ร้อยละ)	รวม จำนวน(ร้อยละ)	
การเล่นเกมaction				
ไม่เล่น	32(94.1)	2(5.9)	34(100)	1.000
เล่น	62(93.9)	4(6.1)	66(100)	
เกมวางแผน				
ไม่เล่น	60(95.2)	3(4.8)	63(100)	0.667
เล่น	34(91.9)	3(8.1)	37(100)	
เกมปริศนา				
ไม่เล่น	76(96.2)	3(3.8)	79(100)	0.105
เล่น	18(85.7)	3(14.3)	21(100)	
เกมเด่นตามบท				
ละคร	60(95.2)	3(10.8)	63(100)	0.667
ไม่เล่น	34(91.9)	3(8.1)	37(100)	
เล่น				
เกมกีฬา				
ไม่เล่น	67(93.1)	5(6.9)	72(100)	1.000
เล่น	27(96.4)	1(3.6)	28(100)	

จากตารางที่ 15 พบร่วมกับนิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรที่เล่นเกม action มีอาการปวดท้อง/แสบท้องร้อยละ 6.1 ซึ่งมากกว่าผู้ที่ไม่เล่นเกม action ซึ่งมีอาการปวดหลังร้อยละ 5.9 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ พบว่าการเล่นเกม action มีความสัมพันธ์กับอาการปวดท้อง/แสบท้องจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ($p\text{-value} = 1.000$)

นิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรที่เล่นเกมวางแผน มีอาการป่วยห้อง/แสบห้องร้อยละ 8.1 ซึ่งมากกว่าผู้ที่ไม่เล่นเกมวางแผน ซึ่งมีอาการป่วยห้อง/แสบห้องร้อยละ 4.8 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ พบว่าการเล่นเกมวางแผน มีความสัมพันธ์กับอาการป่วยห้อง/แสบห้องจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ($p\text{-value} = 0.667$)

นิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรที่เล่นเกมปริศนา มีอาการปวดห้อง/แสบห้องร้อยละ 14.3 ซึ่งมากกว่าผู้ที่ไม่เล่นเกมปริศนา ซึ่งมีอาการปวดหลังร้อยละ 3.8 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ พบว่า การเล่นเกมปริศนา มีความสัมพันธ์กับอาการปวดห้อง/แสบห้องจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ($p\text{-value} = 0.105$)

นิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรที่เล่นเกมตามบทบาท มีอาการป่วยห้อง/แสบห้องร้อยละ 8.1 ซึ่งน้อยกว่าผู้ที่ไม่เล่นเกมตามบทบาท ซึ่งมีอาการป่วยห้อง/แสบห้องร้อยละ 10.8 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ พบร่วงการเล่นเกมตามบทบาท มีความสัมพันธ์กับอาการป่วยห้อง/แสบห้องจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ($p\text{-value} = 0.667$)

นิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรที่เล่นเกมกีฬา มีอาการปวดท้อง/เสบท้องร้อยละ 3.6 ซึ่งน้อยกว่าผู้ที่ไม่เล่นเกมกีฬา ซึ่งมีอาการปวดท้อง/เสบท้องร้อยละ 6.9 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์พบว่า การเล่นเกมกีฬา มีความสัมพันธ์กับอาการปวดท้อง/เสบท้องจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ($p\text{-value} = 1.000$)

จากตารางที่ 16 พบว่า นิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรที่เล่นเกม action มีอาการปวดกล้ามเนื้อในหลังร้อยละ 22.7 ซึ่งมากกว่าผู้ที่ไม่เล่นเกม action ซึ่งมีอาการปวดกล้ามเนื้อในหลังร้อยละ 8.8 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ พบว่าการเล่นเกม action มีความสัมพันธ์กับอาการปวดกล้ามเนื้อในหลังจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 (p -value = 0.086)

นิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรที่เล่นเกมวางแผน มีอาการป่วยกล้ามเนื้อไหลร้อยละ 21.6 ซึ่งมากกว่าผู้ที่ไม่เล่นเกมวางแผน ซึ่งมีอาการป่วยกล้ามเนื้อไหลร้อยละ 15.9 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ พบว่าการเล่นเกมวางแผน มีความสัมพันธ์กับอาการป่วยกล้ามเนื้อไหลจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ($p\text{-value} = 0.470$)

นิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรที่เล่นเกมปริศนา มีอาการปวดกล้ามเนื้อหลังร้อยละ 14.3 ซึ่งน้อยกว่าผู้ที่ไม่เล่นเกมปริศนา ซึ่งมีอาการปวดกล้ามเนื้อหลังร้อยละ 19.0 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ พบว่าการเล่นเกมปริศนา มีความสัมพันธ์กับอาการปวดกล้ามเนื้อหลังจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 (p -value = 0.757)

ตารางที่ 16 แสดงปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับอาการปวดกล้ามเนื้อในล่าจาก การเล่นเกม
คอมพิวเตอร์ของนิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรที่เล่นเกมคอมพิวเตอร์

ปัจจัย	อาการปวดกล้ามเนื้อในล่าจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์			P - value
	ไม่มี จำนวน(ร้อยละ)	มี จำนวน(ร้อยละ)	รวม จำนวน(ร้อยละ)	
การเล่นเกม action				
ไม่เล่น	31(91.2)	3(8.8)	34(100)	0.086
เล่น	51(77.3)	15(22.7)	66(100)	
เกมวางแผน				
ไม่เล่น	53(84.1)	10(15.9)	63(100)	0.470
เล่น	29(78.4)	8(21.6)	37(100)	
เกมปริศนา				
ไม่เล่น	64(81.0)	15(19.0)	79(100)	0.757
เล่น	18(85.7)	3(14.3)	21(100)	
เกมเด่นตามบทบาท				
ละคร	51(81.0)	12(19.0)	63(100)	0.722
ไม่เล่น	31(83.8)	6(16.2)	37(100)	
เล่น				
เกมกีฬา				
ไม่เล่น	59(81.9)	13(18.1)	72(100)	0.981
เล่น	23(82.1)	5(17.9)	28(100)	

นิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรที่เล่นเกมตามบทบาท มีอาการปวดกล้ามเนื้อในล่าร้อยละ 16.2 ซึ่งน้อยกว่าผู้ที่ไม่เล่นเกมตามบทบาท ซึ่งมีอาการปวดกล้ามเนื้อในล่าร้อยละ 19.0 เมื่อพิจารณา ความสัมพันธ์ พบว่าการเล่นเกมตามบทบาท มีความสัมพันธ์กับอาการปวดกล้ามเนื้อในล่าจากการ เล่นเกมคอมพิวเตอร์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ($p\text{-value} = 0.722$)

นิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรที่เล่นเกมกีฬา มีอาการปวดกล้ามเนื้อในล่าร้อยละ 17.9 ซึ่งน้อย กกว่าผู้ที่ไม่เล่นเกมกีฬา ซึ่งมีอาการปวดกล้ามเนื้อในล่าร้อยละ 18.1 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์

พบว่าการเล่นเกมกีฬา มีความสัมพันธ์กับอาการปวดกล้ามเนื้อ ไฟล์จากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์ อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ($p\text{-value} = 0.981$)

ตารางที่ 17 แสดงปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับอาการปวดศีรษะจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์ ของนิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรที่เล่นเกมคอมพิวเตอร์

ปัจจัย	อาการปวดศีรษะจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์			P - value
	ไม่มี จำนวน(ร้อยละ)	มี จำนวน(ร้อยละ)	รวม จำนวน(ร้อยละ)	
การรับประทาน				
ไม่ต้องเวลา	38(77.6)	11(22.4)	49(100)	0.722
ตรงเวลา	38(74.5)	13(25.5)	51(100)	
การปฏิบัติตัวเมื่อรู้สึกหิว				
ขณะเล่นเกมคอมพิวเตอร์	33(75.0)	11(25)	44(100)	
ออกจากการเล่นเกม	17(94.4)	1(5.6)	18(100)	0.101
แล้วลุกขึ้นไปท่านอาหารทันที				
เล่นให้ผ่านค่าน้ำที่	26(68.4)	12(31.6)	38(100)	
กำลังเล่นอยู่ก่อน แล้วไป				
ซื้อขนมหรือข้าวมา				
รับประทานในร้านเกม				
เล่นให้จบเกมก่อน				
แล้วค่อยไปรับประทาน				
อาหาร				

จากตารางที่ 17 พบว่าพฤติกรรมการรับประทานอาหารของนิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรที่เล่นเกมคอมพิวเตอร์ที่รับประทานอาหารไม่ต้องเวลา ซึ่งมีอาการปวดศีรษะร้อยละ 25.5 ซึ่งมากกว่าผู้ที่รับประทานอาหารไม่ต้องเวลา ซึ่งมีอาการปวดศีรษะร้อยละ 22.4 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์พบว่า พฤติกรรมการรับประทานอาหารมีความสัมพันธ์กับอาการปวดศีรษะจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์ อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ($p\text{-value} = 0.722$)

นิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรที่เล่นเกมคอมพิวเตอร์ที่มีพฤติกรรมการปฎิบัติตัวเมื่อรู้สึกหิวโดยการเล่นให้จบเกมก่อนแล้วค่อยไปรับประทานอาหารมีอาการปวดศีรษะ ร้อยละ 31.6 ซึ่งมากกว่า ผู้ที่ออกจากการเล่นแล้วลุกไปรับประทานอาหารทันที ซึ่งมีอาการปวดศีรษะร้อยละ 25 และผู้ที่เล่นให้ผ่านด่านที่กำลังเล่นอยู่ก่อน แล้วไปซื้อขนมหรือข้าวมารับประทานในร้านเกม มีอาการปวดศีรษะร้อยละ 5.6 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์พบว่า พฤติกรรมการปฎิบัติตัวเมื่อรู้สึกหิวขณะเล่นเกมคอมพิวเตอร์มีความสัมพันธ์กับอาการปวดศีรษะอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ($p\text{-value}=0.101$)

ตารางที่18 แสดงปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับอาการเวียนศีรษะจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์
ของนิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรที่เล่นเกมคอมพิวเตอร์

ปัจจัย	อาการเวียนศีรษะจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์			P - value
	ไม่มี จำนวน(ร้อยละ)	มี จำนวน(ร้อยละ)	รวม จำนวน(ร้อยละ)	
การรับประทาน				
ไม่ตรงเวลา	43(87.8)	6(12.2)	49(100)	0.697
ตรงเวลา	46(90.2)	5(9.8)	51(100)	
การปฏิบัติตัวเมื่อรู้สึกหิว				
ขณะเล่นเกมคอมพิวเตอร์				
ออกจากการเล่นเกม	39(88.6)	5(11.4)	44(100)	
แล้วลุกขึ้นไปทานอาหาร				
ทันที				
เล่นให้ผ่านด่านที่	18(100)	0(0)	18(100)	0.234
กำลังเล่นอยู่ก่อน แล้วไปซื้อขนมหรือข้าวมา				
รับประทานในร้านเกม				
เล่นให้จบเกมก่อน	32(84.2)	6(15.8)	38(100)	
อาหาร				

จากตารางที่ 18 พบร่วมกับพฤติกรรมการรับประทานอาหารของนิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรที่เล่นเกมคอมพิวเตอร์ที่รับประทานอาหารต่อวันเฉลี่ยมีอาการเสื่อมศีรษะร้อยละ 9.8 ซึ่งน้อยกว่าผู้ที่รับประทานอาหารไม่ตรงเวลา ซึ่งมีอาการเสื่อมศีรษะร้อยละ 12.2 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์พบว่าพฤติกรรมการรับประทานอาหารมีความสัมพันธ์กับอาการเสื่อมศีรษะจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ($p\text{-value} = 0.697$)

นิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรที่เล่นเกมคอมพิวเตอร์ที่มีพฤติกรรมการปฎิบัติตัวเมื่อรู้สึกหิวโดยการเล่นให้จบเกมก่อนแล้วค่อยไปรับประทานอาหารมีอาการเสื่อมศีรษะร้อยละ 15.8 ซึ่งมากกว่า ผู้ที่ออกจากการเล่นเกมแล้วลุกขึ้นไปทานอาหารทันที ซึ่งมีอาการเสื่อมศีรษะร้อยละ 11.4 ส่วนผู้ที่เล่นให้ผ่านด่านที่กำลังเล่นอยู่ก่อน แล้วไปเข้าขันหรือข้ามวาร์ประหว่างการรับประทานในร้านเกมนั้นไม่มีอาการเสื่อมศีรษะ เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์พบว่า พฤติกรรมการปฎิบัติตัวเมื่อรู้สึกหิวขณะเล่นเกมคอมพิวเตอร์มีความสัมพันธ์กับอาการเสื่อมศีรษะจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ($p\text{-value}=0.234$)

จากตารางที่ 19 พบร่วมกับพฤติกรรมการรับประทานอาหารของนิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรที่เล่นเกมคอมพิวเตอร์ที่รับประทานอาหารต่อวันเฉลี่ยมีอาการอ่อนเพลียร้อยละ 13.7 ซึ่งน้อยกว่าผู้ที่รับประทานอาหารไม่ตรงเวลา ซึ่งมีอาการอ่อนเพลียร้อยละ 24.5 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์พบว่า พฤติกรรมการรับประทานอาหารมีความสัมพันธ์กับอาการอ่อนเพลียจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ($p\text{-value} = 0.170$)

นิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรที่เล่นเกมคอมพิวเตอร์ที่มีพฤติกรรมการปฎิบัติตัวเมื่อรู้สึกหิวโดยการเล่นให้จบเกมก่อนแล้วค่อยไปรับประทานอาหารมีอาการอ่อนเพลียร้อยละ 26.3 ซึ่งมากกว่า ผู้ที่ออกจากการเล่นเกมแล้วลุกไปรับประทานอาหารทันที ซึ่งมีอาการปอดศีรษะ ร้อยละ 15.9 และผู้ที่เล่นให้ผ่านด่านที่กำลังเล่นอยู่ก่อน แล้วไปเข้าขันหรือข้ามวาร์ประหว่างการรับประทานในร้านเกม ซึ่งมีอาการปอดศีรษะร้อยละ 11.1 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์พบว่า พฤติกรรมการปฎิบัติตัวเมื่อรู้สึกหิวขณะเล่นเกมคอมพิวเตอร์มีความสัมพันธ์กับอาการอ่อนเพลียจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ($p\text{-value}=0.313$)

ตารางที่ 19 แสดงปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับอาการอ่อนเพลียจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์
ของนิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรที่เล่นเกมคอมพิวเตอร์

ปัจจัย	อาการปวดอ่อนเพลียจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์			
	ไม่มี	มี	รวม	P -
	จำนวน(ร้อยละ)	จำนวน(ร้อยละ)	จำนวน(ร้อยละ)	value
การรับประทาน				
ไม่ตกรงเวลา	37(75.5)	12(24.5)	49(100)	0.170
ตรงเวลา	44(86.3)	7(13.7)	51(100)	
การปฏิบัติตัวเมื่อวิ่งสีกหิว				
ขณะเล่นเกมคอมพิวเตอร์				
ออกจากการเล่นเกม	37(84.1)	7(15.9)	44(100)	
แล้วลุกขึ้นไปทานอาหาร				
ทันที				
เล่นให้ผ่านด่านที่	16(88.9)	2(11.1)	18(100)	
กำลังเล่นอยู่ก่อน แล้วไป				0.313
ซื้อขนมหรือข้าวมา				
รับประทานในร้านเกม				
เล่นให้จบเกมก่อน	28(73.7)	10(26.3)	38(100)	
แล้วค่อยไปรับประทาน				
อาหาร				

จากตารางที่ 20 พบว่า พฤติกรรมการรับประทานอาหารจากการของนิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรที่เล่นเกมคอมพิวเตอร์ที่รับประทานอาหารตรงเวลา มีอาการตามมัวร้อยละ 21.6 ซึ่งน้อยกว่าผู้ที่รับประทานอาหารไม่ตรงเวลา ซึ่งมีอาการตามมัวร้อยละ 32.7 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ พบว่า พฤติกรรมการรับประทานอาหารมีความสัมพันธ์กับอาการตามมัวจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ($p\text{-value} = 0.212$)

นิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรที่เล่นเกมคอมพิวเตอร์ที่มีพฤติกรรมการปฏิบัติตัวเมื่อวิ่งสีกหิวโดยการเล่นให้จบเกมก่อนแล้วค่อยไปรับประทานอาหาร มีอาการตามมัวร้อยละ 34.2 ซึ่งมากกว่า ผู้ที่ออกจากการเล่นแล้วลุกไปรับประทานอาหารทันที ซึ่งมีอาการปวดศีรษะ ร้อยละ 20.5 และผู้ที่เล่นให้

ผ่านด่านที่กำลังเล่นอยู่ก่อน แล้วไปซื้อขนมหรือข้าวมารับประทานในร้านเกม ซึ่งมีอาการปวดศีรษะร้อยละ 27.8 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์พบว่า พฤติกรรมการปฏิบัติตัวเมื่อรู้สึกหิวขณะเล่นเกมคอมพิวเตอร์มีความสัมพันธ์กับอาการตามมัวจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ($p\text{-value}=0.375$)

ตารางที่20 แสดงปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับอาการตามมัวจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์ของนิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรที่เล่นเกมคอมพิวเตอร์

ปัจจัย	อาการตามมัวจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์			P - value
	ไม่มี จำนวน(ร้อยละ)	มี จำนวน(ร้อยละ)	รวม จำนวน(ร้อยละ)	
การรับประทาน				
ไม่ตรงเวลา	33(67.3)	16(32.7)	49(100)	0.212
ตรงเวลา	40(78.4)	11(21.6)	51(100)	
การปฏิบัติตัวเมื่อรู้สึกหิว				
ขณะเล่นเกม				
คอมพิวเตอร์	35(79.5)	9(20.5)	44(100)	
ออกจากการเล่นเกม				
แล้วลุกขึ้นไปทานอาหาร	13(72.2)	5(27.8)	18(100)	0.375
ทันที				
เล่นให้ผ่านด่านที่				
กำลังเล่นอยู่ก่อน แล้วไปซื้อขนมหรือข้าวมา				
รับประทานในร้านเกม	25(65.8)	13(34.2)	38(100)	
เล่นให้จบเกมก่อน				
แล้วค่อยไปรับประทาน				
อาหาร				

ตารางที่ 21 แสดงปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับอาการปวดท้อง/แสบท้องจากการเล่นเกม
คอมพิวเตอร์ของนิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรที่เล่นเกมคอมพิวเตอร์

ปัจจัย	อาการปวดท้อง/แสบท้องจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์			
	ไม่มี	มี	รวม	P -
	จำนวน(ร้อยละ)	จำนวน(ร้อยละ)	จำนวน(ร้อยละ)	value
การรับประทาน				
ไม่ตรงเวลา	45(91.8)	4(8.2)	49(100)	0.432
ตรงเวลา	49(96.1)	2(3.9)	51(100)	
การรับประทาน ขنึงกรุบ				
กรอบ น้ำอัดลม บะหมี่ ^{เส้น} - สำเร็จรูประหว่างเล่นเกม				
คอมพิวเตอร์				
ไม่รับประทาน	55(14.8)	3(5.2)	58(100)	0.694
รับประทาน	39(92.9)	3(7.1)	42(100)	
การปฏิบัติตัวเมื่อว่างสีกี้หิว				
ขณะเล่นเกมคอมพิวเตอร์				
ออกจากการเล่นเกม	42(95.5)	2(4.5)	44(100)	
แล้วลูกชิ้นไปทานอาหาร				
ทันที				
เล่นให้ผ่านด่านที่	18(100)	0(0)	18(100)	
กำลังเล่นอยู่ก่อน แล้วไป				0.337
ซื้อขนมหรือข้าวมา				
รับประทานในร้านเกม				
เล่นให้จบเกมก่อน	34(89.5)	4(10.5)	38(100)	
แล้วค่อยไปรับประทาน				
อาหาร				

จากตารางที่ 21 พบร่วมกับนิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรที่เล่นเกมคอมพิวเตอร์ที่รับประทานอาหารตามปกติท้อง/แสบท้องร้อยละ 3.9 ซึ่งน้อยกว่าผู้ที่รับประทานอาหารไม่ตรงเวลา ซึ่งมีอาการปวดท้อง/แสบท้องร้อยละ 8.2 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์พบว่าพฤติกรรมการรับประทานอาหารมีความสัมพันธ์กับอาการปวดท้อง/แสบท้องจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ($p\text{-value} = 0.432$)

นิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรที่เล่นเกมคอมพิวเตอร์ที่มีพฤติกรรมการรับประทานขنمกรุบกรอบ น้ำอัดลม บะหมี่กึ่งสำเร็จรูประหว่างเล่นเกมคอมพิวเตอร์พบว่าผู้ที่รับประทานมีอาการปวดท้อง/แสบท้องร้อยละ 7.1 ซึ่งมากกว่าผู้ที่ไม่รับประทาน มีอาการปวดท้อง/แสบท้อง ร้อยละ 5.2 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์พบว่าพฤติกรรมการรับประทานขنمกรุบกรอบ น้ำอัดลม บะหมี่กึ่งสำเร็จรูประหว่างเล่นเกมคอมพิวเตอร์มีความสัมพันธ์กับอาการปวดท้อง/แสบท้องจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ($p\text{-value} = 0.694$)

นิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรที่เล่นเกมคอมพิวเตอร์ที่มีพฤติกรรมการปฏิบัติตัวเมื่อรู้สึกหิวโดยการเล่นให้จบเกมก่อนแล้วค่อยไปรับประทานอาหารมีปวดท้อง/แสบท้องร้อยละ 10.5 ซึ่งมากกว่าผู้ที่ออกจากการเล่นแล้วลุกไปรับประทานอาหารทันที ซึ่งมีอาการปวดท้อง/แสบท้องร้อยละ 4.5 สำรวจผู้ที่เล่นให้ผ่านด่านที่กำลังเล่นอยู่ก่อน แล้วไปปัสสาวะหรือข้ามารับประทานในร้านเกมนั้นไม่มีอาการปวดท้อง/แสบท้อง เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์พบว่า พฤติกรรมการปฏิบัติตัวเมื่อรู้สึกหิวขณะเล่นเกมคอมพิวเตอร์มีความสัมพันธ์กับอาการปวดท้อง/แสบท้องจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ($p\text{-value}=0.337$)

ตารางที่ 22 แสดงปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับอาการปวดหลังจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์ของนิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรที่เล่นเกมคอมพิวเตอร์

ปัจจัย	อาการปวดหลังจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์			P - value
	ไม่มี จำนวน(ร้อยละ)	มี จำนวน(ร้อยละ)	รวม จำนวน(ร้อยละ)	
การปฏิบัติตัวเมื่อวิ่งสีก				
อยากเข้าห้องน้ำขณะ				
เล่นเกมคอมพิวเตอร์				
ออกจากการเล่น	54(93.1)	4(19)	58(100)	
เกมแล้วลูกชิ้นไปเข้า				
ห้องน้ำทันที				0.004*
เล่นให้ผ่านด่านที่	18(66.7)	9(33.3)	27(100)	
กำลังเล่นอยู่ก่อน แล้ว				
จึงไปเข้าห้องน้ำ				
เล่นให้จบเกมก่อน	11(73.3)	4(26.7)	15(100)	
แล้วจึงไปเข้าห้องน้ำ				

จากตารางที่ 22 พบร่วมกันว่า นิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรที่ปฏิบัติตัวเมื่อวิ่งสีกอย่างเข้าห้องน้ำขณะเล่นเกมคอมพิวเตอร์โดยเล่นให้ผ่านด่านที่กำลังเล่นอยู่ก่อนแล้วจึงไปเข้าห้องน้ำ มีอาการปวดหลัง ร้อยละ 33.3 และผู้ที่เล่นให้จบเกมก่อนแล้วจึงไปเข้าห้องน้ำ มีอาการปวดหลัง ร้อยละ 26.7 ซึ่งมากกว่าผู้ที่ออกจากการเล่นเกมแล้วลูกชิ้นไปเข้าห้องน้ำทันที ซึ่งมีอาการปวดหลังเพียงร้อยละ 19 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ พบร่วมกันว่าการปฏิบัติตัวเมื่อวิ่งสีกอย่างเข้าห้องน้ำขณะเล่นเกมคอมพิวเตอร์มีความสัมพันธ์กับอาการปวดหลังจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 (p-value = 0.004)

ตารางที่ 23 แสดงปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับอาการปวดศีรษะจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์
ของนิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรที่เล่นเกมคอมพิวเตอร์

ปัจจัย	อาการปวดศีรษะจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์			
	ไม่มี	มี	รวม	P -
	จำนวน(ร้อยละ)	จำนวน(ร้อยละ)	จำนวน(ร้อยละ)	value
ระยะเวลา				
<21 ชั่วโมง/สัปดาห์	45(77.6)	13(22.4)	58(100)	0.614
>21 ชั่วโมง/สัปดาห์	30(73.2)	11(26.8)	41(100)	

จากตารางที่ 23 พบว่า นิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรที่เล่นเกมคอมพิวเตอร์ที่เล่นเกมเป็นระยะเวลามากกว่า 21 ชั่วโมงต่อสัปดาห์มีอาการปวดศีรษะ ร้อยละ 26.8 ซึ่งมากกว่าผู้ที่เล่นเกม เป็นระยะเวลาหนึ่งกว่า 21 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ซึ่งมีอาการปวดศีรษะร้อยละ 22.4 เมื่อพิจารณา ความสัมพันธ์ พบว่าระยะเวลาในการเล่นเกมมีความสัมพันธ์กับอาการปวดศีรษะจากการเล่นเกม คอมพิวเตอร์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ($p\text{-value} = 0.614$)

ตารางที่ 24 แสดงปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับอาการดีyenศีรษะจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์
ของนิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรที่เล่นเกมคอมพิวเตอร์

ปัจจัย	อาการดีyenศีรษะจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์			
	ไม่มี	มี	รวม	P -
	จำนวน(ร้อยละ)	จำนวน(ร้อยละ)	จำนวน(ร้อยละ)	value
ระยะเวลา				
<21 ชั่วโมง/สัปดาห์	50(86.2)	8(13.8)	58(100)	0.354
>21 ชั่วโมง/สัปดาห์	38(92.7)	3(7.3)	41(100)	

จากตารางที่ 24 พบว่า นิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรที่เล่นเกมคอมพิวเตอร์ที่เล่นเกมเป็นระยะเวลามากกว่า 21 ชั่วโมงต่อสัปดาห์มีอาการดีyenศีรษะร้อยละ 7.3 ซึ่งน้อยกว่าผู้ที่เล่นเกมเป็นระยะเวลาหนึ่งกว่า 21 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ซึ่งมีอาการดีyenศีรษะร้อยละ 13.8 เมื่อพิจารณา

ความสัมพันธ์ พบร่วมระยะเวลาในการเล่นเกม มีความสัมพันธ์กับอาการเวียนศีรษะจากการเล่นเกม
คอมพิวเตอร์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ($p\text{-value} = 0.354$)

ตารางที่ 25 แสดงปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับอาการอ่อนเพลียจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์
ของนิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรที่เล่นเกมคอมพิวเตอร์

ปัจจัย	อาการปวดอ่อนเพลียจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์			P - value
	ไม่มี จำนวน(ร้อยละ)	มี จำนวน(ร้อยละ)	รวม จำนวน(ร้อยละ)	
ระยะเวลา				
<21 ชั่วโมง/สัปดาห์	18(82.8)	10(17.2)	28(100)	0.558
>21 ชั่วโมง/สัปดาห์	32(78)	9(22)	41(100)	

จากตารางที่ 25 พบร่วม นิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรที่เล่นเกมคอมพิวเตอร์ที่เล่นเกมเป็น
ระยะเวลามากกว่า 21 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ มีอาการอ่อนเพลียร้อยละ 22 ซึ่งมากกว่าผู้ที่เล่นเกมเป็น
ระยะเวลาน้อยกว่า 21 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ซึ่งมีอาการอ่อนเพลียร้อยละ 17.2 เมื่อพิจารณา
ความสัมพันธ์ พบร่วมระยะเวลาในการเล่นเกม มีความสัมพันธ์กับอาการอ่อนเพลียจากการเล่นเกม
คอมพิวเตอร์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ($p\text{-value} = 0.558$)

ตารางที่ 26 แสดงปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับอาการชาบริเวณมือหรือเท้าจากการเล่นเกม
คอมพิวเตอร์ของนิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรที่เล่นเกมคอมพิวเตอร์

ปัจจัย	อาการชาบริเวณมือหรือเท้าจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์			P - value
	ไม่มี จำนวน(ร้อยละ)	มี จำนวน(ร้อยละ)	รวม จำนวน(ร้อยละ)	
ระยะเวลา				
<21 ชั่วโมง/สัปดาห์	52(89.7)	6(10.3)	58(100)	0.758
>21 ชั่วโมง/สัปดาห์	36(87.8)	5(13.2)	41(100)	

จากตารางที่ 26 พบว่า นิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรที่เล่นเกมคอมพิวเตอร์ที่เล่นเกมเป็นระยะเวลามากกว่า 21 ชั่วโมงต่อสัปดาห์มีอาการอาการชาบบริเวณมือหรือเท้าร้อยละ 13.2 ซึ่งมากกว่าผู้ที่เล่นเกมเป็นระยะเวลาน้อยกว่า 21 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ซึ่งมีอาการชาบบริเวณมือหรือเท้าร้อยละ 10.3 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ พบว่าระยะเวลาในการเล่นเกมมีความสัมพันธ์กับอาการอาการชาบบริเวณมือหรือเท้าจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ($p\text{-value} = 0.758$)

ตารางที่ 27 แสดงปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับอาการตามว่าจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์ของนิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรที่เล่นเกมคอมพิวเตอร์

ปัจจัย	อาการตามว่าจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์			P - value
	ไม่มี จำนวน(ร้อยละ)	มี จำนวน(ร้อยละ)	รวม จำนวน(ร้อยละ)	
ระยะเวลา				
<21 ชั่วโมง/สัปดาห์	42(72.4)	16(27.6)	58(100)	0.934
>21 ชั่วโมง/สัปดาห์	30(73.2)	11(26.8)	41(100)	

จากตารางที่ 27 พบว่า นิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรที่เล่นเกมคอมพิวเตอร์ที่เล่นเกมเป็นระยะเวลามากกว่า 21 ชั่วโมงต่อสัปดาห์มีอาการอาการตามว่าร้อยละ 26.8 ซึ่งมากกว่าผู้ที่เล่นเกมเป็นระยะเวลาน้อยกว่า 21 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ซึ่งมีอาการตามว่าร้อยละ 27.6 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ พบว่าระยะเวลาในการเล่นเกมมีความสัมพันธ์กับอาการตามว่าจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ($p\text{-value} = 0.934$)

จากตารางที่ 28 พบว่า นิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรที่เล่นเกมคอมพิวเตอร์ที่เล่นเกมเป็นระยะเวลามากกว่า 21 ชั่วโมงต่อสัปดาห์มีอาการใจสั่นร้อยละ 7.3 ส่วนผู้ที่เล่นเกมเป็นระยะเวลาน้อยกว่า 21 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ไม่มีอาการใจสั่น เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ พบว่าระยะเวลาในการเล่นเกมมีความสัมพันธ์กับอาการใจสั่นจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ($p\text{-value} = 0.068$)

ตารางที่ 28 แสดงปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับอาการใจสั่นจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์
ของนิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรที่เล่นเกมคอมพิวเตอร์

ปัจจัย	อาการใจสั่นจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์			P - value
	ไม่มี จำนวน(ร้อยละ)	มี จำนวน(ร้อยละ)	รวม จำนวน(ร้อยละ)	
ระยะเวลา				
<21 ชั่วโมง/สัปดาห์	58(100)	0(0)	58(100)	0.068
>21 ชั่วโมง/สัปดาห์	38(92.7)	3(7.3)	41(100)	

ตารางที่ 29 แสดงปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับอาการอาเจียนจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์ของนิสิต
มหาวิทยาลัยนเรศวรที่เล่นเกมคอมพิวเตอร์

ปัจจัย	อาการอาเจียนจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์			P - value
	ไม่มี จำนวน(ร้อยละ)	มี จำนวน(ร้อยละ)	รวม จำนวน(ร้อยละ)	
ระยะเวลา				
<21 ชั่วโมง/สัปดาห์	57(98.3)	1(1.7)	58(100)	1.000
>21 ชั่วโมง/สัปดาห์	41(100)	0(0)	41(100)	

จากตารางที่ 29 พบร้า นิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรที่เล่นเกมคอมพิวเตอร์ที่เล่นเกมเป็นระยะเวลา
มากกว่า 21 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ไม่มีอาการอาเจียน ส่วนผู้ที่เล่นเกมเป็นระยะเวลาอ่อน
กว่า 21 ชั่วโมงต่อสัปดาห์มีอาการอาเจียนร้อยละ 1.7 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ พบร้า
ระยะเวลาในการเล่นเกมมีความสัมพันธ์กับอาการอาเจียนจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์อย่างไม่มี
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 (p-value = 1.000)

**ตารางที่ 30 แสดงปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับอาการปวดข้อปวดเอ็นจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์
ของนิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรที่เล่นเกมคอมพิวเตอร์**

ปัจจัย	อาการปวดข้อปวดเอ็นจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์			P - value
	ไม่มี จำนวน(ร้อยละ)	มี จำนวน(ร้อยละ)	รวม จำนวน(ร้อยละ)	
ระยะเวลา				
<21 ชั่วโมง/สัปดาห์	49(84.5)	9(15.5)	58(100)	0.640
>21 ชั่วโมง/สัปดาห์	36(87.8)	5(12.2)	41(100)	

จากตารางที่ 30 พบว่า นิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรที่เล่นเกมคอมพิวเตอร์ที่เล่นเกมเป็นระยะเวลามากกว่า 21 ชั่วโมงต่อสัปดาห์มีอาการปวดข้อปวดเอ็นร้อยละ 12.2 ซึ่งน้อยกว่าผู้ที่เล่นเกมเป็นระยะเวลาหนึ่งกว่า 21 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ซึ่งมีอาการปวดข้อปวดเอ็นร้อยละ 15.5 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ พบว่าระยะเวลาในการเล่นเกมมีความสัมพันธ์กับอาการปวดข้อปวดเอ็นจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์อย่างไม่นิยมสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 (p-value = 0.640)

**ตารางที่ 31 แสดงปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับอาการปวดหลังจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์
ของนิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรที่เล่นเกมคอมพิวเตอร์**

ปัจจัย	อาการปวดหลังจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์			P - value
	ไม่มี จำนวน(ร้อยละ)	มี จำนวน(ร้อยละ)	รวม จำนวน(ร้อยละ)	
ระยะเวลา				
<21 ชั่วโมง/สัปดาห์	46(79.3)	12(20.7)	58(100)	0.270
>21 ชั่วโมง/สัปดาห์	36(87.8)	5(12.2)	41(100)	

จากตารางที่ 31 พบว่า นิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรที่เล่นเกมคอมพิวเตอร์ที่เล่นเกมเป็นระยะเวลามากกว่า 21 ชั่วโมงต่อสัปดาห์มีอาการปวดหลังร้อยละ 12.2 ซึ่งน้อยกว่าผู้ที่เล่นเกมเป็นระยะเวลาหนึ่งกว่า 21 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ซึ่งมีอาการปวดหลังร้อยละ 20.7 เมื่อพิจารณา

ความสัมพันธ์ พบร่วมระยะเวลาในการเล่นเกม มีความสัมพันธ์กับอาการปวดหลังจากการเล่นเกม
คอมพิวเตอร์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 (p-value = 0.270)

ตารางที่ 32 แสดงปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับอาการปวดท้อง/แสบท้องจากการเล่นเกม
คอมพิวเตอร์ ของนิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรที่เล่นเกมคอมพิวเตอร์

ปัจจัย	อาการปวดท้อง/แสบท้องจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์				P - value
	ไม่มี	มี	รวม		
	จำนวน(ร้อยละ)	จำนวน(ร้อยละ)	จำนวน(ร้อยละ)		
ระยะเวลา					
<21 ชั่วโมง/สัปดาห์	55(94.8)	3(5.2)	58(100)		0.690
>21 ชั่วโมง/สัปดาห์	38(92.7)	3(7.3)	41(100)		

จากตารางที่ 32 พบร่วม นิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรที่เล่นเกมคอมพิวเตอร์ที่เล่นเกมเป็นระยะเวลามากกว่า 21 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ มีปวดท้อง/แสบท้องร้อยละ 7.3 ซึ่งมากกว่าผู้ที่เล่นเกมเป็นระยะเวลาไม่ถึงกว่า 21 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ซึ่งมีอาการปวดท้อง/แสบท้องร้อยละ 5.2 เมื่อพิจารณา
ความสัมพันธ์ พบร่วมระยะเวลาในการเล่นเกม มีความสัมพันธ์กับอาการปวดท้อง/แสบท้องจากการ
เล่นเกมคอมพิวเตอร์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 (p-value = 0.690)

ตารางที่ 33 แสดงปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับอาการปวดกล้ามเนื้อในหลังจากการเล่นเกม
คอมพิวเตอร์ ของนิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรที่เล่นเกมคอมพิวเตอร์

ปัจจัย	อาการปวดกล้ามเนื้อในหลังจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์				P - value
	ไม่มี	มี	รวม		
	จำนวน(ร้อยละ)	จำนวน(ร้อยละ)	จำนวน(ร้อยละ)		
ระยะเวลา					
<21 ชั่วโมง/สัปดาห์	48(82.8)	10(17.2)	58(100)		0.773
>21 ชั่วโมง/สัปดาห์	33(80.5)	8(19.5)	41(100)		

จากตารางที่ 33 พบร่วมกับนิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรที่เล่นเกมคอมพิวเตอร์ที่เล่นเกมเป็นระยะเวลา�ากกว่า 21 ชั่วโมงต่อสัปดาห์มีปัจดปวงกล้ามเนื้อไหลร้อยละ 19.5 ซึ่งมากกว่าผู้ที่เล่นเกมเป็นระยะเวลาอันน้อยกว่า 21 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ซึ่งมีอาการปwandกล้ามเนื้อไหลร้อยละ 17.2 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ พบร่วมกับระยะเวลาในการเล่นเกมมีความสัมพันธ์กับอาการปwandกล้ามเนื้อไหลจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ($p\text{-value} = 0.773$)

ตารางที่ 34 แสดงปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับอาการปwandศีรษะจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์ของนิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรที่เล่นเกมคอมพิวเตอร์

ปัจจัย	อาการปwandศีรษะจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์			P - value
	ไม่มี จำนวน(ร้อยละ)	มี จำนวน(ร้อยละ)	รวม จำนวน(ร้อยละ)	
การปฏิบัติตัวเมื่อมีอาการ เมื่อยล้าหรืออ่อนเพลีย				
ขณะเล่นเกมคอมพิวเตอร์				
ออกจากการเล่นเกม	30(75)	10(25)	40(100)	0.638
แล้วไปพักผ่อนทันที				
เล่นให้ผ่านด่านที่กำลัง	23(82.1)	5(17.9)	28(100)	
เล่นอยู่ก่อนแล้วจึงไป พักผ่อน				
เล่นให้จบเกมก่อนแล้ว	23(71.9)	9(28.1)	32(100)	
จึงไปพักผ่อน				
เวลาอน (ชั่วโมง/วัน)				
น้อยกว่า 6 ชั่วโมง	29(67.4)	14(32.6)	43(100)	0.127
ระหว่าง 6-8 ชั่วโมง	34(79.1)	9(20.9)	43(100)	
มากกว่า 8 ชั่วโมงขึ้นไป	13(92.9)	1(7.1)	14(100)	

จากตารางที่ 34 พบว่า นิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรที่เล่นเกมคอมพิวเตอร์ที่มีพฤติกรรมการปฏิบัติตัวเมื่อมีอาการเมื่อยล้าหรืออ่อนเพลียขณะเล่นเกมคอมพิวเตอร์โดยการเล่นให้จบเกมก่อนแล้วค่อยไปพักผ่อนมีอาการปวดศีรษะร้อยละ 28.1 และผู้ที่ออกจากการเล่นเกมแล้วไปพักผ่อนทันทีมีอาการปวดศีรษะร้อยละ 25 ซึ่งมากกว่าผู้เล่นให้ผ่านด่านที่กำลังเล่นอยู่ก่อนแล้วจึงไปพักผ่อน ซึ่งมีอาการปวดศีรษะเพียงร้อยละ 17.9 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ พบว่าการปฏิบัติตัวเมื่อมีอาการเมื่อยล้าหรืออ่อนเพลียขณะเล่นเกมคอมพิวเตอร์มีความสัมพันธ์กับอาการปวดศีรษะจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ($p\text{-value}=0.638$)

นิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรที่เล่นเกมคอมพิวเตอร์ที่มีเวลาอนน้อยกว่า 6 ชั่วโมง มีอาการปวดศีรษะร้อยละ 32.6 และผู้ที่มีเวลาอนระหว่าง 6 – 8 ชั่วโมง มีอาการปวดศีรษะร้อยละ 20.9 ซึ่งมากกว่าผู้ที่มีเวลาอนมากกว่า 8 ชั่วโมงขึ้นไป ซึ่งมีอาการปวดศีรษะเพียงร้อยละ 7.1 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ พบว่าเวลานอนมีความสัมพันธ์กับอาการปวดศีรษะจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ($p\text{-value}=0.127$)

จากตารางที่ 35 พบว่า นิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรที่เล่นเกมคอมพิวเตอร์ที่มีพฤติกรรมการปฏิบัติตัวเมื่อมีอาการเมื่อยล้าหรืออ่อนเพลียขณะเล่นเกมคอมพิวเตอร์โดยการเล่นให้ผ่านด่านที่กำลังเล่นอยู่ก่อนแล้วจึงไปพักผ่อนมีอาการเวียนศีรษะร้อยละ 14.3 และ ผู้ที่ออกจากการเล่นเกมแล้วไปพักผ่อนทันทีมีอาการเวียนศีรษะร้อยละ 10 ซึ่งมากกว่าผู้ที่เล่นให้จบเกมก่อนแล้วค่อยไปพักผ่อน ซึ่งมีอาการเวียนศีรษะร้อยละ 9.4 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ พบว่าการปฏิบัติตัวเมื่อมีอาการเมื่อยล้าหรืออ่อนเพลียขณะเล่นเกมคอมพิวเตอร์มีความสัมพันธ์กับอาการเวียนศีรษะจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ($p\text{-value}=0.848$)

นิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรที่เล่นเกมคอมพิวเตอร์ที่มีเวลาอนน้อยกว่า 6 ชั่วโมง มีอาการเวียนศีรษะร้อยละ 4.7 ซึ่งน้อยกว่าผู้ที่มีเวลาอนระหว่าง 6 – 8 ชั่วโมง มีอาการเวียนศีรษะร้อยละ 20.9 ผู้ที่มีเวลาอนมากกว่า 8 ชั่วโมงขึ้นไป ไม่มีอาการเวียนศีรษะ เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ พบว่าเวลานอนมีความสัมพันธ์กับอาการเวียนศีรษะจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ($p\text{-value}=0.034$)

ตารางที่ 35 แสดงปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับอาการเวียนศีรษะจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์
ของนิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรที่เล่นเกมคอมพิวเตอร์

ปัจจัย	อาการเวียนศีรษะจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์			P - value
	ไม่มี	มี	รวม	
	จำนวน(ร้อยละ)	จำนวน(ร้อยละ)	จำนวน(ร้อยละ)	
การปฏิบัติตัวเมื่อมีอาการ เมื่อยล้าหรืออ่อนเพลีย				
ขณะเล่นเกมคอมพิวเตอร์				
ออกจากการเล่น	36(90)	4(10)	40(100)	0.848
เกมแล้วไปพักผ่อนทันที				
เล่นให้ฝานด่านที่	24(85.7)	4(14.3)	28(100)	
กำลังเล่นอยู่ก่อนแล้วจึง				
ไปพักผ่อน				
เล่นให้จบเกม	29(90.6)	3(9.4)	32(100)	
ก่อนแล้วจึงไปพักผ่อน				
เวลาหนอน (ชั่วโมง/วัน)				
< 6 ชั่วโมง	41(95.3)	2(4.7)	43(100)	0.034*
ระหว่าง 6-8	34(79.1)	9(20.9)	43(100)	
ชั่วโมง	14(100)	0(0)	14(100)	
> 8 ชั่วโมงขึ้นไป				

ตารางที่ 36 แสดงปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับอาการอ่อนเพลียจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์
ของนิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรที่เล่นเกมคอมพิวเตอร์

ปัจจัย	อาการอ่อนเพลียจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์			P - value
	ไม่มี	มี	รวม	
	จำนวน(ร้อยละ)	จำนวน(ร้อยละ)	จำนวน(ร้อยละ)	
การปฏิบัติตัวเมื่อมีอาการ เมื่อยล้าหรืออ่อนเพลีย				
ขณะเล่นเกมคอมพิวเตอร์				
ออกจากการเล่นเกม	34(85)	6(15)	40(100)	0.706
แล้วไปพักผ่อนทันที				
เล่นให้ผ่านด่านที่	22(78.6)	6(21.4)	28(100)	
กำลังเล่นอยู่ก่อนแล้วจึง ไปพักผ่อน				
เล่นให้จบเกมก่อน	25(78.1)	7(21.9)	32(100)	
แล้วจึงไปพักผ่อน				
เวลาอนอน (ชั่วโมง/วัน)				
< 6 ชั่วโมง	36(83.7)	7(16.3)	43(100)	0.058
ระหว่าง 6-8 ชั่วโมง	31(72.1)	12(14.9)	43(100)	
> 8 ชั่วโมงขึ้นไป	14(100)	0(0)	14(100)	

จากตารางที่ 36 พบว่า นิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรที่เล่นเกมคอมพิวเตอร์มีพฤติกรรม
การปฏิบัติตัวเมื่อมีอาการเมื่อยล้าหรืออ่อนเพลียขณะเล่นเกมคอมพิวเตอร์โดยการเล่นให้จบเกม
ก่อนแล้วค่อยไปพักผ่อนมีอาการอ่อนเพลียร้อยละ 21.9 และผู้ที่ออกจากการเล่นเกมแล้วไปพักผ่อน
ทันทีมีอาการอ่อนเพลียร้อยละ 15 ซึ่งน้อยกว่าผู้เล่นให้ผ่านด่านที่กำลังเล่นอยู่ก่อนแล้วจึงไป
พักผ่อน ซึ่งมีอาการอ่อนเพลียถึงร้อยละ 21.4 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ พบว่าการปฏิบัติตัวเมื่อ
มีอาการเมื่อยล้าหรืออ่อนเพลียขณะเล่นเกมคอมพิวเตอร์มีความสัมพันธ์กับอาการอาการ
อ่อนเพลียจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 (p-
value=0.706)

นิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรที่เล่นเกมคอมพิวเตอร์ที่มีเวลาอนน้อยกว่า 6 ชั่วโมงมีอาการอ่อนเพลียร้อยละ 16.3 และผู้มีเวลาอนระหว่าง 6 – 8 ชั่วโมง มีอาการอ่อนเพลียร้อยละ 14.9 ส่วนผู้ที่มีเวลาอนมากกว่า 8 ชั่วโมงไม่มีอาการอ่อนเพลีย เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์พบว่าเวลาอนมีความสัมพันธ์กับอาการอ่อนเพลียจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ($p\text{-value}=0.058$)

ตารางที่ 37 แสดงปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับอาการตามว่าจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์
ของนิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรที่เล่นเกมคอมพิวเตอร์

ปัจจัย	อาการตามว่าจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์			P - value
	ไม่มี จำนวน(ร้อยละ)	มี จำนวน(ร้อยละ)	รวม จำนวน(ร้อยละ)	
การปฏิบัติตัวเมื่อมีอาการ เมื่อยล้าหรืออ่อนเพลีย				
ขณะเล่นเกมคอมพิวเตอร์				
ออกจากการเล่นเกม	33(82.5)	7(17.5)	40(100)	0.136
แล้วไปพักผ่อนทันที				
เล่นให้ผ่านด่านที่	17(60.7)	11(39.3)	28(100)	
กำลังเล่นอยู่ก่อนแล้วจึง				
ไปพักผ่อน				
เล่นให้จบเกมก่อน	23971.9)	9(28.1)	32(100)	
แล้วจึงไปพักผ่อน				
เวลาอน (ชั่วโมง/วัน)				
< 6 ชั่วโมง	27(62.8)	16(37.2)	43(100)	0.068
ระหว่าง 6-8 ชั่วโมง	33976.7)	10(23.3)	43(100)	
> 8 ชั่วโมงขึ้นไป	13(92.9)	1(7.1)	14(100)	

จากตารางที่ 37 พบว่า นิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรที่เล่นเกมคอมพิวเตอร์ที่มีพฤติกรรมการปฏิบัติตัวเมื่อมีอาการเมื่อยล้าหรืออ่อนเพลียขณะเล่นเกมคอมพิวเตอร์โดยการเล่นให้ผ่านด่านที่กำลังเล่นอยู่ก่อนแล้วจึงไปพักผ่อนมีอาการตามว่าร้อยละ 39.3 และ ผู้ที่เล่นให้จบเกมก่อนแล้วค่อยไปพักผ่อนมีอาการตามว่าร้อยละ 28.1 ซึ่งมากกว่าผู้ที่ออกจากการเล่นเกมแล้วไปพักผ่อนทันที

ซึ่งมีอาการตามัวเพียงร้อยละ 17.5 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ พบว่าการปฏิบัติตัวเมื่อมีอาการเมื่อยล้าหรืออ่อนเพลียขณะเล่นเกมคอมพิวเตอร์มีความสัมพันธ์กับอาการตามัวจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ($p\text{-value}=0.136$)

นิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรที่เล่นเกมคอมพิวเตอร์ที่มีเวลาอนน้อยกว่า 6 ชั่วโมงมีอาการตามัวร้อยละ 37.2 และผู้ที่มีเวลาอนระหว่าง 6 – 8 ชั่วโมง มีอาการตามัวร้อยละ 23.3 ซึ่งมากกว่าผู้ที่มีเวลาอนมากกว่า 8 ชั่วโมงที่มีอาการตามัวเพียงร้อยละ 7.1 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ พบว่า เวลาอนมีความสัมพันธ์กับอาการตามัวจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ($p\text{-value}=0.068$)

ตารางที่ 38 แสดงปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับอาการปวดข้อปวดเอ็นจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์ ของนิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรที่เล่นเกมคอมพิวเตอร์

ปัจจัย	อาการปวดข้อปวดเอ็นจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์			P - value
	ไม่มี จำนวน(ร้อยละ)	มี จำนวน(ร้อยละ)	รวม จำนวน(ร้อยละ)	
การปฏิบัติตัวเมื่อมีอาการเมื่อยล้าหรืออ่อนเพลีย	35(87.5)	5(1.5)	40(100)	0.715
ขณะเล่นเกมคอมพิวเตอร์				
ออกจากการเล่น	25(89.3)	3(10.7)	28(100)	
เกมแล้วไปพักผ่อนทันที				
เล่นให้ผ่านด่านที่				
กำลังเล่นอยู่ก่อนแล้วจึงไปพักผ่อน	26(81.2)	6(18.8)	32(100)	
ก่อนแล้วจึงไปพักผ่อน				

จากตารางที่ 38 พบว่า นิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรที่เล่นเกมคอมพิวเตอร์ที่มีพฤติกรรมการปฏิบัติตัวเมื่อมีอาการเมื่อยล้าหรืออ่อนเพลียขณะเล่นเกมคอมพิวเตอร์โดยเล่นให้จบเกมก่อนแล้วค่อยไปพักผ่อนมีอาการปวดข้อปวดเอ็นร้อยละ 18.8 และผู้ที่เล่นให้ผ่านด่านที่กำลังเล่นอยู่ก่อนแล้วจึงไปพักผ่อนมีอาการปวดข้อปวดเอ็นร้อยละ 10.7 ซึ่งมากกว่าผู้ที่ออกจากการเล่น

เกมแล้วไปพักผ่อนทันทีที่มีอาการปวดข้อปวดเข็นเพียงร้อยละ 1.5 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์พบว่าการปฏิบัติตัวเมื่อมีอาการเมื่อยล้าหรืออ่อนเพลียขณะเล่นเกมคอมพิวเตอร์มีความสัมพันธ์กับอาการปวดข้อปวดเอ็นจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ($p\text{-value}=0.715$)

ตารางที่ 39 แสดงปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับอาการปวดหลังจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์ของนิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรที่เล่นเกมคอมพิวเตอร์

ปัจจัย	อาการปวดหลังจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์			P - value
	ไม่มี จำนวน(ร้อยละ)	มี จำนวน(ร้อยละ)	รวม จำนวน(ร้อยละ)	
การปฏิบัติตัวเมื่อมีอาการเมื่อยล้าหรืออ่อนเพลียขณะเล่นเกมคอมพิวเตอร์				
ออกจากการเล่น	36(90)	4(10)	40(100)	0.129
เกมแล้วไปพักผ่อนทันที เล่นให้ผ่านด่านที่กำลังเล่นอยู่ก่อนแล้วจึงไปพักผ่อน	20(71.4)	8(28.6)	28(100)	
เล่นให้จบเกม ก่อนแล้วจึงไปพักผ่อน	27(84.4)	5(15.6)	32(100)	

จากตารางที่ 39 พบว่า นิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรที่เล่นเกมคอมพิวเตอร์ที่มีพฤติกรรมการปฏิบัติตัวเมื่อมีอาการเมื่อยล้าหรืออ่อนเพลียขณะเล่นเกมคอมพิวเตอร์โดยเล่นให้ผ่านด่านที่กำลังเล่นอยู่ก่อนแล้วจึงไปพักผ่อนมีอาการปวดหลังร้อยละ 28.6 และผู้ที่เล่นให้จบเกมก่อนแล้วค่อยไปพักผ่อนมีอาการปวดหลังร้อยละ 15.6 ซึ่งมากกว่าผู้ที่ออกจากการเล่นเกมแล้วไปพักผ่อนทันทีมีอาการปวดหลังร้อยละ 10 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ พบว่าการปฏิบัติตัวเมื่อมีอาการเมื่อยล้าหรืออ่อนเพลียขณะเล่นเกมคอมพิวเตอร์มีความสัมพันธ์กับอาการปวดหลังจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ($p\text{-value}=0.129$)

ตารางที่ 40 แสดงปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับอาการปวดกล้ามเนื้อในล่าจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์ของนิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรที่เล่นเกมคอมพิวเตอร์

ปัจจัย	อาการปวดกล้ามเนื้อในล่าจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์			
	ไม่มี	มี	รวม	P -
	จำนวน(ร้อยละ)	จำนวน(ร้อยละ)	จำนวน(ร้อยละ)	value
การปฏิบัติตัวเมื่อมี				
อาการเมื่อยล้าหรือ				
อ่อนเพลียขณะเล่นเกม				
คอมพิวเตอร์				
ออกจากการเล่น	37(92.5)	3(7.5)	40(100)	0.066
เกมแล้วไปพักผ่อนทันที				
เล่นให้ผ่านด่านที่กำลังเล่นอยู่ก่อนแล้ว	20(71.4)	8(28.6)	28(100)	
ที่กำลังเล่นอยู่ก่อนแล้วจึงไปพักผ่อน				
เล่นให้จบเกม	25(78.1)	7(21.9)	32(100)	
ก่อนแล้วจึงไปพักผ่อน				

จากตารางที่ 40 พบร่วมกับนิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรที่เล่นเกมคอมพิวเตอร์ที่มีพฤติกรรมการปฏิบัติตัวเมื่อมีอาการขณะเล่นเกมคอมพิวเตอร์โดยเล่นให้ผ่านด่านที่กำลังเล่นอยู่ก่อนแล้วจึงไปพักผ่อนมีปวดกล้ามเนื้อในล่าร้อยละ 28.6 และผู้ที่เล่นให้จบเกมก่อนแล้วค่อยไปพักผ่อนมีอาการปวดกล้ามเนื้อในล่าร้อยละ 21.9 ซึ่งมากกว่าผู้ที่ออกจากการเล่นเกมแล้วไปพักผ่อนทันทีมีอาการปวดกล้ามเนื้อในล่าเพียงร้อยละ 7.5 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ พบว่าการปฏิบัติตัวเมื่อมีอาการเมื่อยล้าหรืออ่อนเพลียขณะเล่นเกมคอมพิวเตอร์มีความสัมพันธ์กับอาการปวดกล้ามเนื้อในล่าจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ($p\text{-value}=0.066$)

ตารางที่ 41 แสดงปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับอาการปวดศีรษะจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์
ของนิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรที่เล่นเกมคอมพิวเตอร์

อาการปวดศีรษะจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์

ปัจจัย	ไม่มี	มี	รวม	P – value
	จำนวน(ร้อยละ)	จำนวน(ร้อยละ)	จำนวน(ร้อยละ)	
การวางแผนคอมพิวเตอร์บัน				
เต็ง ที่ความหมายสมกับ				
ระดับสายตา				
ไม่เหมาะสม	6(75.0)	2(25.0)	8(100)	1.000
เหมาะสม	70(76.1)	22(23.9)	92(100)	
การปรับระดับแสงของ				
หน้าจอคอมพิวเตอร์ที่				
เหมาะสมต่อสายตา				
ไม่เหมาะสม	9(75.0)	3(25.0)	12(100)	1.000
เหมาะสม	67(76.1)	21(23.9)	88(100)	

จากตารางที่ 41 พบว่านิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรที่เล่นเกมคอมพิวเตอร์ในร้านเกมที่มีการวางแผนคอมพิวเตอร์บันเต็ง ที่ไม่เหมาะสมกับระดับสายตามีอาการปวดศีรษะร้อยละ 25.5 ซึ่งมากกว่าผู้ที่เล่นเกมในร้านเกมที่มีการวางแผนคอมพิวเตอร์บันเต็ง ที่เหมาะสมกับระดับสายตา มีอาการปวดศีรษะร้อยละ 23.9 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ พบว่าการวางแผนคอมพิวเตอร์บันเต็ง ที่ความเหมาะสมกับระดับสายตามีความสัมพันธ์กับอาการปวดศีรษะจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 (p-value=1.000)

พบว่านิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรที่เล่นเกมคอมพิวเตอร์ในร้านเกมที่มีการปรับระดับแสงของหน้าจอคอมพิวเตอร์ที่ไม่เหมาะสมต่อสายตามีอาการปวดศีรษะร้อยละ 25.0 ซึ่งมากกว่าผู้ที่เล่นเกมในร้านเกมที่มีการปรับระดับแสงของหน้าจอคอมพิวเตอร์ที่เหมาะสมต่อสายตา มีอาการปวดศีรษะร้อยละ 23.9 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ พบว่าการปรับระดับแสงของหน้าจอคอมพิวเตอร์ที่เหมาะสมต่อสายตามีความสัมพันธ์กับอาการปวดศีรษะจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 (p-value=1.000)

ตารางที่ 42 แสดงปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับอาการเวียนศีรษะจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์
ของนิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรที่เล่นเกมคอมพิวเตอร์

ปัจจัย	อาการเวียนศีรษะจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์				P – value
	ไม่มี	มี	รวม		
	จำนวน(ร้อยละ)	จำนวน(ร้อยละ)	จำนวน(ร้อยละ)		
การจัดแสงสว่างภายใน					
ร้านเกมเพียงพอต่อการมองเห็น	ไม่เพียงพอ	9(69.2)	4(30.8)	13(100)	0.035*
	เพียงพอ	80(92.0)	7(8.0)	87(100)	

จากตารางที่ 42 พบว่า นิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรที่เล่นเกมคอมพิวเตอร์ในร้านเกมที่มีการจัดแสงสว่างไม่เพียงพอต่อการมองเห็นมีอาการเวียนศีรษะร้อยละ 30.8 ซึ่งมากกว่าผู้ที่เล่นในร้านที่มีการจัดแสงสว่างที่เพียงพอต่อการมองเห็น ซึ่งมีอาการเวียนศีรษะเพียงร้อยละ 8.0 เท่านั้น เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์พบว่า การจัดแสงสว่างภายในร้านเกมมีความสัมพันธ์กับอาการเวียนศีรษะจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ($p\text{-value}=0.035$)

ตารางที่ 43 แสดงปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับอาการชาบริเวณมือหรือเท้าจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์ของนิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรที่เล่นเกมคอมพิวเตอร์

ปัจจัย	อาการชาบริเวณมือหรือเท้าจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์				P - value
	ไม่มี	มี	รวม		
	จำนวน(ร้อยละ)	จำนวน(ร้อยละ)	จำนวน(ร้อยละ)		
เก้าอี้ที่นั่งมีลักษณะ					
ไม่มีที่พักเท้า	73(86.9)	11(13.1)	84(100)		0.204
มีที่พักเท้า	16(100)	0(0)	16(100)		
การใช้มาส์มีขันด					
พอเหมาะสมสมกับคุณมือ	ไม่เหมาะสม	12(85.7)	2(14.3)	14(100)	0.650
	เหมาะสม	77(89.5)	9(10.5)	86(100)	

จากตารางที่ 43 พบว่า นิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรที่เล่นเกมคอมพิวเตอร์ในร้านที่เก้าอี้ไม่มีที่พักเท้ามีอาการชาบริเวณมือหรือเท้าร้อยละ 13.1 ส่วนผู้ที่เล่นในร้านที่เก้าอี้มีที่พักเท้าไม่มีอาการชาบริเวณมือหรือเท้า เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ พบว่าลักษณะของเก้าอี้ที่มีที่พักเท้ามีความสัมพันธ์กับอาการชาบริเวณมือหรือเท้าจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ($p\text{-value}=0.204$)

นิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรที่เล่นเกมคอมพิวเตอร์ที่ใช้มาส์ไม่เหมาะสมกับอุ้งมือมีอาการชาบริเวณมือหรือเท้าร้อยละ 14.3 ซึ่งมากกว่าผู้ที่ใช้มาส์ที่เหมาะสมกับอุ้งมือ มีอาการชาบริเวณมือหรือเท้าร้อยละ 10.5 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์พบว่า การใช้มาส์ที่เหมาะสมกับอุ้งมือมีความสัมพันธ์กับอาการชาบริเวณมือหรือเท้าจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ($p\text{-value}=0.650$)

จากตารางที่ 44 พบว่า นิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรที่เล่นเกมคอมพิวเตอร์ในร้านที่มีการวางแผนคอมพิวเตอร์บนเต๊ะไม่เหมาะสมกับระดับสายตามีการตามัวร้อยละ 62.5 ซึ่งมากกว่าผู้มีเล่นเกมในร้านที่มีการวางแผนคอมพิวเตอร์บนโต๊ะที่เหมาะสมกับระดับสายตาซึ่งมีการตามัวร้อยละ 23.9 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์พบว่า การวางแผนคอมพิวเตอร์บนเต๊ะที่เหมาะสมกับระดับสายตามีความสัมพันธ์กับอาการตามัวจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ($p\text{-value}=0.032$)

นิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรที่เล่นเกมคอมพิวเตอร์ในร้านที่มีการปรับระดับแสงของหน้าจอไม่เหมาะสมกับสายตามีการตามัวร้อยละ 33.3 ซึ่งมากกว่าผู้ที่เล่นเกมในร้านที่มีการปรับระดับแสงของหน้าจอให้เหมาะสมกับสายตาซึ่งมีการตามัวร้อยละ 26.1 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ พบว่าการปรับระดับแสงของหน้าจอให้เหมาะสมกับสายตามีความสัมพันธ์กับอาการตามัวจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ($p\text{-value}=0.730$)

นิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรที่เล่นเกมคอมพิวเตอร์ในร้านที่ไม่มีการใช้ที่กรองแสงกับหน้าจอคอมพิวเตอร์มีการตามัวร้อยละ 30.3 ซึ่งมากกว่าผู้ที่เล่นเกมในร้านที่มีที่กรองแสง มีการตามัวร้อยละ 20.6 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ พบว่าการใช้ที่กรองแสงกับหน้าจอคอมพิวเตอร์มีความสัมพันธ์กับอาการตามัวจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ($p\text{-value}=0.300$)

นิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรที่เล่นเกมคอมพิวเตอร์ในร้านที่มีการจัดแสงสว่างภายในร้านที่ไม่เพียงพอ กับการมองเห็นมีการตามัวร้อยละ 46.2 ซึ่งมากกว่าผู้ที่มีการจัดแสงสว่างภายในร้านที่เหมาะสมกับระดับสายตาซึ่งมีการเพียงร้อยละ 24.1 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ พบว่าการจัด

แสดงส่วนง่ายในร้านมีความสัมพันธ์กับอาการตาเม้าจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ($p\text{-value}=0.107$)

ตารางที่ 44 แสดงปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับอาการตาเม้าจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์ของนิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรที่เล่นเกมคอมพิวเตอร์

ปัจจัย	อาการตาเม้าจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์			P - value
	ไม่มี จำนวน(ร้อยละ)	มี จำนวน(ร้อยละ)	รวม จำนวน(ร้อยละ)	
การวางแผนคอมพิวเตอร์บ่น				
ใต้ที่เหมาะสมกับระดับ				
สายตา				
ไม่เหมาะสม	3(37.5)	5(62.5)	8(100)	0.032*
เหมาะสม	70(76.1)	22(23.9)	92(100)	
การปรับระดับแสงของหน้าจอคอมพิวเตอร์ที่เหมาะสมต่อสายตา				
ไม่เหมาะสม	8(66.7)	4(33.3)	12(100)	0.730
เหมาะสม	65(73.9)	23(26.1)	88(100)	
การใช้ที่กรองแสงกับหน้าจอคอมพิวเตอร์				
ไม่ใช้ที่กรองแสง	46(69.7)	20(30.3)	66(100)	
ใช้ที่กรองแสง	27(79.4)	7(20.6)	34(100)	0.300
การจัดแสงสว่างภายในร้านเกมเพียงพอต่อการมองเห็น				
ไม่เพียงพอ	7(53.8)	6(46.2)	13(100)	0.107
เพียงพอ	66(75.9)	21(24.1)	87(100)	

ตารางที่ 45 แสดงปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับอาการปวดข้อปวดเมื่อยจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์
ของนิสิตมหาวิทยาลัยเนเวอร์ที่เล่นเกมคอมพิวเตอร์

ปัจจัย	อาการปวดข้อปวดเมื่อยจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์			P - value
	ไม่มี จำนวน(ร้อยละ)	มี จำนวน(ร้อยละ)	รวม จำนวน(ร้อยละ)	
เก้าอี้ที่นั่งมีลักษณะ				
ไม่นุ่มสบาย	15(68.2)	7(31.8)	22(100)	0.012*
นุ่มนุ่มสบาย	71(91.0)	7(9.0)	78(100)	
ไม่มีที่พักแขน				
ไม่มีที่พักแขน	38(82.6)	8(17.4)	46(100)	0.367
มีที่พักแขน	48(88.9)	6(11.1)	54(100)	
ไม่สามารถปรับเอนได้				
ไม่สามารถปรับเอน	47(83.9)	9(16.1)	56(100)	0.501
สามารถปรับเอนได้	39(88.6)	5(11.4)	44(100)	
ไม่มีที่พักเท้า				
ไม่มีที่พักเท้า	72(85.7)	12(14.3)	84(100)	1.000
มีที่พักเท้า	14(87.5)	2(12.5)	16(100)	

จากตารางที่ 45 พบว่า นิสิตมหาวิทยาลัยที่เล่นเกมคอมพิวเตอร์ในร้านที่เก้าอี้ไม่นุ่มสบาย มีอาการปวดข้อปวดเมื่อยร้อยละ 31.8 ซึ่งมากกว่าผู้ที่เล่นเกมในร้านที่มีเก้าอี้นุ่มนุ่มสบาย มีอาการปวดข้อปวดเมื่อยร้อยละ 9.0 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ พบว่าเก้าอี้ที่มีลักษณะนุ่มนุ่มสบายมีความสัมพันธ์ กับอาการปวดข้อปวดเมื่อยจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ($p\text{-value}=0.012$)

นิสิตมหาวิทยาลัยที่เล่นเกมคอมพิวเตอร์ในร้านที่เก้าอี้ไม่มีที่พักแขน มีอาการปวดข้อปวดเมื่อยร้อยละ 17.4 ซึ่งมากกว่าผู้ที่เล่นเกมในร้านที่เก้าอี้ที่มีที่พักแขน มีอาการปวดข้อปวดเมื่อยร้อยละ 11.1 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ พบว่าเก้าอี้ที่มีที่พักแขนมีความสัมพันธ์กับอาการปวดข้อปวดเมื่อยจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ($p\text{-value}=0.367$)

นิสิตมหาวิทยาลัยที่เล่นเกมคอมพิวเตอร์ในร้านที่เก้าอี้ไม่สามารถปรับเอนได้มีอาการปวดข้อปิดเคนน์ร้อยละ 16.1 ซึ่งมากกว่าผู้ที่เล่นเกมในร้านที่มีเก้าอี้นุ่มสบาย มีอาการปวดข้อปิดเคนน์ร้อยละ 11.4 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ พบว่าลักษณะเก้าอี้ที่สามารถปรับเอนได้มีความสัมพันธ์กับอาการปวดข้อปิดเคนน์จากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ($p\text{-value}=0.501$)

นิสิตมหาวิทยาลัยที่เล่นเกมคอมพิวเตอร์ในร้านที่เก้าอี้ไม่มีที่พักเท้ามีอาการปวดข้อปิดเคนน์ร้อยละ 14.3 ซึ่งมากกว่าผู้ที่เล่นเกมในร้านที่เก้าอี้มีที่พักเท้า มีอาการปวดข้อปิดเคนน์ร้อยละ 12.5 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ พบว่าเก้าอี้ที่มีที่พักเท้ามีความสัมพันธ์กับอาการปวดข้อปิดเ肯น์จากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ($p\text{-value}=1.000$)

ตารางที่ 46 แสดงปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับอาการปวดหลังจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์

ของนิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรที่เล่นเกมคอมพิวเตอร์

ปัจจัย	อาการปวดหลังจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์			P - value
	ไม่มี จำนวน(ร้อยละ)	มี จำนวน(ร้อยละ)	รวม จำนวน(ร้อยละ)	
เก้าอี้ที่นั่งมีลักษณะ				
ไม่นุ่มนุ่ม	16(72.7)	6(27.3)	22(100)	0.197
นุ่มนุ่ม	67(85.9)	11(14.1)	78(100)	
ไม่มีที่พักแขน				
ไม่มีที่พักแขน	37(80.4)	9(19.6)	46(100)	0.529
มีที่พักแขน	46(85.2)	8(14.8)	54(100)	
ไม่สามารถปรับเอนได้				
ไม่สามารถปรับเอน	45(80.4)	11(19.6)	56(100)	0.427
เอนได้	38(86.4)	6(13.6)	44(100)	
ได้				
ไม่มีที่พักเท้า	69(82.1)	15(17.9)	84(100)	1.000
มีที่พักเท้า	14(87.5)	2(12.5)	16(100)	

จากตารางที่ 46 พบร่วมกับนิสิตมหาวิทยาลัยที่เล่นเกมคอมพิวเตอร์ในร้านที่เก้าอี้ไม่มีนู๊มนิ่ว
พบว่ามีความปอดหลังร้อยละ 27.3 ซึ่งมากกว่าผู้ที่เล่นเกมในร้านที่มีเก้าอี้นู๊มนิ่วอย่างมีนัยสำคัญ มีการปอด
หลังร้อยละ 14.1 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ พบร่วมกับเก้าอี้ที่มีลักษณะนู๊มนิ่วอย่างมีความสัมพันธ์กับ
ปอดหลังจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ($p-$
 $\text{value}=0.194$)

นิสิตมหาวิทยาลัยที่เล่นเกมคอมพิวเตอร์ในร้านที่เก้าอี้ไม่มีที่พักแขน มีอาการปวดหลังร้อยละ 19.6 ซึ่งมากกว่าผู้ที่เล่นเกมในร้านที่มีเก้าอี้มีที่พักแขน มีอาการปวดหลังร้อยละ 14.8 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ พบว่าเก้าอี้ไม่มีที่พักแขนมีความสัมพันธ์กับอาการปวดหลังจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ($p\text{-value}=0.529$)

นิสิตมหาวิทยาลัยที่เล่นเกมคอมพิวเตอร์ในร้านที่เก้าอี้ไม่สามารถปรับเอนได้มีอาการปวดหลังร้อยละ 19.6 ซึ่งมากกว่าผู้ที่เล่นเกมในร้านที่มีเก้าอี้นุ่มสบาย มีอาการปวดหลังร้อยละ 13.6 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ พบว่าลักษณะเก้าอี้ที่สามารถปรับเอนได้มีความสัมพันธ์กับอาการปวดหลังจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 (p -value=0.427)

นิสิตมหาวิทยาลัยที่เล่นเกมคอมพิวเตอร์ในร้านที่เก้าอี้ไม่มีที่พักเท้ามีอาการปวดหลังร้อยละ 17.9 ซึ่งมากกว่าผู้ที่เล่นเกมในร้านที่เก้าอี้มีที่พักเท้า มีอาการปวดหลังร้อยละ 12.5 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ พบว่าเก้าอี้ที่มีที่พักเท้ามีความสัมพันธ์กับอาการปวดหลังจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ($p\text{-value}=1.000$)

จากตารางที่ 47 พบร่วมกันว่า นิสิตมหาวิทยาลัยที่เล่นเกมคอมพิวเตอร์ในร้านที่เก้าอี้ไม้ผู้ชาย มีอาการปวดกล้ามเนื้อให้ร้อยละ 27.3 ซึ่งมากกว่าผู้ที่เล่นเกมในร้านที่มีเก้าอี้นุ่มสบายนิสิต ประมาณร้อยละ 15.4 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ พบว่าเก้าอี้ที่มีลักษณะนุ่มนุ่มสบายนิสิต มีความสัมพันธ์กับปวดกล้ามเนื้อให้ร้อยละ 74.0% จากรายงานของนิสิตที่เล่นเกมคอมพิวเตอร์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 (p-value=0.218)

นิสิตมหาวิทยาลัยที่เล่นเกมคอมพิวเตอร์ในร้านที่เก้าอี้ไม่สามารถปรับเอนได้มีอาการปวดกล้ามเนื้อไหล่ร้อยละ 19.6 ซึ่งมากกว่าผู้ที่เล่นเกมในร้านที่มีเก้าอี้นุ่มนิ่มสบาย มีอาการปวดกล้ามเนื้อไหล่ร้อยละ 15.9 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ พบว่าลักษณะเก้าอี้ที่สามารถปรับเอนได้มีความสัมพันธ์กับอาการปวดกล้ามเนื้อไหล่จากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ($p\text{-value}=0.630$)

ตารางที่ 47 แสดงปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับอาการปวดกล้ามเนื้อ宦จากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์ของนิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรที่เล่นเกมคอมพิวเตอร์

ปัจจัย	อาการปวดกล้ามเนื้อ宦จากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์			P - value
	ไม่มี จำนวน(ร้อยละ)	มี จำนวน(ร้อยละ)	รวม จำนวน(ร้อยละ)	
เก้าอี้ที่นั่งมีลักษณะ				
ไม่นุ่มสบาย	16(72.7)	6(27.3)	22(100)	0.218
นุ่มนิ่มสบาย	66(84.6)	12(15.4)	78(100)	
ไม่สามารถปรับเอน				
ไม่สามารถปรับเอนได้	45(80.4)	11(19.6)	56(100)	0.630
สามารถปรับเอนได้	37(84.1)	7(15.9)	44(100)	
ไม่มีที่พักเท้า				
มีที่พักเท้า	67(79.8)	17(20.2)	84(100)	
ไม่มีที่พักเท้า	15(93.8)	1(6.2)	16(100)	0.291
การจัดแสงสว่าง				
ภายในร้านเกม				
เพียงพอต่อการ				
มองเห็น				
ไม่เพียงพอ	6(46.2)	7(53.8)	13(100)	0.002*
เพียงพอ	76(87.4)	11(12.6)	87(100)	

นิสิตมหาวิทยาลัยที่เล่นเกมคอมพิวเตอร์ในร้านที่เก้าอี้ไม่มีที่พักเท้ามีอาการปวดกล้ามเนื้อ宦ร้อยละ 20.2 ซึ่งมากกว่าผู้ที่เล่นเกมในร้านที่เก้าอี้มีที่พักเท้า มีอาการปวดกล้ามเนื้อ宦ร้อยละ 6.2 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ พบว่าเก้าอี้ที่มีที่พักเท้ามีความสัมพันธ์กับอาการปวดกล้ามเนื้อ宦จากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ($p\text{-value}=0.291$)

นิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรที่เล่นเกมคอมพิวเตอร์ในร้านที่มีการจัดแสงสว่างภายในร้านที่ไม่เพียงพอ กับการมองเห็นมีอาการปวดกล้ามเนื้อ宦ร้อยละ 53.8 ซึ่งมากกว่าผู้ที่มีการจัดแสงสว่างภายในร้านที่เหมาะสมกับระดับสายตา ซึ่งมีอาการปวดกล้ามเนื้อ宦เพียงร้อยละ 12.6 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ พบว่าการจัดแสงสว่างภายในร้านมีความสัมพันธ์กับอาการปวดกล้ามเนื้อ宦

ในล่าจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 (p-value=0.002)

ตารางที่ 48 แสดงปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับอาการปวดศีรษะจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์ ของนิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรที่เล่นเกมคอมพิวเตอร์

ปัจจัย	อาการปวดศีรษะจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์			P – value
	ไม่มี จำนวน(ร้อยละ)	มี จำนวน(ร้อยละ)	รวม จำนวน(ร้อยละ)	
ระดับการเล่นเกม				
ปกติ	66(80.5)	16(19.5)	82(100)	0.034*
คลังไคล์	10(55.6)	8(44.4)	18(100)	
น่าจะติด	0(0)	0(0)	0(0)	

จากตารางที่ 48 พบว่า นิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรที่เล่นเกมคอมพิวเตอร์ในระดับคลังไคล์มีอาการปวดศีรษะร้อยละ 44.4 ซึ่งมากกว่าผู้ที่มีระดับการเล่นเกมในระดับปกติ ที่มีอาการปวดศีรษะเพียงร้อยละ 14.4 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์พบว่า ระดับการเล่นเกมมีความสัมพันธ์กับอาการปวดศีรษะจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 (p – value = 0.034)

ตารางที่ 49 แสดงปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับอาการชาบริเวณมือหรือเท้าจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์ของนิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรที่เล่นเกมคอมพิวเตอร์

ปัจจัย	อาการชาบริเวณมือหรือเท้าจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์			P - value
	ไม่มี จำนวน(ร้อยละ)	มี จำนวน(ร้อยละ)	รวม จำนวน(ร้อยละ)	
ระดับการเล่นเกม				
ปกติ	76(92.7)	6(7.3)	82(100)	0.025*
คลังไคล์	13(72.2)	5(27.8)	18(100)	
น่าจะติด	0(0)	0(0)	0(0)	

จากตารางที่ 49 พบร่วมกับนิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรที่เล่นเกมคอมพิวเตอร์ในระดับคลังไคล์ มีอาการชาบดีเวณเมื่อหรือเท้าร้อยละ 27.8 ซึ่งมากกว่าผู้ที่มีระดับการเล่นเกมในระดับปกติ ที่มีอาการชาบดีเวณเมื่อหรือเท้าเพียงร้อยละ 7.3 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์พบว่า ระดับการเล่นเกมมีความสัมพันธ์กับอาการชาบดีเวณเมื่อหรือเท้าจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ($p - value = 0.025$)

ตารางที่ 50 แสดงปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับอาการตามมัวจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์ ของนิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรที่เล่นเกมคอมพิวเตอร์

ปัจจัย	อาการตามมัวจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์			P - value
	ไม่มี จำนวน(ร้อยละ)	มี จำนวน(ร้อยละ)	รวม จำนวน(ร้อยละ)	
ระดับการเล่นเกม				
ปกติ	64(78.0)	18(22.0)	82(100)	
คลังไคล์	9(50)	9(50.0)	18(100)	0.021*
นำจะติด	0(0)	0(0)	0(0)	

จากตารางที่ 50 พบร่วมกับนิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรที่เล่นเกมคอมพิวเตอร์ในระดับคลังไคล์ มีอาการตามมัวร้อยละ 50 ซึ่งมากกว่าผู้ที่มีระดับการเล่นเกมในระดับปกติ ที่มีอาการตามมัวเพียงร้อยละ 22 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์พบว่า ระดับการเล่นเกมมีความสัมพันธ์กับอาการตามมัวจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ($p - value = 0.021$)

จากตารางที่ 51 พบร่วมกับนิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรที่เล่นเกมคอมพิวเตอร์ที่มีระดับการเล่นเกมในระดับคลังไคล์มีอาการปวดข้อปวดเอ็นร้อยละ 22.2 ซึ่งมากกว่าผู้ที่มีระดับการเล่นเกมในระดับปกติ มีอาการปวดข้อปวดเอ็นร้อยละ 12.2 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์พบว่า ระดับการติดเกมมีความสัมพันธ์กับอาการปวดข้อปวดเอ็นจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ($p-value=0.273$)

ตารางที่ 51 แสดงปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับอาการปวดข้อปวดเมื่อยจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์
ของนิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรที่เล่นเกมคอมพิวเตอร์

ปัจจัย	อาการปวดข้อปวดเมื่อยจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์			P - value
	ไม่มี จำนวน(ร้อยละ)	มี จำนวน(ร้อยละ)	รวม จำนวน(ร้อยละ)	
ระดับการเล่นเกม				
ปกติ	72(87.8)	10(12.2)	82(100)	0.273
คลังไคล์	14(77.8)	4(22.2)	18(100)	
น่าจะติด	0(0)	0(0)	0(0)	

ตารางที่ 52 แสดงปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับอาการปวดหลังจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์
ของนิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรที่เล่นเกมคอมพิวเตอร์

ปัจจัย	อาการปวดหลังจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์			P - value
	ไม่มี จำนวน(ร้อยละ)	มี จำนวน(ร้อยละ)	รวม จำนวน(ร้อยละ)	
ระดับการเล่นเกม				
ปกติ	69(84.1)	13(15.9)	82(100)	0.501
คลังไคล์	14(77.8)	4(22.2)	18(100)	
น่าจะติด	0(0)	0(0)	0(0)	

จากตารางที่ 52 พบว่า นิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรที่เล่นเกมคอมพิวเตอร์ที่มีระดับการเล่น
เกมในระดับคลังไคล์มีอาการปวดหลังร้อยละ 22.2 ซึ่งมากกว่าผู้ที่มีระดับการเล่นเกมในระดับปกติ
มีอาการปวดหลังร้อยละ 15.9 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์พบว่า ระดับการติดเกมมีความสัมพันธ์
กับอาการปวดหลังจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05
(p-value=0.501)

ตารางที่ 53 แสดงปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับอาการปวดกล้ามเนื้อในล่าจากการเล่นเกม
คอมพิวเตอร์ ของนิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรที่เล่นเกมคอมพิวเตอร์

ปัจจัย	อาการปวดกล้ามเนื้อในล่าจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์			P - value
	ไม่มี จำนวน(ร้อยละ)	มี จำนวน(ร้อยละ)	รวม จำนวน(ร้อยละ)	
ระดับการเล่นเกม				
ปกติ	69(84.1)	13(15.9)	82(100)	
คลังไคล	13(72.2)	5(27.8)	18(100)	0.307
น่าจะติด	0(0)	0(0)	0(0)	

จากตารางที่ 53 พบว่า นิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรที่เล่นเกมคอมพิวเตอร์ที่มีระดับการเล่น
เกมในระดับคลังไคล มีอาการปวดกล้ามเนื้อในล่าร้อยละ 27.8 ซึ่งมากกว่าผู้ที่มีระดับการเล่นเกมใน
ระดับปกติ มีอาการปวดกล้ามเนื้อในล่าร้อยละ 15.9 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์พบว่า ระดับการติด
เกมมีความสัมพันธ์กับอาการปวดกล้ามเนื้อในล่าจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์อย่างไม่มีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ($p\text{-value}=0.037$)

บทที่ 5

บทสรุป

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อสำรวจปัญหาสุขภาพของนิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรที่เล่นเกมคอมพิวเตอร์ วัตถุประสงค์รองเพื่อวิเคราะห์หาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับปัญหาสุขภาพของนิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรที่เล่นเกมคอมพิวเตอร์ สรุปผลและอภิปรายผลได้ดังนี้

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างของการสำรวจในครั้งนี้คือ นิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวร ปีการศึกษา 2552 ที่เล่นเกมคอมพิวเตอร์ ณ ร้านเกมคอมพิวเตอร์รอบๆ มหาวิทยาลัยนเรศวร ระยะห่างไม่เกิน 500 เมตร จำนวน 100 คน จำนวนกลุ่มตัวอย่างคำนวณจากสูตร การประมาณค่าสัดส่วนกรณีไม่ทราบจำนวนประชากร

การเก็บรวบรวมข้อมูล

โดยวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการกลุ่มตัวอย่างที่เล่นเกมคอมพิวเตอร์และยินดีตอบแบบสอบถามในแต่ละร้านเกม โดยสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Sampling) ตามขนาดร้านเกมคอมพิวเตอร์ซึ่งแบ่งเป็นร้านเกมคอมพิวเตอร์ขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก รวมทั้งหมด 19 ร้าน ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 100 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเองและผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาจากผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน ซึ่งแบบสอบถามมี 4 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปส่วนบุคคล

ตอนที่ 2 ปัญหาสุขภาพจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์

ตอนที่ 3 ปัจจัยที่มีผลต่อปัญหาสุขภาพ

ตอนที่ 4 แบบประเมินระดับการเล่นเกม

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตัวเอง โดยทำการติดต่อประสานงานกับเจ้าของร้านเกมเพื่อขอความร่วมมือในการใช้สถานที่ ระยะเวลาในการเก็บข้อมูลคือ เวลา 17.00 – 20.00 น. เป็นเวลา 1 สัปดาห์ จำนวนแบบสอบถามที่ใช้ 100 ชุด เก็บรวบรวมได้ครบถ้วน

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลคุณลักษณะทางประชาราช ปัญหาสุขภาพของนิสิตที่เล่นเกมคอมพิวเตอร์ และปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ด้วยสถิติพรรณนา ได้แก่ จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่ามัธยฐาน และค่าต่ำสุดสูงสุด โดยใช้โปรแกรมสำหรับ SPSS for Windows

วิเคราะห์ข้อมูลความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่างๆ กับปัญหาสุขภาพของนิสิตที่เล่นเกมคอมพิวเตอร์ ด้วยสถิติ Chi-square test และ Fisher's Exact test

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ตัวแปรต่างๆโดยใช้สถิติพื้นฐาน

ตอนที่ 1 ข้อมูลที่นำไปส่วนบุคคล

ผลการศึกษาพบว่า ลักษณะของกลุ่มประชากร มีลักษณะส่วนใหญ่เป็นเพศชาย (ร้อยละ 85) มีอายุเฉลี่ยอยู่ที่ 21 ปี (ค่าเฉลี่ย) ศึกษาอยู่ในหลักสูตรภาคปกติ (ร้อยละ 83.8) ส่วนใหญ่ศึกษาในชั้นปีที่ 4 มากที่สุด (ร้อยละ 63) รองลงมาศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 2 (ร้อยละ 17) รายได้ส่วนใหญ่ของกลุ่มประชากรอยู่ระหว่าง 3,000-6,000 บาท (ร้อยละ 70) รองลงมาคือ 6,001-9,000 บาท (ร้อยละ 15) มีค่าดัชนีมวลกายอยู่ในเกณฑ์ปกติ (ร้อยละ 60.8) รองลงมาอยู่ในระดับต่ำกว่าเกณฑ์ (ร้อยละ 24.7) มีแหล่งข่าวสารเรื่องเกมส่วนใหญ่มาจากเพื่อน (ร้อยละ 87) รองลงมาอันดับสองมาจากการอินเทอร์เน็ต (ร้อยละ 77) และกลุ่มประชากรส่วนใหญ่ไม่มีโรคประจำตัว (ร้อยละ 93)

ตอนที่ 2 ปัญหาสุขภาพจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์

จากการสำรวจพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีปัญหาสุขภาพก่อนการเล่นเกมคอมพิวเตอร์ เพียงร้อยละ 35 แต่หลังจากเล่นเกมคอมพิวเตอร์มีอาการเพิ่มขึ้นเป็น ร้อยละ 65 เมื่อคิดเฉพาะคนที่ไม่มีอาการก่อนเล่นเกมแต่มีอาการเกิดขึ้นหลังเล่นเกม พบร่วมกับร้อยละ 53 โดยอาการที่พบมากที่สุดจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์คือ ตาบวม (ร้อยละ 27) รองลงมาคืออาการปวดศีรษะ (ร้อยละ 24)

อ่อนเพลีย (ร้อยละ 19) ปวดกล้ามเนื้อ宦ล (ร้อยละ 18) ปวดหลัง (ร้อยละ 17) ปวดข้อปวดเอ็น (ร้อยละ 14) เก็บศีรษะและชาบริเวณมือหรือเท้า (ร้อยละ 11) ปวดท้องเสนห้องร้อยละ 6 อาการใจสั่น (ร้อยละ 3) และน้อยที่สุดคืออาเจียน (ร้อยละ 1) และพบว่ากลุ่มประชากรส่วนใหญ่เล่นเกม action มากที่สุด (ร้อยละ 66) รองลงมาคือเกมวางแผน strategic และเกมเล่นตามบทบาท หรือ RPG (ร้อยละ 37) ส่วนเกมที่เล่นน้อยที่สุดคือเกมปริศนา Puzzle (ร้อยละ 21) โดยกลุ่มตัวอย่าง มีระยะเวลาในการเล่นเกมเฉลี่ย 27 ชั่วโมง/สัปดาห์ ($SD=27.27$) กลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมการรับประทานอาหารตรงเวลา (ร้อยละ 51) และมีพฤติกรรมการรับประทานขนมกรุบกรอบ น้ำอัดลม หรือเบบหมื่นสำเร็จวูป (ร้อยละ 58) กลุ่มตัวอย่างมีการปฏิบัติตัวเมื่อรู้สึกหิวขณะเล่นเกมโดยการรีบ ลูกไปรับประทานอาหารทันที (ร้อยละ 44) เล่นให้จบเกมก่อนแล้วค่อยไปรับประทานอาหาร (ร้อยละ 38) และเล่นให้ผ่านด่านที่กำลังเล่นอยู่ก่อนแล้วไปซื้อขนมหรือข้าวมารับประทาน (ร้อยละ 18) กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ปฏิบัติตัวเมื่อรู้สึกอยากเข้าห้องน้ำโดยการรีบลูกไปเข้าห้องน้ำทันที (ร้อยละ 58) รองลงมาคือเล่นให้ผ่านด่านที่กำลังเล่นอยู่ก่อนแล้วจึงไปเข้าห้องน้ำ (ร้อยละ 27) และเล่นให้จบเกมก่อนแล้วจึงไปเข้าห้องน้ำ (ร้อยละ 15) และพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เมื่ออาการเมื่อยล้าจะออกจากการเล่นแล้วไปพักผ่อนทันที (ร้อยละ 40) รองลงมาคือเล่นให้จบเกมก่อนแล้วจึงไปพักผ่อน (ร้อยละ 32) เล่นให้ผ่านด่านที่กำลังเล่นอยู่ก่อนแล้วจึงไปพักผ่อน (ร้อยละ 28) โดยกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีเวลาบนอนต่อกว่า 8 ชั่วโมง (ร้อยละ 86) ส่วนทางด้านการยศาสตร์จากการสำรวจพบว่า กลุ่มตัวอย่างเล่นเกมในร้านที่มีเก้าอี้นั่มสบาย (ร้อยละ 78) มีที่พักแขน (ร้อยละ 54) เก้าอี้มีที่พักเท้า (ร้อยละ 64) เก้าอี้สามารถปรับเอนได้ (ร้อยละ 44) และกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่าในร้านเกมมีภาระทางกายภาพมากที่สุด (ร้อยละ 92) แต่มีการปรับระดับแสงของหน้าจอคอมพิวเตอร์ที่เหมาะสมสมกับระดับสายตา (ร้อยละ 88) ร้านเกมที่กลุ่มตัวอย่างเล่นส่วนใหญ่ไม่มีการใช้ที่กรองแสงสำหรับหน้าจอคอมพิวเตอร์ (ร้อยละ 66) แต่มีการจัดแสงสว่างในร้านที่เหมาะสมกับการมองเห็น (ร้อยละ 87) ในร้านเกมกลุ่มตัวอย่างเห็นว่ามีการใช้แม่สีที่เหมาะสมกับอุปกรณ์ (ร้อยละ 86) กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการเล่นเกมในระดับปกติ (ร้อยละ 82) ระดับคล่องไคล์ (ร้อยละ 18) และไม่มีนิสิตมหาวิทยาลัยเรศราที่เล่นเกมคอมพิวเตอร์อยู่ในระดับติดเกม

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ทำการศึกษากับปัญหาสุขภาพจาก การเล่นเกมคอมพิวเตอร์

จากการวิเคราะห์ถึงความสัมพันธ์พบว่าปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับปัญหาสุขภาพจากการเล่นเกมจะอยู่ในกลุ่ม พฤติกรรมด้านการขับถ่าย พฤติกรรมด้านเวลางานон และปัจจัยด้านหลักการศึกษาซึ่งสามารถจำแนกความสัมพันธ์ได้ดังนี้

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับอาการปวดศีรษะได้แก่ ระดับการเล่นเกม

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับอาการเวียนศีรษะได้แก่ เวลานอน การจัดแสงสว่างภายในร้านเกม

จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ทางสถิติไม่มีปัจจัยใดจากการสำรวจที่มีความสัมพันธ์กับอาการอ่อนเพลีย

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับอาการชาบริเวณมือหรือเท้า ได้แก่ ระดับการเล่นเกม

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับอาการตามัว ได้แก่ การวางแผนพิวเตอร์บัน tö๊ะที่เหมาะสมกับระดับสายตา ระดับการเล่นเกม

จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ทางสถิติไม่มีปัจจัยใดจากการสำรวจที่มีความสัมพันธ์กับอาการใจสั่น

จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ทางสถิติไม่มีปัจจัยใดจากการสำรวจที่มีความสัมพันธ์กับอาการอาเจียน

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับอาการปวดข้อปวดเอ็นได้แก่ เก้าอี้ที่มีลักษณะไม่นุ่มนิ่มสบาย

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับอาการปวดหลัง ได้แก่ พฤติกรรมด้านการขับถ่าย

จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ทางสถิติไม่มีปัจจัยใดจากการสำรวจที่มีความสัมพันธ์กับอาการปวดท้อง/แสบท้อง

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับอาการปวดกล้ามเนื้อ宦 ได้แก่ การจัดแสงสว่างภายในร้านเกม

สำหรับกลุ่มปัจจัยด้านอื่นๆ จากตารางในบทที่ 4 แสดงให้เห็นได้ว่าจากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ทางสถิติพบว่าไม่มีความสัมพันธ์ทางสถิติ แต่มีแนวโน้มร้อยละของการเกิดปัญหาสุขภาพหลังจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์ที่เพิ่มขึ้น

อภิปรายผล

จากการสำรวจปัญหาสุขภาพของนิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวร ที่เล่นเกมคอมพิวเตอร์ ในกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 100 คนพบว่า

นิสิตส่วนใหญ่ที่เล่นเกมคอมพิวเตอร์เป็นเพียง มีอายุเฉลี่ย 21 ปี ศึกษาอยู่ในหลักสูตรภาคปกติ ชั้นปีที่ 4 รายได้ส่วนใหญ่อよดูระหว่าง 3,000-6,000 บาท มีค่าดัชนีมวลกายอยู่ในเกณฑ์ที่ปกติ มีการรับรู้ข่าวสารเรื่องเกมส่วนใหญ่มาจากเพื่อน ไม่มีโรคประจำตัวและไม่มีปัญหาสุขภาพก่อนการเล่นเกมคอมพิวเตอร์ แต่หลังจากการเล่นเกมพบว่ามีปัญหาสุขภาพเพิ่มขึ้น และอาการส่วนใหญ่ที่พบมากที่สุดหลังจากเล่นเกมคอมพิวเตอร์คือ อาการตามัว ประเภทเกมที่เล่นส่วนใหญ่ เป็นเกม action ซึ่งผลจากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ถึงแม้ว่าจะไม่มีความสัมพันธ์กับตัวเปร大事นแต่ มีปอร์เซ็นต์ของผู้ที่มีอาการเพิ่มขึ้นในทุกๆ อาการ เมื่อเปรียบเทียบกับประเภทเกมอื่นๆ และในหนึ่งสัปดาห์ก่อสัมตัวอย่างจะเล่นเกมเฉลี่ย 27 ชั่วโมง / สัปดาห์คิดเป็นวันคือวันละประมาณเกิน 4 ชั่วโมงซึ่งถือว่ามีความเสี่ยงต่อสภาพเด็ก เช่นเดียวกับยาเสพติด (ศรีวรรณ พุนสรพสิทธิ์, 2548) นิสิตที่เล่นเกมส่วนใหญ่มีพฤติกรรมการรับประทานอาหารตรงเวลาประกอบกับมีการรับประทานอาหารจำพวกขนมกุ๊ปกรอบ น้ำอัดลม หรือเบบี้มีกี๊สำเร็จรูป ซึ่งจากการสำรวจร้านพบว่าร้านเกมทุกร้านมีบริการอาหารและเครื่องดื่มอยู่ในร้านจึงอาจเป็นสาเหตุของพฤติกรรมการรับประทานอาหารดังกล่าว สำหรับการปฏิบัติตัวเมื่อวิ่งสักอย่างเข้าห้องน้ำ หรือมีอาการอ่อนเพลียนั้นนิสิตที่เล่นเกมส่วนใหญ่จะรีบออกจากเกมแล้วไปทำกิจกรรมทันทีหรือไปพักผ่อนทันทีซึ่งถือว่าเป็นพฤติกรรมที่ดีอาจเป็นเพราะว่านิสิตที่เล่นเกมส่วนใหญ่มีความรู้และตระหนักรถึงความสำคัญของพฤติกรรมดังกล่าวว่าถ้าหากไม่ปฏิบัติอาจนำไปสู่ผลเสียต่อสุขภาพได้ ส่วนด้านการหยุดริบในร้านเกมนั้น จากการสำรวจพบว่าส่วนใหญ่มีความเหมาะสม แต่ขาดในส่วนไม่มีการใช้ที่กรองแสงสำหรับหน้าจอคอมพิวเตอร์ และนิสิตที่เล่นเกมส่วนใหญ่อยู่ในระดับที่มีการเล่นเกมในระดับปกติ

ด้านปัจจัยที่มีผลต่อปัญหาสุขภาพ

ปัจจัยประเภทเกม พฤติกรรมการรับประทานอาหาร ระยะเวลาในการเล่นเกม และ พฤติกรรมการพักผ่อน ไม่มีความสัมพันธ์ที่จะก่อให้เกิดปัญหาสุขภาพ อาจ เพราะกลุ่มตัวอย่างขาดความเข้าใจเกี่ยวกับผลกระทบของแบบสอบถาม ที่กลุ่มตัวอย่างคิดว่าผลการตอบแบบสอบถามจะ มีผลต่อตัวผู้ตอบแบบสอบถามและอาจเนื่องด้วยความรู้ของกลุ่มตัวอย่าง อาจจะเกิดการปิดเปื่อน ข้อมูลจากความเป็นจริง แต่ทั้งนี้ ร้อยละของปัญหาสุขภาพดังที่กล่าวมาข้างต้นมีการเพิ่มจาก ก่อนการเล่นเกม และมีการเพิ่มขึ้นของร้อยละไม่นักพอที่จะทำให้ผลทางสถิติแปลผลว่ามี ความสัมพันธ์กัน

ในปัจจัยด้านพฤติกรรมการขับถ่าย พบร่วมกับความสัมพันธ์กับอาการปวดหลัง อาจเพราะ การกลั้นปัสสาวะเป็นเวลานาน ซึ่งอาจจะส่งผลให้เกิดอุบัติเหตุที่ต้องการรักษา เช่น กระเพาะปัสสาวะอักเสบ ที่มีอาการแทรกซ้อนทำให้เกิดอาการปวดหลังได้ ซึ่งสอดคล้องกับบทความจากศูนย์ข้อมูลสุขภาพกรุงเทพที่เรียบเรียงโดยนายแพทย์วรวุฒิ เจริญศิริ ถึงสาเหตุของโรคกระเพาะปัสสาวะว่าเกิดจากการกลั้นปัสสาวะเป็นเวลานาน และสอดคล้องกับวารสารที่เรียบเรียงโดย แผนกควบคุมและป้องกันการติดเชื้อ โรงพยาบาลพญาไท 2 ที่ได้กล่าวถึงอาการแทรกซ้อนของโรคกระเพาะปัสสาวะอักเสบว่า จะทำให้เกิดอาการปวดหลัง และปวดปัสสาวะทั้ง 2 ข้าง ได้

ปัจจัยด้านพฤติกรรมการนอนต่อวัน พบร่วมกับความสัมพันธ์กับอาการเวียนศีรษะ ถึงแม้ว่าผู้เล่นเกมจะมีเวลาอนที่เหมาะสมแต่ก็อาจทำให้เกิดอาการเวียนศีรษะ เพราะอาจเกิดอาการล้าทางสายตาที่เกิดร่วมจากการเล่นเกม

ปัจจัยด้านการยศาสตร์ ในด้านการจัดแสงสว่างภายในห้องพบร่วมกับความสัมพันธ์กับอาการเวียนศีรษะทั้งนี้อาจมาจากหากการที่สายตาต้องทำงานหนักจึงทำให้เกิดอาการเวียนศีรษะตามมา และพบว่าการวางแผนคอมพิวเตอร์บนโต๊ะที่ไม่เหมาะสมกับระดับสายตามีความสัมพันธ์กับอาการตามัว อาจเป็นเพราะว่าสายตาต้องเพ่งดูจากด้วยความยากลำบากประกอบกับผู้ที่เล่นเกมมักจะมองที่จอเป็นเวลานานๆ โดยไม่เปลี่ยนระยะการมอง ทำให้มีการปรับระยะไฟกัศของตาไปสู่ระยะอื่นๆ และเมื่อเปลี่ยนไปมองวัตถุอื่นๆ อาจมีอาการปวดเบลอชั่วขณะหรือที่เรียกว่าอาการตามัวนั่นเอง การร่นเก้าอี้ที่ไม่นุ่มสบายทำให้เกิดอาการไม่ผ่อนคลาย เกิดการตึงเครียดของกล้ามเนื้อเรียบหลัง จึงเกิดอาการปวดข้อปวดเอ็น ซึ่งในด้านหลักทางการยศาสตร์นี้สอดคล้องกับบทความของดร.คิรินทร์ เมฆโนรา(27ตุลาคม 2551) ที่ได้กล่าวในการใช้คอมพิวเตอร์ จะคำนึงถึงขนาดของโต๊ะ เก้าอี้ และการจัดวาง คอมพิวเตอร์กับอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้อง เนื่องจากขนาดและการจัดวางที่ไม่เหมาะสมเป็นสาเหตุของการบาดเจ็บของระบบกระดูก ข้อ และกล้ามเนื้อที่ส่งผลทำให้เกิดอาการปวดตึง และการลดลงของประสิทธิภาพของการทำงาน แต่ยังมีปัจจัยอื่นๆ ที่สำคัญอีก และต้องจัดให้เหมาะสม แต่หลายๆ คนมักลืมและไม่ได้คำนึงถึง นั่นคือ การจัดสภาพแวดล้อมของคอมพิวเตอร์ และแสงจากรอบๆ ตัว ให้เหมาะสมด้วย เนื่องจากผู้ที่ใช้งานคอมพิวเตอร์ จำเป็นต้องใช้ตาในการมองจอ หรือเอกสารที่ต้องพิมพ์ตลอดเวลา ดังนั้น แสงที่มีดีหรือจ้ากินไป หรือมีแสงรบกวนสายตาขณะที่ทำงาน อาจทำให้ตาต้องทำงานหนักซึ่งอาจส่งผลทำให้เกิดการเมื่อยล้าของตาได้

ส่วนปัจจัยในด้านระดับการติดเกม จะพบว่ามีความสัมพันธ์กับอาการปวดศีรษะ อาการชาบริเวณมือและเท้า และอาการตามัว อาจเพราะเมื่อเกิดการเล่นเกมในระดับที่คลังไคล์เกมมีผล

ทำให้ระยะเวลาในการเล่นเกมเพิ่มขึ้น ทำให้ต้องนั่งนานยิ่งขึ้น จึงทำให้เกิดอาการที่ได้กล่าวมาข้างต้น

จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อสุขภาพของนิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรที่เล่นเกมคอมพิวเตอร์ จะพบว่าปัญหาสุขภาพที่พบมากที่สุดคือ อาการตามัว รองลงมาคือ อาการปวดศีรษะซึ่งอาการตามัวและการปวดศีรษะจะมีความสัมพันธ์ กับปัจจัยทางด้านการยศาสตร์และระดับการติดเกม

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในเชิงปฏิบัติ

- ผู้ประกอบการร้านคอมพิวเตอร์ควรมีการรับหรือจัดภายใต้ร้านเกมให้เหมาะสมกับหลักทางการยศาสตร์เพื่อลดหรือป้องกันปัญหาสุขภาพที่อาจจะเกิดขึ้นจากการจัดลักษณะทางการยศาสตร์ที่ไม่เหมาะสม

- จากผลการวิจัยพบว่าปัจจัยการขับถ่าย การพักผ่อน และระดับการติดเกมมีความสัมพันธ์กับปัญหาสุขภาพที่เกิดหลังจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์ ดังนั้นเพื่อเป็นการลดหรือป้องกันโรคและการที่ เกิดขึ้นในอนาคต ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้แก่ ผู้ปกครองอาจารย์ เพื่อน รวมถึงตัวผู้เล่นเองควรหนักถึงความสำคัญของปัญหาสุขภาพและร่วมมือกันในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการเล่นเกมให้มีความเหมาะสมเพื่อไม่ให้เกิดปัญหาสุขภาพต่อไป

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

- ควรมีการศึกษาเป็นรายกรณี โดยใช้การศึกษาวินิจฉัยทางการแพทย์ เพื่อที่จะสามารถประเมินปัญหาสุขภาพที่เกิดจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์ได้อย่างชัดเจน

- การศึกษาปัจจัยด้านการยศาสตร์ควรใช้ผู้เขียนข้อมูลทางการยศาสตร์ หรือผู้วิจัยใช้การสังเกตโดยอ้างอิงจากมาตรฐานหลักการยศาสตร์ เพื่อให้สามารถวัดข้อมูลทางการยศาสตร์ที่ส่งผลต่อปัญหาสุขภาพได้อย่างแท้จริง ซึ่งการวัดในคราวนี้เป็นเพียงการวัดการยศาสตร์เบื้องต้น

- การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาปัญหาสุขภาพเฉพาะนิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรที่เล่นเกมคอมพิวเตอร์เท่านั้น ควรมีการศึกษาปัญหาสุขภาพของนิสิตที่เล่นเกมคอมพิวเตอร์มหा�วิทยาลัยอื่นๆ และขยายผลการศึกษาปัญหาสุขภาพของนิสิตมหาวิทยาลัยทั่วประเทศที่เล่นเกมคอมพิวเตอร์ เพื่อให้เกิดเป็นภาพรวมของประเทศไทยและให้ทุกภาคส่วนทราบถึงความรุนแรงของปัญหาสุขภาพที่เกิดกับนิสิตที่เล่นเกมคอมพิวเตอร์ ในทุกมหาวิทยาลัยทั่วประเทศ

บรรณานุกรม

กิจวัฒน์ วัฒนกุล. (2551). **โรคใหม่ของผู้ใช้คอมพิวเตอร์**. สืบค้นเมื่อ 3 กรกฎาคม พ.ศ.2552,

จาก <http://www.vcharkarn.com/varticle/39315>

ศรีวนท์ เมฆโพธิรา (27 ตุลาคม 2551) **แสงกับอาการเมื่อยล้าของตาเมื่อทำงานกับ**

คอมพิวเตอร์สืบค้นเมื่อ 3 กรกฎาคม 2552, จาก <http://www.doctor.or.th/node/1876>

โครงการ Child Watch สถาบันวิจัยจิตทรัตน์. (2552). **ข้อมูลสภาพการณ์เด็กและเยาวชนโครงการ**

ติดตามสภาพการณ์เด็กและเยาวชนปี 2549-2550. สืบค้นเมื่อ 4 กรกฎาคม

พ.ศ.2552, จาก [http://www.childwatchthai.com/document/book49-](http://www.childwatchthai.com/document/book49-50/lower_north49-50/pitsanulok49-50.pdf)

[50/lower_north49-50/pitsanulok49-50.pdf.](http://www.childwatchthai.com/document/book49-50/lower_north49-50/pitsanulok49-50.pdf)

ฉัตรพี เกษมสันต์ ณ อุบลราชธานี. (2550). **เกมคอมพิวเตอร์ชิงสร้างสรรค์กับพัฒนาการทาง**

สติปัญญา และอารมณ์ของวัยรุ่น : ศึกษากรณีเกม the Sims เกม

Championship manager และ เกม FIFA = Impact of creative computer

games to development of cognitive and emotion in adolescent :case study in

the Sims, Championship manager and FIFA. วิทยานิพนธ์ วารสารศาสตร์มหาบัณฑิต

(สื่อสารมวลชน), มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ปทุมธานี. สืบค้นเมื่อ 3 กรกฎาคม

พ.ศ.2552, จาก <http://search.library.tu.ac.th/ipac20/ipac.jsp?>

ประเวศ วงศ์. (2552). **สุขภาพ.** สืบค้นเมื่อ 5 กรกฎาคม พ.ศ.2552, จาก

www.doctor.or.th/node/5694

นิตยสารดวงใจพ่อแม่. (2549). **ประเภทเกมคอมพิวเตอร์.** หน้า 125 สืบค้นเมื่อ 10 กรกฎาคม

พ.ศ.2552, จาก

<http://www.igetweb.com/www/thaibabyclub/index.php?mo=3&art=257497>

แผนกควบคุมและป้องกันการติดเชื้อ โรงพยาบาลพญาไท 2(2550). **กระเพาะปัสสาวะอักเสบ.**

สืบค้นเมื่อ 3 กรกฎาคม 2552, จาก

http://www.phyathai.com/phyathai/article_pyt_journal_0103_cystitis.php

พระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ.2550. (3 มีนาคม พ.ศ.2550). **ราชกิจจานุเบกษา . 124**

(16 ก). หน้า 1

เพชรัตน์ ทากลาง.(2549). **การศึกษาสภาพการเส่นเกมคอมพิวเตอร์ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3**

โรงเรียนสุขภาพดีวิทยาคณ. วิทยานิพนธ์ กศ.ด., มหาวิทยาลัยนเรศวร, พิษณุโลก.

ภัทรา ปัญญาณกิจ และ ชนินทร์ เลิศຄลนาวนิชกุล. (2548). **วิทยาศาสตร์การนอนหลับ.** สืบค้นเมื่อ 7 มกราคม 2552, จาก

http://www.dss.go.th/dssweb/starticles/files/pep_1_2548_science_sleep.pdf

โรงพยาบาลจุฬาภรณ์. (ไม่ปรากฏวันเผยแพร่). **ชี้วิธีการนอนหลับ.** สืบค้นเมื่อ 15 มกราคม 2552,

จาก <http://www.sleepgroup.com/index.php?tpid=0008>.

โรงพยาบาลจุฬาภรณ์ แพทย์เฉพาะทางเวชศาสตร์ฟันฟู(2552). **โรคที่ควรระวังสำหรับคนเล่น**

คอมพิวเตอร์ประจำ. สืบค้นเมื่อ 20 มกราคม 2552, จาก <http://www.tistr.or.th/tistrblog/?tag=cts>

กรุงศรีฯ เจริญศรี(2552). **โรคกระเพาะปัสสาวะอักเสบ** สืบค้นเมื่อ 18 มกราคม 2552, จาก

www.bangkokhealth.com

วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี. (2552). **การนอนหลับ.** สืบค้นเมื่อ 6 มกราคม 2552, จาก

<http://th.wikipedia.org/wiki/%E0%B8%81%E0%B8%B2%E0%B8%A3%E0%B8%99%E0%AD%E0%B8%99>

วิกิพีเดีย. (2552). **ประเภทเกม.** สืบค้นเมื่อ 9 มกราคม 2552, จาก

<http://th.wikipedia.org/wiki/%E0%B8%A7%E0%B8%B4%E0%B8%94%E0%B8%B5%E0%AD%E0%B8%99>

วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี. (2552). **สุขภาพ.** สืบค้นเมื่อ 22 มกราคม พ.ศ. 2552, จาก

<http://th.wikipedia.org/wiki/>

ศรีวราณฯ พูนสราพสิทธิ. (2548). **พฤติกรรมการติดเกมคอมพิวเตอร์.** สืบค้นเมื่อ 22 มกราคม

พ.ศ. 2552, จาก www.thaiparents.net/articles/title.php?t=241

ศูนย์เก็บปัญหาเด็กติดเกม สถาบันสุขภาพจิตเด็กและวัยรุ่นราชวิถี. (ไม่ปรากฏวันเผยแพร่).

แบบทดสอบการติดเกม (GAST) สำหรับเด็กและวัยรุ่น. สืบค้นเมื่อ 23 มกราคม

พ.ศ. 2552, จาก <http://cgap.icamtalk.com/>

สุดมิตา กลุ่มไกววงศ์ และรัตนารณ์ ออมรัตน์ไพรจิตรา. (ไม่ปรากฏวันเผยแพร่). **หลักการฯ**

ศาสตร์. สืบค้นเมื่อ 15 มกราคม พ.ศ. 2552, จาก <http://www.shawpat.or.th/newweb/ergonomicbook.pdf>

สมเกียรติ อธิคมกุลชัย(2552). **โรคหรือกลุ่มอาการที่เกิดจากคอมพิวเตอร์.** สืบค้นเมื่อ

22 กรกฎาคม พ.ศ.2552, จาก <http://www.geocities.com/glaucomathai/>

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (2550). ความเครียด ภัยเงยบของคนทำงาน

สืบค้นเมื่อ 3 กรกฎาคม 2552, จาก <http://www.thaihealth.or.th/node/7207>

สำนักงานยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข. (27เมษายน – 1พฤษภาคม 2552).

การติด เกมในเด็กและวัยรุ่นที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพ. สืบค้นเมื่อ 3 กรกฎาคม

พ.ศ.2552, จาก <http://www.moph.go.th/ops/thp>.

สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2550). **การสำรวจเกี่ยวกับจำนวนผู้ใช้คอมพิวเตอร์จำแนกตาม**

กิจกรรมที่ใช้ทั่วประเทศ. สืบค้นเมื่อ วันที่ 3 กรกฎาคม พ.ศ.2552, จาก

<http://portal.nso.go.th/otherWS-world-context-root/index.jsp>

สำนักวิจัยเอบีเพลส. (2550). **การเล่นเกมคอมพิวเตอร์และเกมออนไลน์ผ่านอินเตอร์เน็ต**

ในกลุ่ม เยาวชน 2550: กรณีศึกษาเยาวชนอายุตั้งแต่ 10-24 ปีในเขต

กรุงเทพมหานครและ ปริมณฑล. สืบค้นเมื่อ 12 กรกฎาคม พ.ศ.2552, จาก

<http://www.abacpoll.au.edu/results50.html>

สำนักวิจัยเอบีเพลส. (2548). **พฤติกรรมการติดเกมส์ออนไลน์ในกลุ่มเด็กและเยาวชนไทย**

2548 กรณีศึกษาตัวอย่างประชาชนอายุ 12 ปีขึ้นไปที่พักอาศัยอยู่

กรุงเทพมหานครและ ปริมณฑล. สืบค้นเมื่อ 15 กรกฎาคม 2552 จาก

<http://std.kku.ac.th/4830503565/siminar>.

อนุฤทธิ์ ศรีวรรณ . (2551). **โรคอันเนื่องจากใช้คอมพิวเตอร์.** สืบค้นเมื่อ 4 กรกฎาคม 2552, จาก

<http://thai.cri.cn/1/2005/08/03/41@50183.htm>.

McGraw-Hill/Irwin. (**ไม่ปรากฏวันเผยแพร่**). **หลักการยศาสตร์.** สืบค้นเมื่อ 15 กรกฎาคม

พ.ศ.2552 , จาก <http://www.rmutphysics.com/CHARUD/oldnews/228>

computer1/CH09_thai_2007_files/frame.htm#slide0035.htm

samdal,o. (27 เมษายน – 1 พฤษภาคม 2552). **สาระสุขภาพ.** สืบค้นเมื่อ 3 กรกฎาคม 2552,

จาก <http://www.moph.go.th/ops/thp>.

Winslow (1920). **สุขภาพ.** สืบค้นเมื่อ 3 กรกฎาคม 2552, จาก www.human.cmu.ac.th/~hc/ebook/006103/.../006103-07-02.pdf

แบบสอบถามงานวิจัย

เรื่อง การสำรวจปัญหาสุขภาพของนิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรที่เล่นเกมคอมพิวเตอร์

คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาในรายวิชาการวิจัยทางสุขภาพ เรื่อง “การสำรวจปัญหาสุขภาพของนิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรที่เล่นเกมคอมพิวเตอร์” โดยนิสิตหลักสูตร สาขาวิชานรีเวชศาสตร์ คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร จังหวัดพิษณุโลก ผู้วิจัย ได้ร่วมกับอาจารย์ผู้ดูแลแบบสอบถาม ในการตอบแบบสอบถามให้ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด โดยข้อมูล จะนำมาใช้เพื่อการวิจัยและนำเสนอเป็นรายงานการศึกษาที่ไม่ปรากฏชื่อผู้ให้ข้อมูลผู้วิจัยขอรับรองว่าข้อมูลดังกล่าวจะไม่มีผลกระทบใดๆ ต่อตัวท่าน

แบบสอบถามงานวิจัยได้แบ่งเป็น 4 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปส่วนบุคคล

ตอนที่ 2 ปัญหาสุขภาพจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์

ตอนที่ 3 ปัจจัยที่มีผลต่อปัญหาสุขภาพ

ตอนที่ 4 แบบประเมินระดับการเล่นเกม

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปส่วนบุคคล

คำศัพด์ แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ให้ตรงกับคำตอบที่ท่านต้องการเลือกหรือเติมข้อมูลลงในช่องว่างที่ กำหนดให้

1. เพศ

- 1) ชาย   2) หญิง

2. อายุ.....ปี

3. หลักสูตรการศึกษา

- 1) ภาคปกติ   2) ภาคพิเศษ

4. ชั้นปีที่.....

5. รายได้.....บาท/เดือน

6. น้ำหนัก.....กิโลกรัม

7. ส่วนสูง.....เซนติเมตร

8. ท่านรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับเกมจากแหล่งใด (ตอบได้มากกว่า 1 ช่อง)

- 1) เพื่อน
 2) ทีวี
 3) อินเตอร์เน็ต
 4) แผ่นพับ/ใบปลิว
 5) นิตยสาร / วารสาร เกี่ยวกับเกม
 6) อื่นๆ.....

9. ท่านมีโรคประจำตัวหรือไม่

- 1) ไม่มี
 2) มี (โปรดระบุ).....

ตอนที่ 2 ปัญหาสุขภาพจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์

คำศัพด์แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ให้ตรงกับคำตอบที่ท่านต้องการเลือกหรือเติมข้อมูลลงในช่องว่างที่ กำหนดให้

1. ในรอบ 3 เดือนที่ผ่านมาท่านเคยมีอาการดังต่อไปนี้ก่อนการเล่นเกมคอมพิวเตอร์หรือไม่
(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ 1) ไม่มี	☐ 1) ปวดศีรษะ	☐ 2) เวียนศีรษะ
☐ 2) มี (โปรดระบุ)	☐ 3) อ่อนเพลีย	☐ 4) ชาบริเวณมือหรือเท้า
	☐ 5) ตามัว	☐ 6) ใจสั่น
	☐ 7) อาเจียน	☐ 8) ปวดข้อปวดเอ็น
	☐ 9) ปวดหลัง	☐ 10) ปวดท้อง/แสบท้อง
	☐ 11) ปวดกล้ามเนื้อไหล่	
	☐ 12) อื่นๆ (โปรดระบุ)	

2. ในรอบ 3 เดือนที่ผ่านมาท่านเคยมีอาการดังต่อไปนี้หลังการเล่นเกมคอมพิวเตอร์หรือไม่
(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ 1) ไม่มี	☐ 1) ปวดศีรษะ	☐ 2) เวียนศีรษะ
☐ 2) มี (โปรดระบุ)	☐ 3) อ่อนเพลีย	☐ 4) ชาบริเวณมือหรือเท้า
	☐ 5) ตามัว	☐ 6) ใจสั่น
	☐ 7) อาเจียน	☐ 8) ปวดข้อปวดเอ็น
	☐ 9) ปวดหลัง	☐ 10) ปวดท้อง/แสบท้อง
	☐ 11) ปวดกล้ามเนื้อไหล่	
	☐ 12) อื่นๆ (โปรดระบุ)	

ตอนที่ 3 ปัจจัยที่มีผลต่อปัญหาสุขภาพ

คำศัพด์ โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ให้ตรงกับคำตอบที่ท่านต้องการเลือกหรือเติมข้อมูลลงในช่องว่างที่กำหนดให้

1. เกมที่คุณเล่นเป็นเกมประเภทใด

- 1) เกม Action เช่น เกมสตอรี่ เกมผจญภัย
- 2) เกมวางแผน Strategic
- 3) เกมปริศนา Puzzle
- 4) เกมเล่นตามบทละคร หรือ RPG
- 5) เกมกีฬา
- 6) อื่นๆ (โปรดระบุ) .....

2. ใน 1 สัปดาห์คุณเล่นเกมคอมพิวเตอร์.....วัน/สัปดาห์

3. ใน 1 วันคุณเล่นเกมคอมพิวเตอร์.....ชั่วโมง/วัน

4. เมื่อคุณเล่นเกมคอมพิวเตอร์คุณรับประทานอาหารระหว่างเวลาหรือไม่

- 1) ไม่ใช่
- 2) ใช่

5. ระหว่างที่คุณเล่นเกมคอมพิวเตอร์คุณมักรับประทาน ขนมกลุบกรอบ น้ำอัดลม บะหมี่ กึ่ง-สำเร็จรูปหรือไม่

- 1) ไม่ใช่
- 2) ใช่

6. เมื่อคุณรู้สึกหิวขณะเล่นเกมคอมพิวเตอร์คุณปฏิบัติตัวอย่างไร

- 1) ออกจากการเล่นเกมแล้วลุกขึ้นไปทานอาหารทันที
- 2) เล่นให้ผ่านด่านที่กำลังเล่นอยู่ก่อน แล้วไปซื้อขนมหรือข้าวมารับประทาน

ในร้านเกม

- 3) เล่นให้จบเกมก่อนแล้วค่อยไปรับประทานอาหาร

7. ขณะเล่นเกมคอมพิวเตอร์หากคุณรู้สึกอิกลากเข้าห้องน้ำ เช่น บัสสาวะ หรืออุจจาระ คุณ

ปฏิบัติตัวอย่างไร

- 1) ออกจากการเล่นเกมแล้วลุกขึ้นไปเข้าห้องน้ำทันที
- 2) เล่นให้ผ่านด่านที่กำลังเล่นอยู่ก่อน แล้วจึงไปเข้าห้องน้ำ
- 3) เล่นให้จบเกมก่อนแล้วจึงไปเข้าห้องน้ำ

8. หากคุณมีอาการเมื่อยล้าหรืออ่อนเพลียขณะเล่นเกมคอมพิวเตอร์ คุณปฏิบัติตัวอย่างไร

- 1) ออกจากการเล่นเกมแล้วไปพักผ่อนทันที
- 2) เล่นให้ผ่านด่านที่กำลังเล่นอยู่ก่อนแล้วจึงไปพักผ่อน
- 3) เล่นให้จบเกมก่อนแล้วจึงไปพักผ่อน

9. ใน 1 วันคุณมีเวลา空.....ชั่วโมง

10. เก้าอี้ที่คุณนั่งมีลักษณะ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- 1) นุ่มสบาย
- 2) มีที่พักแขน
- 3) สามารถปรับเอนได้
- 4) มีที่พักเท้า

11. คุณคิดว่าตัวที่ใช้งานคอมพิวเตอร์ วางคอมพิวเตอร์เหมาะสมกับระดับสายตาของคุณ
หรือไม่

- 1) ไม่เหมาะสม
- 2) เหมาะสม

12. คุณคิดว่าหน้าจอคอมพิวเตอร์มีระดับแสงที่เหมาะสมต่อสายตาของคุณหรือไม่

- 1) ไม่เหมาะสม
- 2) เหมาะสม

13. หน้าจอคอมพิวเตอร์ที่คุณเล่นมีที่กรองแสงหรือไม่

- 1) ไม่มี
- 2) มี

14. เมาส์ที่คุณใช้มีขนาดพอเหมาะสมกับอุปกรณ์ของคุณที่ทำให้คุณรู้สึกสบายใช่หรือไม่

- 1) ไม่ใช่
- 2) ใช่

15. ภายนอกเกมที่คุณเล่นมีแสงสว่างเพียงพอต่อการมองเห็นหรือไม่

- 1) ไม่เพียงพอ
- 2) เพียงพอ

ตอนที่ 4 แบบประเมินระดับการเล่นเกม(สถานบันสุขภาพจิตเด็กและวัยรุ่นราชบูรณะ)

คำศัพด์ ข้อความต่อไปนี้เป็นการอธิบายถึงพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเล่นเกม กดูนาอ่านโดยละเอียด และพิจารณาเลือกคำตอบที่ใกล้เคียงกับพฤติกรรมมากที่สุดในช่วง 3 เดือนที่ผ่านมา การตอบให้ใช้ความรู้สึกของผู้ตอบเป็นหลัก กรณีที่ไม่แน่ใจให้ใช้เกณฑ์ต่อไปนี้เป็นแนวทางในการตอบ

- **ไม่ใช้เลย หมายถึง** ผู้ตอบมีความมั่นใจ 100% ว่าตนเองไม่เคยมีพฤติกรรมเช่นนั้นเลย
- **ไม่น่าใช้ หมายถึง** ผู้ตอบมีความมั่นใจมากกว่า 50% (แต่ไม่ถึง 100%) ว่าตนเอง
ไม่เคยมีพฤติกรรมเช่นนั้น
- **น่าจะใช้ หมายถึง** ผู้ตอบมีความมั่นใจมากกว่า 50% (แต่ไม่ถึง 100%) ว่าตนเองมีหรือ
เคยมีพฤติกรรมเช่นนั้น
- **ใช้เลย หมายถึง** ผู้ตอบมีความมั่นใจ 100% ว่าตนเองมีหรือเคยมีพฤติกรรมเช่นนั้น

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ให้ตรงกับช่องที่ท่านต้องการเลือกมากที่สุด

ข้อความ	ไม่ใช้ เลย	ไม่น่า ใช้เลย	น่าจะ ใช้	ใช้เลย
ตั้งแต่ฉันชอบเล่นเกม				
1.....ฉันสนใจหรือทำกิจกรรมอย่างอื่นน้อยลงมาก				
2.... ฉันมักเล่นเกมจนลืมเวลา				
3.... ความล้มพ้นหรือหัวร่างซึ้งกับคนในครอบครัวแย่ลง				
4.... ฉันเคยเล่นเกมติดมากจนทำให้ต้นใบเรียนไม่ไว้วา				
5.... ฉันมักเล่นเกมเกินเวลา				
6.... ฉันมักอารมณ์เสียเวลาที่ฉันบอกให้เลิกเล่นเกม				
7.... ฉันเคยหนีเรียนเพื่อไปเล่นเกม				
8.... เรื่องที่ฉันคุยกับเพื่อนๆ มักเป็นเรื่องเกี่ยวกับเกม				
9.... ฉันใช้เวลาว่างส่วนใหญ่ไปกับการเล่นเกม				
10.... การเรียนของฉันแย่ลงกว่าเดิมมาก				
11.... กลุ่มเพื่อนที่ฉันคบด้วยชอบเล่นเกมเหมือนกับฉัน				

12. ... เวลาที่ฉันห้ามฉันไม่ให้เล่นเกมมาก ฉันมักทำ ไม่สำเร็จ				
13. ... ฉันใช้เงินส่วนไหนๆ หมดไปกับเกม (เช่น ซื้อ บัตรชาร์จเงินสด, ซื้อหนังสือ, ซื้ออาวุธในเกมฯลฯ)				
14. ... หลายคนบอกว่าอารมณ์ของฉันเปลี่ยนไป(เบื่อ ง่าย, งงงดหริดง่าย, รู้จำยากๆ ฯลฯ)				
15... หลายคนบอกว่าพฤติกรรมฉันเปลี่ยนไป (เดียง เด่ง, ไม่เชื่อฟัง, ไม่รับผิดชอบ ฯลฯ)				
16. .... หลายคนบอกว่าฉันติดเกม				

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

